

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ
ΕΝΔΙΑΜΕΣΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΚΡΗΤΗΣ

ΠΡΑΚΤΙΚΑ

6^{ης} Συνεδρίασης Επιτροπής Παρακολούθησης Επιχειρησιακού
Προγράμματος Κρήτη 2014-2020

Ηράκλειο

27 Οκτωβρίου 2022

ΑΝΝΑ ΚΟΝΤΟΥ
ΑΠΟΜΑΤΗΝΗΤΟΦΩΝΗΣΕΙΣ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ
ΔΙΑΚΤΥΛΟΓΡΑΦΗΣΕΙΣ - ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ
ΑΡΤΕΜΙΣΙΑΣ 70 Ν. ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΟΣ-
71601 ΗΡΑΚΛΕΙΟ
ΤΗΛ.: 2815003180- 6932760949 FAX: 2815-003180

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

I. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

1. Έγκριση της Ημερήσιας Διάταξης
2. Έγκριση Πρακτικών 5ης Συνεδρίασης Επιτροπής Παρακολούθησης
3. Εισήγηση του Προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης

II. ΠΡΟΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ Ε.Π. «ΚΡΗΤΗ» 2014-2020

1. Πορεία υλοποίησης του Ε.Π. «ΚΡΗΤΗ» 2014-2020 και του πλαισίου επίδοσης
2. Παρουσίαση της προόδου υλοποίησης των στρατηγικών για την Έξυπνη Εξειδίκευση και τη Χωρική Ανάπτυξη
3. Ενημέρωση για την πρόοδο υλοποίησης της Στρατηγικής για την Πληροφόρηση και την Επικοινωνία
4. Ενημέρωση για θέματα Αξιολόγησης του Ε.Π.

III. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

1. Παρεμβάσεις Εθνικής Αρχής Συντονισμού επί οριζόντιων θεμάτων
 - Πορεία υλοποίησης ΕΣΠΑ 2014-2020 / προτεραιότητες
 - Αναθεώρηση Κανονισμών, κλείσιμο Ε.Π. και απαιτήσεις Πλαισίου Επίδοσης
 - Σχέδια Αξιολόγησης και οριζόντιες αξιολογήσεις επιπτώσεων

2. Άλλα θέματα**IV. ΣΥΖΗΤΗΣΗ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ****V. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ**

**ΜΕΛΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ Ε.Π.
«ΚΡΗΤΗ 2014-2020»**

- **Λιονή Μαρία**, Πρόεδρος Επιτροπής Παρακολούθησης,
- **Μανωλοπούλου Κυριακή**, Εκπρόσωπος Γενικού Δ/ντή Εθνικής Αρχής Συντονισμού ΕΣΠΑ (ΕΑΣ)
- **Κασωτάκη Μαρία**, Προϊσταμένη ΕΥΔ Προγράμματος "Κρήτη",
- **Μπαλαντινάκης Ιωάννης**, Προϊστάμενος Μονάδας Α' ΕΥΔ Προγράμματος "Κρήτη"
- **Προβατά Σταματία**, Εκπρόσωπος της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού της Εφαρμογής (ΕΥΣΕ)
- **Βουμβουράκη Ευαγγελία**, Αναπληρωτής Εκπρόσωπος της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού της Εφαρμογής (ΕΥΣΕ)
- **Κύρκογλου Χρήστος**, Εκπρόσωπος της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού και Παρακολούθησης Δράσεων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΥΣΕΚΤ)
- **Λιάκου Βασιλική**, Εκπρόσωπος της Ειδικής Υπηρεσίας Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων
- **Πλιάκα Αλέκα**, Αναπληρωτής Εκπρόσωπος της Ειδικής Υπηρεσίας Αρχή Πιστοποίησης και Εξακρίβωσης Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων
- **Τζουμάκα Ευαγγελία**, Εκπρόσωπος της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020
- **Χαχαριδάκη Μαρία**, Αναπληρωτής Εκπρόσωπος της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020
- **Γυπάνης Αντώνιος**, Εκπρόσωπος της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας
- **Μιμηγιάννη Ελευθερία**, Αναπληρωτής Εκπρόσωπος της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών

- **Αβραμίδα Τριανταφυλλιά**, Εκπρόσωπος της Γενικής Γραμματείας Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων
- **Νικολοπούλου Χρυσούλα**, Αναπληρωτής Εκπρόσωπος της Γενικής Γραμματείας Δημογραφικής και Οικογενειακής Πολιτικής και Ισότητας των Φύλων
- **Ζαχόπουλος Βασίλης**, Αναπληρωτής Εκπρόσωπος της ΜΟΔ ΑΕ
- **Τσώκου Αναστασία**, Αναπληρωτής Εκπρόσωπος της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Τομέας Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή
- **Σιαμαντά Λαμπρινή**, Εκπρόσωπος της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ του Υπουργείου Τουρισμού
- **Νικολοπούλου Χρυσούλα**, Εκπρόσωπος της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ του Υπουργείου Εσωτερικών
- **Αβραμίδα Τριανταφυλλιά**, Αναπληρωτής Εκπρόσωπος της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ του Υπουργείου Εσωτερικών
- **Φωκά Αθηνά**, Εκπρόσωπος της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
- **Ναζίρης Ιορδάνης**, Αναπληρωτής Εκπρόσωπος της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής
- **Σαχινίδου Αναστασία**, Αναπληρωτής Εκπρόσωπος της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων
- **Μωραΐτου Ειρήνη**, Αναπληρωτής Εκπρόσωπος της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- **Κούρτελη Χρυσούλα**, Εκπρόσωπος της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας
- **Βαλιάντζας Κωνσταντίνος**, Εκπρόσωπος της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων
- **Καθαράκη Μαρία**, Αναπληρωτής Εκπρόσωπος της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ του Υπουργείου Υγείας
- **Μυλωνάς Ιωάννης**, Εκπρόσωπος της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού

- **Ζώρη Όλγα**, Αναπληρωτής Εκπρόσωπος της Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού
- **Βώβος Νίκος**, Αναπληρωτής Εκπρόσωπος της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ)
- **Κοκοσάλης Εμμανουήλ**, Αναπληρωτής Εκπρόσωπος της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδας (ΚΕΔΕ)
- **Κουράκης Ιωάννης**, Εκπρόσωπος της ΠΕΔ Κρήτης
- **Δοξαστάκης Ζαχαρίας**, Εκπρόσωπος της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας (ΕΝΠΕ)
- **Καθαράκης Μιχαήλ**, Εκπρόσωπος του Περιφερειακού Συμβουλίου Έρευνας και Καινοτομίας Κρήτης (ΠΣΕΚ)
- **Τσαχάκης Δημήτρης**, Αναπληρωτής Εκπρόσωπος της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑΜΕΑ)
- **Βρέντζου Ειρήνη**, Εκπρόσωπος του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (ΤΕΕ)
- **Πετσετάκης Παντελής**, Αναπληρωτής Εκπρόσωπος του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος (ΟΕΕ)
- **Τζωρτζακάκης Αλέξανδρος**, Αναπληρωτής Εκπρόσωπος του Συνδέσμου Πληροφορικής και Επικοινωνιών Ελλάδος (ΣΕΠΕ)
- **Καλογριδάκης Μιχαήλ**, Εκπρόσωπος του Ενδιάμεσου Φορέα «Δήμου Χανίων»
- **Πολυχρονάκη Σεβαστή**, Αναπληρωτής Εκπρόσωπος του Ενδιάμεσου Φορέα «Δήμου Χανίων»
- **Κοκοσάλης Εμμανουήλ**, Εκπρόσωπος του Ενδιάμεσου Φορέα «Αναπτυξιακή Ηρακλείου ΑΑΕ ΟΤΑ»
- **Φραγκάκης Αριστείδης**, Αναπληρωτής Εκπρόσωπος του Ενδιάμεσου Φορέα «ΕΦΕΠΑΕ»
- **Τερεζάκη Σοφία**, Εκπρόσωπος της Επιτροπής Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ)
- **Πετράκης Ιωάννης**, Αναπληρωτής Εκπρόσωπος της Επιτροπής Δημοσιονομικού Ελέγχου (ΕΔΕΛ)
- **Γαβαλάς Νικόλαος**, Εκπρόσωπος της Ειδικής Υπηρεσίας Κρατικών Ενισχύσεων (ΕΥΚΕ)
- **Carsten RASMUSSEN**, Εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής DG REGIO

- **Μπανάβα Ελένη**, Αναπληρωτής Εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής -DG REGIO
- **Costinescu Cristiana**, Εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής - DG EMPL
- **Γαλαίου Κυριακή**, Εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Επιτροπής - DG EMPL
- **Σακελλαρίου Αθανάσιος**, Εκπρόσωπος της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας

ΘΕΜΑΤΑ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΗΣ

Ι. ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΟ ΜΕΡΟΣ

1. Έγκριση της Ημερήσιας Διάταξης

2. Έγκριση Πρακτικών 5ης Συνεδρίασης Επιτροπής Παρακολούθησης

3. Εισήγηση του Προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Κυρίες και κύριοι ξεκινάμε, σας παρακαλώ κλείστε τις πόρτες.

Έχοντας συμπληρώσει την απαρτία που απαιτείται και έχοντας σας αποστείλει την ημερήσια διάταξη της σημερινής συνεδρίασης, της 6^{ης} συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης του προγράμματος 2014-2020 σήμερα λοιπόν συζητάμε για το πρόγραμμα που τόσα χρόνια υλοποιήσαμε και τώρα βρίσκεται στη φάση της ολοκλήρωσής του δίνοντας τη σκυτάλη του στο καινούργιο πρόγραμμα 2021-2027.

Είχαμε να βρεθούμε πραγματικά από τον Ιούλιο του 2019 και να συνεδριάσουμε μαζί σας και να σας παρουσιάσουμε την πρόοδο του προγράμματος. Φυσικά αρκετά στοιχεία ανέβαιναν στην ιστοσελίδα μας, παρ' όλα αυτά είναι διαφορετικά όταν συζητάμε, έχουμε τη δια ζώσης συζήτηση.

Θα ήθελα λοιπόν να σας καλωσορίσουμε σε αυτήν τη συζήτηση σήμερα, όπως και εχθές για τη χθεσινή η όλη πληροφορία και όλα τα θέματα σας έχουν αποσταλεί μέσω του Διαύλου και μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, είστε λοιπόν ενήμεροι για τα θέματα που θα συζητηθούν και για το περιεχόμενό τους.

Σήμερα θα προεδρεύσει της Επιτροπής η Κα Μαρία Λιονή, η οποία είναι η Αντιπεριφερειάρχης στο Ρέθυμνο, στην Περιφερειακή Ενότητα Ρεθύμνου. Εξάλλου σας ξαναείχαμε στο παρελθόν Κα Λιονή. Ο κ. Περιφερειάρχης πρέπει να βρίσκεται στον Άγιο Νικόλαο στη συνεδρίαση της CPMR και νομίζω ότι πέρασε πριν λίγο, μας χαιρέτησε και προχωράμε χωρίς αυτόν αλλά πάντα έχοντάς τον μαζί μας.

Η ημερήσια διάταξη λοιπόν, η οποία σας έχει αποσταλεί είναι το πρώτο θέμα το οποίο και εγκρίνει η επιτροπή και προχωράμε με βάση αυτήν την ημερήσια διάταξη. Συνήθως εγκρίνονται και τα πρακτικά της 5^η συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης, της προηγούμενης λοιπόν Επιτροπής τα οποία επίσης σας έχουν αποσταλεί. Εάν δεν έχετε κάποια παρατήρηση επί αυτών, αν και έχουν περάσει και τόσα χρόνια βέβαια, να θεωρήσουμε ότι και αυτά εγκρίνονται και να συνεχίσουμε γρήγορα στην εισήγηση του Προέδρου της Επιτροπής, αντ' αυτού η Κα Λιονή θα μας παρουσιάσει την εισαγωγική αυτή ομιλία.

ΛΙΟΝΗ, ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ: Σας ευχαριστώ πάρα πολύ, καλημέρα και από μένα και από τον κύριο Περιφερειάρχη. Ζητάει και απολογείται ενώπιον σας, διότι αυτή τη στιγμή πρέπει να βρίσκεται στο Λασίθι να κάνει το χαιρετισμό στην Ένωση Περιφερειών της CPMR, η οποία σήμερα φιλοξενείται στον Άγιο Νικόλαο και θα σας διαβάσω την εναρκτήρια ομιλία του, την εισήγησή του.

Αναφέρει λοιπόν ο Περιφερειάρχης μας:

Κύριες και κύριοι, αγαπητοί φίλοι,

Σας καλωσορίζω στην 6^η συνεδρίαση της Επιτροπής

Παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος «ΚΡΗΤΗ» 2014-2020.

Σήμερα έχουμε την τιμή να βρίσκεται μαζί μας ο κ. Carsten Rasmussen, Προϊστάμενος της Μονάδας G.3 Ελλάδα -Κύπρος της Γενικής Διεύθυνσης REGIO και η Κα Cristiana Costinescu, Αναπληρώτρια Προϊσταμένη της μονάδας A.5 του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου με αρμοδιότητα για την Ελλάδα και την Κύπρο, τους οποίους καλωσορίζουμε και πάλι.

Είναι μεγάλη μας η χαρά και η τιμή που είστε στην Κρήτη μαζί με την αγαπητή μας Κα Έλενα Μπανάβα και την Κα Σάντυ Γαλαίου και φυσικά καλωσορίζουμε όλους εσάς που συμμετέχετε στην παρούσα συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης.

Η 5^η συνεδρίαση, η προηγούμενη της Επιτροπής μας πραγματοποιήθηκε τον Ιούλιο του 2019 σε μια χρονική περίοδο όπου κανείς δεν γνώριζε για την επερχόμενη πανδημία και τις συνέπειές της στην κοινωνία και την οικονομία, οι οποίες δεν άφησαν ανεπηρέαστο και το περιφερειακό μας πρόγραμμα.

Σήμερα, στην εκπνοή πλέον της προγραμματικής περιόδου μας δίνεται εκ νέου η δυνατότητα να συζητήσουμε την πρόοδο που έχει επιτελεστεί στην ενεργοποίηση και υλοποίηση του προγράμματος, καθώς και στην εφαρμογή των στρατηγικών που υιοθετήθηκαν όπως η Έξυπνη Εξειδίκευση, η Καταπολέμηση της Φτώχειας, η Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη κλπ.

Η ενεργοποίηση του προγράμματος ολοκληρώθηκε το Μάρτιο του 2022, με την ένταξη και των τελευταίων έργων. Μέλημά μας είναι πλέον η ολοκλήρωση των έργων αυτών και η απόδοσή τους στους πολίτες της Κρήτης, με πλήρη την απορρόφηση των διαθέσιμων πόρων.

Κυρίες και κύριοι,

Η πανδημία βρήκε το πρόγραμμά μας στη μέση περίπου της περιόδου εφαρμογής του και όπως ήταν αναμενόμενο το επηρέασε σημαντικά. Θα έλεγε κανείς ότι επανακαθόρισε το σχεδιασμό και τη στόχευσή του. Έτσι, ένα πρόγραμμα σχεδιασμένο για να αντιμετωπίσει τις συνέπειες της οικονομικής κρίσης του 2009 και των αυστηρών δημοσιονομικών μέτρων που εφάρμοσε η χώρα μας, αξιοποιήθηκε σε μεγάλο βαθμό για να αντιμετωπίσει τις συνέπειες της πανδημίας στη δημόσια υγεία, αλλά και στην τοπική οικονομία. Ας μη ξεχνάμε ότι το πρόγραμμα «ΚΡΗΤΗ» 2014-2020 σχεδιάστηκε για να ανοίξει νέους ορίζοντες στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη του τόπου μας μέσω της ενίσχυσης της καινοτόμου επιχειρηματικότητας, της

προστασίας και ανάδειξης του περιβάλλοντος και της κοινωνικής συνοχής.

Παρόλα αυτά όμως λαμβάνοντας υπόψη τις δύσκολες συγκυρίες που επηρέασαν και συνεχίζουν να επηρεάζουν το περιβάλλον υλοποίησης του προγράμματος, όπως ο πόλεμος της Ουκρανίας και η ενεργειακή κρίση δεν μπορούμε παρά να είμαστε ευχαριστημένοι από την πρόοδο υλοποίησης και τα αποτελέσματα του προγράμματος.

Και αυτό γιατί σήμερα χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο:

1. 325 δημόσια έργα με σημαντικό αναπτυξιακό αποτύπωμα,
2. 95 έργα παροχής υπηρεσιών στον τομέα της υγείας, της πρόνοιας και της απασχόλησης ενώ
2. 3.800 μικρομεσαίες επιχειρήσεις της Κρήτης έλαβαν κάποιας μορφής επιχορήγηση είτε για επενδυτικό σχέδιο είτε για κεφάλαιο κίνησης.

Αναφέρουμε ενδεικτικά κάποια έργα του προγράμματος, τα οποία έχουν μια σημαντική συνεισφορά στη βελτίωση της ποιότητας ζωής, στην προστασία του περιβάλλοντος και στην ανάδειξη του πολιτισμού.

1. Ένα έργο είναι η νέα πτέρυγα του Βενιζέλειου Νοσοκομείου με τον εξοπλισμό της, που αναβάθμισε σημαντικά τις παρεχόμενες υπηρεσίες υγείας στην Περιφερειακή Ενότητα Ηρακλείου.
2. Το νέο Αρχαιολογικό Μουσείο Χανίων, ένα πραγματικό κόσμημα αρχιτεκτονικής και πολιτισμού που άνοιξε τις πύλες του στα Χανιά.
3. Ο νέος Βιολογικός της Παλαιόχωρας που ολοκληρώνεται μέχρι το τέλος του έτους, ο τελευταίος οικισμός Γ κατηγορίας σε εκκρεμότητα στην Κρήτη.
4. Επίσης, το σχολικό συγκρότημα της Ανώπολης που λύνει ένα μεγάλο πρόβλημα στέγασης μαθητών στο Δήμο Χερσονήσου που υποδέχθηκε φέτος τους μαθητές της ευρύτερης περιοχής.

5. Επίσης, η παράκαμψη Αρμένων που αναβαθμίζει τον κάθετο οδικό άξονα που συνδέει το Ρέθυμνο με τις τουριστικές περιοχές της νότιας Κρήτης.

Σήμερα, στο τέλος της προγραμματικής περιόδου 2014-2020 μπορούμε να συνοψίσουμε τους παράγοντες που κατά κύριο λόγο επηρέασαν την υλοποίηση του προγράμματος στους εξής τρεις :

1. Η απαίτηση ικανοποίησης ενός μεγάλου αριθμού αιρεσιμοτήτων, και αυτοδεσμεύσεων, καθώς και η απαίτηση εκπόνησης αρκετών στρατηγικών μετέθεσε χρονικά τη χρηματοδότηση των έργων, κυρίως στους τομείς της καινοτομίας και επιχειρηματικότητας, της εξοικονόμησης ενέργειας, της ψηφιακής ανάπτυξης, της απασχόλησης και βιώσιμης αστικής ανάπτυξης περιορίζοντας το διαθέσιμο χρόνο για την υλοποίηση αυτών των έργων.
2. Το συνεχώς τροποποιούμενο θεσμικό πλαίσιο των δημοσίων συμβάσεων αύξησε το βαθμό δυσκολίας και επιμήκυνε τους χρόνους ανάθεσης και υλοποίησης των συγχρηματοδοτούμενων έργων.
3. Η εφοδιαστική αλυσίδα διαταράχθηκε από την πανδημία και τον πόλεμο της Ουκρανίας, δημιουργώντας καθυστερήσεις στο χρονοδιάγραμμα υλοποίησης των έργων ενώ οι τιμές των υλικών εκτοξεύτηκαν λόγω της ενεργειακής κρίσης αυξάνοντας σημαντικά και το κόστος των έργων.

Όλο το διάστημα υλοποίησης του προγράμματος, η Διαχειριστική Αρχή της Περιφέρειάς μας συνεργάστηκε και συνεχίζει και συνεργάζεται στενά με τους φορείς της Κρήτης, τόσο στο επίπεδο των εντάξεων έργων όσο και σε αυτό της υλοποίησης .

Βασικοί δικαιούχοι των ενταγμένων έργων είναι οι ΟΤΑ α' και β' βαθμού και αυτό πρέπει να το τονίσουμε σήμερα για δύο λόγους.

Πρώτον, για να γίνει κατανοητό ότι στο κάθε περιφερειακό πρόγραμμα οι Δήμοι και η Περιφέρεια Κρήτης

αναλαμβάνουν ένα μεγάλο αριθμό δράσεων και ως εκ τούτου σημαντικό ρόλο στην επιτυχία του και

Δεύτερον για να αναδείξουμε την ανάγκη υποστήριξής τους για να είναι σε θέση να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του θεσμικού περιβάλλοντος που επηρεάζει την ωρίμανση και υλοποίηση των έργων, αλλά και του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου του ΕΣΠΑ.

Κυρίες και κύριοι,

Με όπλα τη συνεχή συνεργασία με τους εθνικούς φορείς και τους φορείς της Κρήτης και επίσης την εμπειρία που συνεχώς κατακτάμε στην υλοποίηση και τη διαχείριση του προγράμματος, θα προχωρήσουμε στην επιτυχή ολοκλήρωση και το κλείσιμο του περιφερειακού προγράμματος 2014-2020, όπως άλλωστε έχουμε κάνει και στα υπόλοιπα προγράμματα που διαχειριστήκαμε.

Στην εισήγησή μου αυτή – αναφέρει ο Περιφερειάρχης μας - δεν αναφέρθηκα σε ποσά και άλλα τεχνικά θέματα. Αυτό θα το αφήσω τους συνεργάτες μου, στελέχη της Διαχειριστικής μας Αρχής να τα παρουσιάσουν στη συνέχεια και δράττομαι της ευκαιρίας να τους ευχαριστήσω για το έργο τους και την προετοιμασία της συνεδρίασης αυτής.

Μαρία, οι ευχαριστίες και εκ μέρους όλου του Περιφερειακού Συμβουλίου.

Και επιτρέψτε μου στο σημείο αυτό, να ευχαριστήσω:

- την πολιτική ηγεσία και τα αγαπητά στελέχη του Υπουργείου Ανάπτυξης για τη συνεργασία και αλληλοκατανόηση
- τα στελέχη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που μαζί πορευόμαστε τα τελευταία χρόνια απολαμβάνοντας τα αποτελέσματα μιας πολύ σημαντικής δουλειάς που επιτελείται στην Κρήτη
- τα στελέχη όλων των εθνικών φορέων που συνεργάζονται για να προχωρήσουν κατά τομέα, σημαντικά αναπτυξιακά ζητήματα της Περιφέρειάς μας
- τους φορείς της Κρήτης που συμπορεύονται μαζί μας στην υλοποίηση των αναπτυξιακών προγραμμάτων

- τα στελέχη των υπηρεσιών της Περιφέρειάς μας για το έργο που επιτελούν στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ.

Και επίσης, ευχαριστούμε όλους όσους που ήρθατε και σήμερα για να συμμετάσχετε και να παρακολουθήσετε την 6^η συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του προγράμματος της Κρήτης και ευχόμαστε καλή επιτυχία και ευχαριστούμε θερμά.

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Ευχαριστούμε τον Περιφερειάρχη, ευχαριστούμε και εσάς. Με όλους τους Αντιπεριφερειάρχες και με σας ειδικότερα έχουμε μία πολύ στενή συνεργασία και προχωράμε στην υλοποίηση σημαντικών έργων.

Θα ήθελα να ρωτήσω τον κ. Rasmussen αν θέλει κάτι να προσθέσει σε αυτή τη φάση, ή στην Έλενα, Κα Costinescu, αν κάτι σύντομο.

RASMUSSEN CARSTEN, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ - DG REGIO: (Αγγλικό κείμενο)

ΜΠΑΝΑΒΑ ΕΛΕΝΗ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ -DG REGIO: Καλησπέρα και από μένα, καλησπέρα Κα Πρόεδρε, καλησπέρα στα μέλη της Επιτροπής.

Είναι αλήθεια ότι έχουμε από τον Ιούλιο του 2019 να βρεθούμε και το πρώτο είναι ότι να εκφράσουμε ότι είμαστε πάρα πολύ ευχαριστημένοι που είμαστε πάλι κοντά σας και να ευχαριστήσω και τα μέλη της Επιτροπής που βρίσκονται και αυτοί κοντά μας και για όλη τη συνεργασία που έχουμε.

Σε αυτά τα τρία χρόνια όμως παρά τις δύσκολες συνθήκες γίνανε πολλά δεν είναι, με όλη την κρίση που περάσαμε και συνεχίζουμε να περνάμε γίνονται πολλά. Το πρόγραμμα έχει μία πάρα πολύ θετική εξέλιξη, το είδαμε σήμερα στην τεχνική συνάντηση που είχαμε που ήταν πάρα πολύ εποικοδομητική και ζητώ συγγνώμη και από τα μέλη της Επιτροπής ότι αν ακούσετε να κάνω λάθη είναι, αν το έχετε ξεχάσει γιατί έχετε τρία χρόνια να μας δείτε κιόλας, είναι ότι

να μην ξεχνάμε ότι τα Ελληνικά δεν είναι η μητρική μου γλώσσα και κάπου κάπου θα ακούτε ότι θα κάνω λάθη, θα βάζω κάποιους τόνους σε διαφορετικά σημεία, αλλά και ζητώ συγγνώμη, προσπαθώ όμως να τα μιλάω σωστά.

ΜΕΛΟΣ: Μια χαρά.

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Έλενα τέλεια είσαι.

ΜΠΑΝΑΒΑ ΕΛΕΝΗ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ -DG REGIO: Ευχαριστώ πολύ.

Και να ευχαριστήσω και τη Διαχειριστική Αρχή και όλα τα μέλη της Διαχειριστικής Αρχής και το Υπουργείο που ήμασταν σήμερα στην τεχνική συνάντηση, γιατί λάβαμε πάρα πολλές πληροφορίες και σας ευχαριστούμε για αυτό.

Σήμερα απομένουν δεκαπέντε μήνες για την ολοκλήρωση του προγράμματος και αυτό που θα πρέπει σήμερα να δούμε είναι πως θα κλείσουμε αυτό το πρόγραμμα. Σήμερα είδαμε ότι έχουμε φτάσει ήδη στο 80% της απορρόφησης και με μεγάλη ευχαρίστηση τουλάχιστον για το ΕΤΠΑ είδαμε ότι έχουμε φτάσει στο 80%, άρα απομένει ακόμα ένα 20%.

Θα πρέπει επίσης να δούμε όλες αυτές τις διαδικασίες και τις ενέργειες που θα πρέπει να κάνουμε για να κλείσουμε ένα πρόγραμμα γιατί ένα πρόγραμμα δεν είναι μόνο η οικονομική υλοποίηση που θα τη δούμε και σήμερα, είναι και η φυσική υλοποίηση. Και σε αυτό το πλαίσιο θα πρέπει να δίνουμε μεγάλη σημασία σε αυτούς τους συγκεκριμένους δείκτες που είναι οι δείκτες εκροών, που είναι οι δείκτες αποτελεσμάτων και είναι με αυτούς τους δείκτες που βλέπουμε το κάθε έργο τι μας φέρνει σε αυτόν τον τόπο, σε αυτή την Κρήτη γιατί είναι κάτι που δεν πρέπει ποτέ να ξεχνάμε ότι εμείς σαν Επιτροπή είναι αλήθεια ότι ερχόμαστε, βλέπουμε τα έργα, τα παρακολουθούμε, τις εξελίξεις, τα προβλήματα αλλά στο τέλος το έργο είναι κάτι που μένει εδώ, μένει στο δικό σας τον τόπο και είναι πρώτα-πρώτα για τους κατοίκους της Κρήτης, μετά είναι και οι τουρίστες που με

μεγάλη μας ευχαρίστηση τους βλέπουμε να έρχονται, αλλά οι πρώτοι ωφελούμενοι είμαστε εμείς.

Αυτοί οι δείκτες που θα δούμε, οι δείκτες γίνεται ανά επιλεκτική προτεραιότητα και αυτό θα πρέπει να το βλέπουμε και να δίνουμε και μεγάλη σημασία. Το επόμενο διάστημα θα δούμε πως θα γίνει αυτή η επίτευξη. Σήμερα ήδη είδαμε ότι πολλούς δείκτες έχουν ήδη επιτευχθεί. Υπάρχουν ακόμα κάποιοι άλλοι δείκτες που θα πρέπει να έχουν επιτευχθεί, αλλά νομίζω ότι όλοι το πιστεύουμε ότι πραγματικά αυτό θα επιτευχθεί.

Κάτι που είναι λίγο πιο δυσάρεστο θα έλεγα τώρα, ενώ έχουμε μία πάρα πολύ θετική εξέλιξη είναι κάποια πράγματα που δεν πήγανε καλά και σε αυτό θα πρέπει να του δώσουμε μεγάλη προσοχή. Παραδείγματος χάρη θα το πω με τα αρχικά τα ΟΧΕ και τα (...) που είναι οι ολοκληρωμένες παρεμβάσεις, κάτι μου λείπει, sorry είναι οι ολοκληρωμένες, οι χωρικές ολοκληρωμένες παρεμβάσεις, επενδύσεις. Είναι κάτι που βλέπουμε όχι μόνο στην Κρήτη, το βλέπουμε σε όλη την επικράτεια στην Ελλάδα ότι αυτές οι δράσεις δεν πήγανε όσο καλά το θέλαμε. Και αυτό γιατί λέω να το δώσουμε προσοχή; Γιατί αυτές οι παρεμβάσεις, οι επενδύσεις θα συνεχιστούνε στην επόμενη που δεν είναι πια επόμενη προγραμματική περίοδο, έχει ήδη ξεκινήσει το '21-'27 και θα πρέπει να δούμε και να βγάλουμε συμπεράσματα, να δούμε τι δεν πήγε καλά για να μπορέσουμε να το αντιμετωπίσουμε για να μην έχουμε πάλι τα ίδια προβλήματα που είχαμε στο '14-'20.

Επίσης, διαπιστώσαμε σήμερα και αυτό είναι αλήθεια ότι εμένα δεν ήμουν ευχαριστημένη, είδαμε ότι στον πολιτισμό που είναι κάτι που για μας προπαντός για την Κρήτη είναι κάτι πάρα πολύ σημαντικό, είδαμε και εδώ μία κάποια καθυστέρηση και ίσως κάποια στιγμή θα χρειαστούμε αν υπάρχει εκπρόσωπος από το Υπουργείο να δούμε λίγο τι δεν πήγε καλά για να μην ξαναεπαναληφθεί.

Θα κλείσω λέγοντας ότι αυτή τη στιγμή η Επιτροπή ετοιμάζει μια επικαιροποίηση των κατευθυντήριων γραμμών κλεισίματος η οποία ήδη έχουμε μοιραστεί στην τεχνική συνάντηση, αυτές οι αλλαγές που έχουν προκύψει, ελπίζουμε

ότι το επόμενο χρονικό διάστημα σε ένα μήνα ελπίζουμε αυτά να έχουν εγκριθεί.

Και θα κλείσω εδώ, αν χρειαστεί θα ξανακάνω μία παρέμβαση στην παρουσίαση. Να σας ευχαριστήσω και πάλι, θα είμαστε πάντα δίπλα σας όπως νομίζω το έχουμε αποδείξει όλο αυτό το χρονικό διάστημα από τότε που χειριζόμαστε το πρόγραμμα της Κρήτης ότι είμαστε δίπλα σας. Ευχαριστώ και πάλι για την εξαιρετική συνεργασία που έχουμε με τη Διαχειριστική Αρχή, με την Περιφέρεια αλλά και με όλους σας και ζητώ συγγνώμη από τη μετάφραση αν μίλησα πάρα πολύ γρήγορα, αλλά προσπάθησα να μην κάνω πολλά λάθη και για αυτό τα έλεγα γρήγορα, ευχαριστώ πολύ.

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Ευχαριστούμε Έλενα, ευχαριστούμε για τις επισημάνσεις και για τη συνεργασία.

Δεν ξέρω αν κάποιος από τις Εθνικές Αρχές θέλει τώρα να λάβει το λόγο ή αν θέλετε αργότερα να λάβετε το λόγο, ωραία λοιπόν.

COSTINESCU CRISTIANA, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ - DG EMPL: (Αγγλικό κείμενο)

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Κα Costinescu, ο λόγος σε σας.

COSTINESCU CRISTIANA, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ - DG EMPL: (Αγγλικό κείμενο)

II. ΠΡΟΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ Ε.Π. «ΚΡΗΤΗ» 2014-2020

1. Πορεία υλοποίησης του Ε.Π. «ΚΡΗΤΗ» 2014-2020 και του πλαισίου επίδοσης

2. Παρουσίαση της προόδου υλοποίησης των στρατηγικών για την Έξυπνη Εξειδίκευση και τη Χωρική Ανάπτυξη
3. Ενημέρωση για την πρόοδο υλοποίησης της Στρατηγικής για την Πληροφόρηση και την Επικοινωνία
4. Ενημέρωση για θέματα Αξιολόγησης του Ε.Π.

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Ευχαριστούμε Κα Costinescu. Πραγματικά τα συμπεράσματά σας ήταν ακριβώς τα σημεία που συζητήσαμε και ακριβέστατα. Ναι, είναι τα θέματα που αντιμετωπίσαμε και που πρέπει να τα δούμε πώς θα τα αντιμετωπίσουμε στη νέα προγραμματική.

Και προχωράμε τώρα στη συνέχεια του προγράμματός μας, ξεκινούμε με την πρώτη παρουσίαση που θα μας δώσει το πώς, που βρίσκεται το πρόγραμμά μας σήμερα.

Θα παρακαλέσω την Κα Παστάκη Μαρίνα, η οποία είναι στέλεχος της Μονάδας Α΄, να μας δώσει, να μας κάνει την παρουσία αυτή. Απλά θα ήθελα να παρακαλέσω ότι επειδή οι διερμηνείς μας θα φύγουν στις 4:00, έχουμε δύο ώρες να δουλέψουμε, θα ήθελα να είμαστε ιδιαίτερα σύντομοι στις παρουσιάσεις μας, στα σημεία ακριβώς που πρέπει να σταθούμε και να γνωρίζουμε για να μπορέσουμε να κλείσουμε γρήγορα τη συνεδρίασή μας και να αποχωρήσουν και οι διερμηνείς μας.

Ευχαριστώ.

ΠΑΣΤΑΚΗ: Καλησπέρα και από μένα.

Μαζί θα δούμε την πρόοδο υλοποίησης του προγράμματος «Κρήτη» 2014-2020. Βέβαια οι συνεργάτες που ήταν και στην τεχνική σύσκεψη τα έχουν ξανακούσει αλλά ακολουθεί γραπτή εξέταση, οπότε πρέπει να έχω πάλι την προσοχή σας οπότε θα δούμε λοιπόν ότι το πρόγραμμα μετά

από πέντε πλέον αναθεωρήσεις φτάνει σε ένα προϋπολογισμό της τάξης περίπου 394 εκατομμυρίων ευρώ, με το 80% αυτών, περίπου 315 εκατομμύρια να αποτελούν την ενωσιακή συνδρομή.

Εδώ βλέπουμε την κατανομή των πόρων, γιατί οι παρεμβάσεις που χρηματοδοτούνται από το πρόγραμμα «Κρήτη» αναφέρονται σε επτά άξονες προτεραιότητας.

Βλέπουμε τον άξονα 1 που είναι ο άξονας της ανταγωνιστικότητας και της καινοτομίας με περίπου 100 εκατομμύρια ευρώ.

Τον άξονα 2 που είναι ο μεγάλος άξονας για τη βιώσιμη ανάπτυξη με αναβάθμιση του περιβάλλοντος και αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής με περίπου 163 εκατομμύρια.

Τον άξονα ενίσχυσης της κοινωνικής συνοχής στην Κρήτη με 42,5 εκατομμύρια.

Την προώθηση της απασχόλησης και της προσαρμογής των εργαζομένων στις αλλαγές με 2,8 εκατομμύρια ευρώ.

Τον άξονα ο οποίος χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο με περίπου 81,2 εκατομμύρια ευρώ που αφορά στην προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμησης της φτώχειας.

Και οι δύο άξονες για την τεχνική βοήθεια του προγράμματος.

Εδώ βλέπουμε μία διαχρονική εξέλιξη του προγράμματος δημοσιονομικά από το τέλος του 2016 έως και το τέλος του προηγούμενου μήνα.

Οριζόντια βλέπετε και την ευθεία η οποία δείχνει τον εγκεκριμένο προϋπολογισμό του προγράμματος, βλέπετε ότι εννοείται ότι έχει εξειδικευτεί όλο το πρόγραμμα και μάλιστα σε ποσοστό που φτάνει το 180% του προϋπολογισμού του προγράμματος, ενώ έχουν ενταχθεί έργα που αντιστοιχούν περίπου στο 166,5 του προϋπολογισμού του προγράμματος.

Οι νομικές δεσμεύσεις επίσης ξεπερνούν κατά πολύ τον προϋπολογισμό, ενώ αυτή τη στιγμή οι δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί αντιστοιχούν στο 85% περίπου του προϋπολογισμού του προγράμματος.

Συνεχίζουμε, εδώ βλέπετε πάλι συνολικά την εικόνα της προόδου υλοποίησης με αυτό το διάγραμμα ως προς την έκδοση προσκλήσεων, εντάξεων, συμβάσεων και δαπανών.

Εδώ βλέπουμε την πρόοδο υλοποίησης ανά επενδυτικό ταμείο έτσι, επάνω βλέπετε το σύνολο και ακολουθεί το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το ΕΚΤ.

Προχωρούμε λοιπόν.

Εδώ μπορούμε να δούμε την πρόοδο υλοποίησης του προγράμματος, όχι μόνο συνολικά, αλλά και ανά επενδυτικό ταμείο και ανά άξονα προτεραιότητας πάλι ως προς την εξειδίκευση, τις εντάξεις, τις συμβάσεις και τις δαπάνες.

Αυτό που πρέπει να κρατήσουμε είναι ότι αυτή τη στιγμή το πρόγραμμα έχει επιτύχει να έχει δαπάνες της τάξης του 85,14% με στοιχεία του προηγούμενου μήνα.

Και ας πάμε λίγο να δούμε τι γίνεται αναλυτικά ανά άξονα και ανά επενδυτική.

Πάμε στον πρώτο άξονα που αφορά στην ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, καινοτομίας και επιχειρηματικότητας της Κρήτης. Έχει εξειδικευτεί εννοείται το σύνολο του άξονα. Έχουνε ενταχθεί 3.903 έργα, εκ των οποίων βέβαια 3.865 αφορούν σε έργα κρατικών ενισχύσεων.

Οι συμβάσεις ξεπερνούν το 131% του προϋπολογισμού του άξονα. Οι δαπάνες το 89% και θα πρέπει να αναφέρουμε ότι τα ολοκληρωμένα έργα αυτού του άξονα ξεπερνούν το 75% του προϋπολογισμού του.

Πάμε τώρα να δούμε τι γίνεται, πώς πάει η πρόοδος ανά επενδυτική.

Είμαστε στην επενδυτική 1b. Εδώ έχουμε τα έργα που αφορούν σε επιδεικτικά έργα πειραματικής ανάπτυξης που προωθούν την έρευνα και την καινοτομία σε τομείς της έξυπνης εξειδίκευσης. Έχουμε την ένταξη δέκα έργων τα οποία βρίσκονται σε στάδιο ολοκλήρωσης και συνεχίζουμε με δύο δράσεις που αφορούν τόσο τις συμπράξεις επιχειρήσεων με ερευνητικούς οργανισμούς, πάλι στους τομείς της RIS και η οποία είναι κρατική ενίσχυση όπως και η επόμενη που αφορά την έρευνα και την ανάπτυξη από μικρομεσαίες επιχειρήσεις, τις οποίες μάλιστα διαχειρίστηκε η Διαχειριστική

Αρχή, η ΕΥΔ, χωρίς να προχωρήσει σε ανάθεση σε ενδιαμέσο φορέα.

Συνεχίζουμε την επενδυτική προτεραιότητα 2b. Εδώ έχουμε τη δράση της ψηφιακής αναβάθμισης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, η οποία ανατέθηκε στον ΕΦΕΠΑΕ, στο πλαίσιο εκχώρησης δράσεων κρατικών ενισχύσεων του Προγράμματος. Έχουμε την ένταξη 1.138 έργων με ένα προϋπολογισμό της τάξης των 12,5 εκατομμυρίων ευρώ.

Και συνεχίζουμε με την επενδυτική προτεραιότητα 2c στο πλαίσιο της οποίας χρηματοδοτούνται φορείς και οργανισμοί της Κρήτης, προκειμένου να αναπτύξουν ολοκληρωμένες ψηφιακές υπηρεσίες και προϊόντα στους τομείς του πολιτισμού και τουρισμού, τομείς που συγκαταλέγονται στους τομείς προτεραιότητας της έξυπνης εξειδίκευσης για την Κρήτη. Εδώ έχουμε τόσο οριζόντια δράση, όπου έχουμε την ένταξη δεκαεννέα έργων, δεν θα σας λέω ποσά να σας κουράζω, τα βλέπετε νομίζω ευκρινώς. Έχουμε δύο αντίστοιχες δράσεις για ηλεκτρονικές υπηρεσίες τουρισμού πολιτισμού στις περιοχές εφαρμογής των στρατηγικών βιώσιμης αστικής ανάπτυξης και αντίστοιχα στις περιοχές εφαρμογής των ολοκληρωμένων χωρικών επενδύσεων.

Και συνεχίζουμε με την επενδυτική 3Α, όπου εδώ έχουμε το έργο του παρατηρητηρίου της καινοτόμου επιχειρηματικότητας της Κρήτης που στοχεύει στη διασύνδεση του επιχειρηματικού κόσμου με την έρευνα και τη γνώση.

Και συνεχίζουμε με την επενδυτική προτεραιότητα 3c. Στο πλαίσιο της προτεραιότητας αυτής χρηματοδοτούνται τρεις δράσεις κρατικών ενισχύσεων.

Η πρώτη δράση συνιστά τη συνεισφορά του προγράμματος στο Ταμείο Επιχειρηματικότητας 2, το ΤΕΠΙΧ II. Η δράση αυτή έχει εκχωρεί στην ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ με δικαιούχο την Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα και έχει ολοκληρωθεί.

Συνεχίζουμε με τη δράση ενίσχυσης της ίδρυσης και λειτουργίας των νέων τουριστικών επιχειρήσεων. Αυτή η δράση εκχωρήθηκε από την ΕΥΔ στην ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ, η οποία

προκήρυξε τη δράση, ενώ η διαχείρισή της εκχωρήθηκε σε δεύτερο επίπεδο στον ΕΦΕΠΑΕ με μία αρχική εκχώρηση που ξεκίνησε με 5 εκατομμύρια ευρώ και έχει φτάσει τα 26 εκατομμύρια ευρώ.

Εδώ έχουμε την χρηματοδότηση 202 επενδύσεων, η οποία θα ολοκληρωθεί και αυτή κανονικά.

Και συνεχίζουμε με τη δράση, η οποία αφορά στην ενίσχυση των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων που επλήγησαν από τον Covid, με ένα πολύ μεγάλο προϋπολογισμό η οποία επίσης έχει ολοκληρωθεί.

Και πάμε γρήγορα λοιπόν στον άξονα 2, το μεγάλο άξονα του προγράμματος ο οποίος έχει ένα προϋπολογισμό ενταγμένων έργων υπερδιπλάσιο από τον προϋπολογισμό του άξονα, φτάνουμε το 206%, οι συμβάσεις στο 127% και οι δαπάνες στο 73% του προϋπολογισμού του άξονα, με 207 ενταγμένα έργα.

Ξεκινώντας με την επενδυτική προτεραιότητα 4c εδώ βλέπουμε τέσσερις δράσεις, οι οποίες αφορούν είτε σε ενεργειακή αναβάθμιση ενεργοβόρων δημόσιων κτιρίων, είτε σε βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης κατοικιών. Είναι η δράση 4.2 που αφορά στο Εξοικονομώ Κατ' Οίκον. Η δράση αυτή υλοποιείται σε τρεις κύκλους. Μέχρι στιγμής έχουν ολοκληρωθεί οι δαπάνες για 1018 κατοικίες. Αντίστοιχες δράσεις στις περιοχές εφαρμογής της τον ΒΑΑ. Και κλείνουμε την προτεραιότητα αυτή με αντίστοιχες δράσεις στις περιοχές εφαρμογής ΟΧΕ.

Και προχωρούμε στη δράση 4.f., η οποία επίσης συνιστά κρατική ενίσχυση και η οποία επικεντρώνεται αυτή τη φορά στον τομέα της ενέργειας και χρηματοδοτείται ένα έργο, δυστυχώς δεν υπήρχε πολύ μεγάλο ενδιαφέρον το οποίο προωθεί την ανάπτυξη δεσμών και συνεργειών μεταξύ επιχειρήσεων και ερευνητικών κέντρων και αυτή αναμένεται να ολοκληρωθεί το έργο στο πρώτο εξάμηνο του '23.

Περνάμε τώρα στην επενδυτική προτεραιότητα 5b. Έχουμε δράση για την αντιμετώπιση των πυρκαγιών. Ουσιαστικά αφορά στην ένταξη ενός έργου για τον εξοπλισμό

της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας, το οποίο και έχει ολοκληρωθεί.

Ακολουθεί η δράση υποδομών αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής. Έχουμε εδώ έργα αντιμετώπισης πλημμυρικών φαινομένων, έργα προστασίας από τη διάβρωση των ακτών.

Και κλείνουμε με τη δράση 5.b.3. που αφορά στην βελτίωση της ετοιμότητας των φορέων για τη διαχείριση φυσικών και τεχνολογικών καταστροφών.

Συνεχίζουμε στην ίδια επενδυτική με το έργο που αφορά στο Περιφερειακό Σχέδιο για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή, το ΠεΣΠΚΑ, το οποίο έχει ολοκληρωθεί και για επενδύσεις που αφορούν και πάλι στην ενίσχυση μηχανισμών αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών, αυτή τη φορά στη ΣΒΑΑ Χανίων.

Αντίστοιχες δράσεις έχουμε και στην περιοχή Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης του Δήμου Ηρακλείου και στις περιοχές εφαρμογής ολοκληρωμένων χωρικών επενδύσεων.

Περνάμε τώρα στην δράση 6.a.1. από αφορά στη διαχείριση βιοαποβλήτων στην Περιφέρεια Κρήτης έτσι και σε τρεις δράσεις σχετικές με την ενίσχυση της ανακύκλωσης στις περιοχές ΣΒΑΑ, οι οποίες αναμένεται και να ολοκληρωθούν μέχρι το τέλος του 2023, κανονικά δηλαδή στο κλείσιμο του προγράμματος.

Περνάμε στην επενδυτική προτεραιότητα 6.b. Εδώ έχουμε τις υποδομές διαχείρισης λυμάτων που έχουμε 15 έργα συνολικά, με ένα προϋπολογισμό της τάξης των 90 περίπου εκατομμυρίων ευρώ και το έργο της παρακολούθησης των υδάτων κολύμβησης της περιφέρειας Κρήτης σύμφωνα με τη σχετική οδηγία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Συνεχίζουμε στην ίδια επενδυτική προτεραιότητα με υποδομές δράσεις που αφορούν υποδομές ορθολογικής διαχείρισης υδατικών πόρων, το πόσιμο δηλαδή νερό μέσω των οποίων επειδή ο επιδιώκεται η ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων της Κρήτης.

Και συνεχίζουμε με τη δράση 6.b.5. που αφορά ουσιαστικά δράσεις και έργα που θέτουν σε εφαρμογή το

σχέδιο διαχείρισης των λεκανών απορροής. Εδώ έχουμε επτά έργα.

Και τέλος πρόγραμμα παρακολούθησης της ορθής λειτουργίας των μονάδων επεξεργασίας λυμάτων.

Και ολοκληρώνουμε αυτή την προτεραιότητα με την επόμενη δράση, μέσω της οποίας χρηματοδοτείται η σύνταξη και η επικαιροποίηση των γενικών σχεδίων ύδρευσης, των master plan, αλλά και των σχετικών στρατηγικών μελετών περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

Και κλείνουμε με τρεις δράσεις όμοιες με τις προηγούμενες που αφορούν Αναβάθμιση Συμπλήρωση Δικτύων και Συστημάτων Ύδρευσης των περιοχών εφαρμογής ΟΧΕ.

Πάμε τώρα στην επενδυτική προτεραιότητα 6c. Είναι η επενδυτική προτεραιότητα που αφορά στον πολιτισμό. Έχουμε αναβάθμιση μουσείων, προστασία και ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και τουριστική προβολή.

Εδώ έχουμε 9 περίπου δράσεις. Έχουμε ένα μεγάλο αριθμό ενταγμένων έργων τόσο οριζόντια, όσο και στις περιοχές εφαρμογής των ΣΒΑΑ και των ΟΧΕ.

Και κλείνουμε την επενδυτική αυτή προτεραιότητα με τη δράση, η οποία χρηματοδότησε τις μελέτες για την ωρίμανση έργων πολιτισμού, τα οποία θα έρθουν στην προγραμματική περίοδο που ξεκίνησε τώρα, την '21-'27. Έχουμε δώδεκα τέτοιες μελέτες ενταγμένες οι οποίες βρίσκονται, τα έργα βρίσκονται στο στάδιο του διαγωνισμού.

Και συνεχίζουμε με την επενδυτική προτεραιότητα 6d που αφορά στην ενίσχυση και ανάδειξη τόσο των οικοτόπων όσο και της βιοποικιλότητας της Κρήτης, αλλά και του φυσικού περιβάλλοντος γενικότερα, οριζόντια και σε περιοχές εφαρμογής ΟΧΕ.

Και περνάμε στην επενδυτική προτεραιότητα 6e στο πλαίσιο της οποίας χρηματοδοτούν τα έργα ανάπλασης δημόσιων ανοικτών χώρων, κοινοχρήστων δηλαδή χώρων, αλλά και οδικών αρτηριών στα αστικά κέντρα της Κρήτης. Η οριζόντια δράση είναι για περιοχές εκτός εφαρμογής ΣΒΑΑ.

Και πάμε μετά σε δύο δράσεις που αφορούν στη βελτίωση της προσβασιμότητας, τη μείωση κατανάλωσης ενέργειας και στην ενίσχυση της βιώσιμης κινητικότητας στις περιοχές εφαρμογής ΣΒΑΑ. Και αντίστοιχα έχουμε βελτίωση - αναβάθμιση αστικού περιβάλλοντος μέσω τριών δράσεων στις περιοχές εφαρμογής ΟΧΕ.

Και κλείνουμε και αυτή την επενδυτική προτεραιότητα με το έργο παρακολούθησης της ποιότητας ατμοσφαιρικού αέρα στην Περιφέρεια Κρήτης, μέσω του οποίου θα λειτουργήσει ένα δίκτυο σταθερών αστικών και περιαστικών σταθμών που θα μετρούν την ατμοσφαιρική ρύπανση στα δύο μεγάλα αστικά κέντρα της Περιφέρειας, το Ηράκλειο και τα Χανιά και έχουμε και δύο έργα σχετικά με τη βελτίωση και αναβάθμιση του φυσικού και δομημένου περιβάλλοντος της Κρήτης.

Και νομίζω ότι κλείνουμε έτσι, όχι, πάμε στην επενδυτική προτεραιότητα λοιπόν 7.b. Η προτεραιότητα αυτή αφορά σε βελτίωση-αναβάθμιση του οδικού δικτύου, γενικά στην περιφέρεια και ειδικότερα σε περιοχές εφαρμογής ΟΧΕ και είναι και το έργο της οδικής ασφάλειας.

Και κλείνουμε και αυτή την επενδυτική, αντίστοιχα πάλι με τη χρηματοδότηση μελετών ωρίμανσης για τα έργα που θα έρθουν στην τρέχουσα πλέον προγραμματική περίοδο και αφορούν την οδοποιία περιφερειακής αρμοδιότητας. 11 τέτοιες μελέτες περίπου 9 εκατομμύρια ευρώ ο προϋπολογισμός ένταξης τους.

Και νομίζω έκλεισα πολύ γρήγορα και τον άξονα δύο, για να περάσουμε στον άξονα τρία ο οποίος έχει έναν προϋπολογισμό εγκεκριμένης δαπάνης 42,5 εκατομμύρια ευρώ. Εδώ πέρα η ο προϋπολογισμός των ενταγμένων έργων ξεπερνά το 177% του άξονα, οι νομικές δεσμεύσεις το 112% του άξονα και οι δαπάνες φτάνουν πλέον το 99% τοις εκατό του προϋπολογισμού του άξονα, ενώ θα πρέπει επίσης να αναφέρουμε ότι και εδώ ο προϋπολογισμός των ολοκληρωμένων έργων ανέρχεται στο 71% του προϋπολογισμού του άξονα.

Και ξεκινάμε με την επενδυτική 9.a. Εδώ έχουν εκδοθεί τέσσερις προσκλήσεις που αφορούν στη συμπλήρωση και

αναβάθμιση των υποδομών υγείας, έχουν ενταχθεί είκοσι ένα έργα προϋπολογισμού περίπου 33 εκατομμυρίων ευρώ, έχουμε τρεις δράσεις, τρεις προσκλήσεις για τη συμπλήρωση και αναβάθμιση των κοινωνικών υποδομών και έχουμε και συμπλήρωση - αναβάθμιση με δύο επιπλέον δράσεις των υποδομών παιδικής φροντίδας, δηλαδή τους βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς.

Και κλείνουμε και αυτή την προτεραιότητα με μία αντίστοιχη δράση μελέτης ωρίμανσης έργων, για να περάσουμε στην επενδυτική προτεραιότητα 10α. Εδώ είχαμε τέσσερις προσκλήσεις που αφορούν σε συμπλήρωση και αναβάθμιση υποδομών προσχολικής πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Στο πλαίσιο των δράσεων αυτών έχουν ενταχθεί δεκατέσσερα έργα υποδομών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας συμπεριλαμβανομένου και του ψηφιακού εξοπλισμού, με ένα προϋπολογισμό ενταγμένων έργων της τάξης των 19 εκατομμυρίων ευρώ. Τα έργα αυτά βρίσκονται και αυτά σε φάση ολοκλήρωσης.

Και πάμε σε δύο δράσεις συμπλήρωσης - αναβάθμισης εξοπλισμού υποδομών για τα ΑΕΙ της Κρήτης. Συγγνώμη, νομίζω ότι τελειώσαμε και με τον τρίτο, α, όχι δεν τελειώσαμε, συγγνώμη, ωραία. Και έχουμε αντίστοιχα δύο δράσεις πάλι οι οποίες χρηματοδότησαν την μελέτη ωρίμανσης έργων τόσο στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια όσο και στην Τριτοβάθμια. Έχουν ενταχθεί συνολικά δώδεκα έργα προϋπολογισμού περίπου 4,2 εκατομμυρίων ευρώ, τα οποία βρίσκονται στο στάδιο του διαγωνισμού.

Για να περάσουμε και στον άξονα 4 που αφορά στην προώθηση της απασχόλησης και της προσαρμογής των εργαζομένων στις αλλαγές με ένα προϋπολογισμό 2,8 εκατομμυρίων ευρώ. Εδώ η δαπάνη, η δημόσια δαπάνη των ενταγμένων έργων ανέρχεται στο 132,2% του άξονα, οι νομικές δεσμεύσεις και δαπάνες είναι λίγο πίσω, αλλά και αυτά θα ολοκληρωθούν κανονικά.

Έχουμε μία επενδυτική προτεραιότητα την 8ν, η οποία αφορά στον περιφερειακό μηχανισμό παρακολούθησης της αγοράς εργασίας. Το έργο αυτό έχει ουσιαστικά ολοκληρωθεί.

Αλλά και στη δράση κατάρτισης και πιστοποίησης γνώσεων και δεξιοτήτων εργαζομένων σε τομείς της έξυπνης εξειδίκευσης της Κρήτης.

Και έτσι θα περάσουμε στον άξονα 5, ο οποίος χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και αφορά στην προώθηση της κοινωνικής ένταξης και την καταπολέμηση της φτώχειας στην Κρήτη. Ο άξονας αυτός έχει κλείσει ουσιαστικά, έχει ένα προϋπολογισμό 81 εκατομμύρια ευρώ περίπου. Οι δαπάνες που έχουμε μέχρι τέλος του προηγούμενου μήνα που είχαμε τον έχουν ξεπεράσει.

Και ας δούμε τι γίνεται ανά επενδυτική.

Στην πρώτη επενδυτική προτεραιότητα την 9.1. έχουμε είχαν βγει επτά προσκλήσεις για παροχή υπηρεσιών και φροντίδα παιδιών για βρεφών σε βρεφονηπιακούς και παιδικούς σταθμούς, οι δράσεις αυτές έχουν ολοκληρωθεί. Συνεχίζουμε στην επόμενη επενδυτική όπου έχουμε 16 κέντρα κοινότητας τα οποία έχουν ενταχθεί και η δράση αυτή θα συνεχιστεί και στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο. Είχαμε μια πρόσκληση για τις ομάδες βελτίωση συνθηκών διαβίωσης Ρομά στην οποία δεν υπήρξε εκδήλωση ενδιαφέροντος. Και συνεχίζουμε με τη δράση για την ενίσχυση των υπηρεσιών διαπολιτισμικής μεσολάβησης σε κέντρα κοινότητας και κέντρα ένταξης μεταναστών, εδώ έχουμε ένα έργο και η δράση αυτή θα συνεχιστεί στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο.

Και συνεχίζουμε με την επενδυτική 9.3. Εδώ έχουμε προσκλήσεις οι οποίες αφορούσαν στην παροχή φροντίδας και φιλοξενίας παιδιών με αναπηρία και στην εξειδικευμένη εκπαιδευτική υποστήριξη και το σύνολο αυτών των δράσεων έχει ολοκληρωθεί.

Και συνεχίζουμε με τα κέντρα διημέρευσης ημερήσιας φροντίδας ατόμων με αναπηρία, με την ένταξη πέντε έργων των πέντε ΚΔΗΦ και μία στέγη υποστηριζόμενης διαβίωσης. Και οι δύο η πρώτη δράση θα συνεχιστεί στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο και η δεύτερη θα μεταφερθεί σε αυτήν.

Και πάμε τέλος στην επενδυτική προτεραιότητα 9.4. Εδώ έχουμε ενταγμένα τέσσερα έργα στη δράση υποστήριξης

γυναικών θυμάτων βίας, που αφορά ξενώνες και συμβουλευτικά κέντρα.

Έχουμε την επόμενη δράση με οκτώ δομές παροχής βασικών αγαθών που αφορούσε κοινωνικό παντοπωλείο, παροχή συσσιτίου και κοινωνικό φαρμακείο και τα Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων τα ΚΗΦΗ, δεκαέξι τέτοια κέντρα.

Και οι τρεις αυτές δράσεις θα συνεχιστούν στο πρόγραμμα «Κρήτη» 2021-2027.

Ακολουθεί το έργο του Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης, το οποίο επίσης θα συνεχιστεί.

Οι δράσεις για την αντιμετώπιση των εξαρτήσεων στην Περιφέρεια Κρήτης και η δράση για την ανάπτυξη, η οποία επίσης θα συνεχιστεί στο πρόγραμμα αλλά έως τέλος του '24 και οι δράσεις ανάπτυξης Δομών Ψυχικής Υγείας στην Περιφέρεια Κρήτης.

Και θα κλείσουμε με τη δράση η οποία αφορά στο δίκτυο διασφάλισης Δημόσιας Υγείας και ενίσχυσης των υπηρεσιών υγείας κατά την υγειονομική κρίση της επιδημίας Covid, η οποία ουσιαστικά ενίσχυσε το ιατρικό δυναμικό στα δημόσια νοσοκομεία της Περιφέρειας Κρήτης, το Ναυτικό Νοσοκομείο και τις δομές Πρωτοβάθμιας Υγείας, όπως και το ΕΚΑΒ, γενικά δομές υγείας αρμοδιότητας της 7ης ΥΠΕ. Και θα κλείσουμε με το έργο που αφορά στο Δίκτυο Διασφάλισης της Δημόσιας Υγείας, όχι συγγνώμη αυτό το είπαμε, νομίζω ότι κλείσαμε. Και αυτό το έργο θα ολοκληρωθεί ως τέλος του χρόνου.

Και να αναφέρουμε και τη δράση λειτουργίας των ΤΟΜΥ, η οποία θα συνεχιστεί από 1η/1 του ερχόμενου έτους στο επόμενο πρόγραμμα, αλλά για περιορισμένο χρονικό διάστημα.

Εδώ βλέπουμε τους δύο άξονες της τεχνικής βοήθειας, οι δαπάνες των οποίων δένουν ομαλά, δεν νομίζω ότι χρειάζεται να τους αναλύσουμε περαιτέρω.

Εδώ έχουμε ένα πίνακα ο οποίος μας δείχνει αφενός τις δαπάνες ανά άξονα, ανά ταμείο επενδυτικό και συνολικά του

προγράμματος, είναι αυτά που βλέπετε τα ποσοστά σε κυκλάκια.

Ακολουθεί η στήλη που δείχνει την πρόβλεψη δαπανών τέλους αυτού του έτους, όπου αναμένεται ότι οι συνολικές δαπάνες του προγράμματος θα ξεπεράσουν το 92%. Και οι δαπάνες τέλος του '23 στο κλείσιμο δηλαδή του προγράμματος που εκτιμούμε ότι οι δαπάνες θα ξεπεράσουν το 109% του εγκεκριμένου προϋπολογισμού του προγράμματος.

Και εδώ τώρα θα μιλήσουμε λίγο για την πρόοδο επίτευξης του πλαισίου επίδοσης του προγράμματος «Κρήτη» 2014-2021.

Εδώ βλέπουμε τους δείκτες οι οποίοι συμμετέχουν στο πλαίσιο επίδοσης. Έτσι όπως έχει δομηθεί αυτός ο πίνακας, είμαστε αυτή τη στιγμή στον άξονα 1. Βλέπετε τους δείκτες, βλέπετε το στόχο που έχει τεθεί για το πρόγραμμα για το 2023. Η επόμενη στήλη έχει το στόχο των ενταγμένων μας έργων αυτή τη στιγμή. Έχουμε την επίτευξη, τις τιμές επίτευξης των δεικτών αυτών με στοιχεία 30/9 του τρέχοντος έτους χρησιμοποιώντας μόνο τα έργα τα οποία θα συμμετέχουν στο κλείσιμο, τα έργα δηλαδή τα οποία είναι ήδη ολοκληρωμένα ή πρόκειται να ολοκληρωθούν κανονικά και με τη χρήση των ίδιων έργων έχουμε κάνει θεωρούμε μία ασφαλή προβλεπόμενη επίτευξη για το κλείσιμο του προγράμματος. Βλέπουμε λοιπόν και τον οικονομικό δείκτη, ο οποίος θα επιτευχθεί και τους δείκτες εκροής. Οι δείκτες εκροής που αφορούν στην μη επιστρεπτέα έχουν ήδη επιτευχθεί, γιατί τροφοδοτούνται και από τη δράση που είχε να κάνει με την ενίσχυση των μικρομεσαίων που επλήγησαν από τον Covid.

Περνάμε στον άξονα 2. Και εδώ βλέπουμε ότι θα επιτύχουμε την επίτευξη των δεικτών και θα ξεπεράσουμε τις τιμές που είχαν τεθεί στις περισσότερες των περιπτώσεων σαν στόχο του προγράμματος το 2023. Νομίζω να μη σας κουράσω με αυτά.

Και εδώ βλέπουμε τον άξονα 3, όπου έχει ήδη επιτευχθεί ο στόχος για τους δείκτες του πλαισίου.

Στον άξονα 4 και στον άξονα 5 έχει επίσης επιτευχθεί ο στόχος, ενώ στον άξονα 4 αναμένουμε ότι θα ξεπεράσουμε κατά πολύ τον στόχο που έχει τεθεί.

Και θα κλείσω αυτή την παρουσίαση με μια μικρή αναφορά, νομίζω πρέπει να αναφερθούν κάποιες καθυστερήσεις, νομίζω αναφέρθηκαν και εμπόδια που αναφέρθηκαν και στην εισηγητική παρουσίαση του κ. Περιφερειάρχη. Οι καθυστερήσεις αφορούν στην κατάρτιση φυσικά των στρατηγικών βιώσιμης αστικής ανάπτυξης αλλά και ολοκληρωμένων χωρικών επενδύσεων στο χρόνο που χρειάστηκε για να γίνει η διαδικασία της επιχειρηματικής ανακάλυψης όσον αφορά την έξυπνη εξειδίκευση στην Κρήτη, στο νόμο των δημοσίων συμβάσεων ο οποίος τροποποιείται συνεχώς, όχι στην ωριμότητα αλλά στην έλλειψη ωριμότητας έργων και φυσικά σε ένα μόνιμο πρόβλημα που είναι η υποστελέχωση τόσο των υπηρεσιών των δικών μας όσο και των δικαιούχων. Και φυσικά τα τεράστια εμπόδια που δημιούργησε αφενός, η πανδημία η οποία οδήγησε σε μείωση πόρων του προγράμματος προκειμένου να συνεισφέρουμε στην αντιμετώπιση της πανδημίας, σε ολοκληρωτική ματαίωση δράσεων, πολλές φορές στην επιβράβευση του εργασιακού ρυθμού, παρεμπόδισε ακόμα και μετακινήσεις και τα λοιπά και φυσικά στη δυσλειτουργία που είχαμε στις κοινωνικές δομές. Φυσικά τώρα έχουμε να αντιμετωπίσουμε και τον πόλεμο της Ουκρανίας με ό,τι επιπτώσεις έχει αυτό στην εφοδιαστική αλυσίδα βασικών αγαθών, αλλά και στην ενεργειακή κρίση που οδήγησε σε μία τεράστια αύξηση τιμών και κατά συνέπεια σε μία μεγάλη αύξηση του προϋπολογισμού των έργων και φυσικά στην απρόβλεπτη μετατόπιση των χρονοδιαγραμμάτων υλοποίησης των έργων μας.

Αυτά από μένα.

ΜΕΛΟΣ: Γεια σου ρε Μαρίνα.

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Ήταν μια συνοπτική και νομίζω πολύ καλή παρουσίαση που βρίσκεται το πρόγραμμα. Φυσικά το

πρόγραμμα μπορούμε να το συζητάμε ώρες και μέρες αλλά αυτή ήταν μία πολύ περιεκτική παρουσίαση, φυσικά στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε ερώτηση και διευκρίνιση στη συνέχεια.

Θα περάσουμε στην επόμενη παρουσίαση που θα μας δώσει μια καλύτερη ματιά στο πως προχωρήσαμε τα έργα της έξυπνης εξειδίκευσης και τις χωρικές παρεμβάσεις των ΒΑΑ και τον ΟΧΕ, των σχεδίων Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης και των σχεδίων εκτός πόλεων στην ύπαιθρο. Είχαμε να σημειώσουμε ότι χρηματοδοτούσαμε δύο σχέδια Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης στην πόλη Ηρακλείου και Χανίων και τρεις ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις εκτός πόλεων, μία στις περιοχές Unesco, μία στην Περιφερειακή Ενότητα Ρεθύμνου και μία στην Περιφερειακή Ενότητα Λασιθίου.

Ο κ. Ξυδιανός θα μας δώσει μία σύντομη παρουσίαση.

(διακοπή ήχου)

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Θέλετε τώρα να κάνουμε ή στο τέλος της πρώτης ενότητας των παρουσιάσεων να κάνουμε τις συζητήσεις;

ΜΕΛΟΣ: Δεν θέλουμε να αλλάξουμε έτσι όπως το έχετε σχεδιάσει.

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Εκτός αν είναι κάποιο ερώτημα επί της παρουσιάσεως.

ΜΕΛΟΣ: Αλλά έχουμε πολλές παρουσιάσεις και κάποιοι από τα μέλη, να ρωτήσουμε αν θέλει κάποιος να κάνει μία ερώτηση.

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Όχι, όχι η συζήτηση μπορεί να γίνει πριν τα ειδικά θέματα.

ΜΕΛΟΣ: Εντάξει.

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Πριν τα ειδικά θέματα.

ΜΕΛΟΣ: Εντάξει.

ΞΥΔΙΑΝΟΣ: Ωραία, γεια σας και από μένα.

Θα σας παρουσιάσω αρκετά συνοπτικά λίγο τα πιο εξειδικευμένα θέματα της έξυπνης εξειδίκευσης και των ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων, το που βρισκόμαστε τώρα σχεδόν στην ολοκλήρωση της υλοποίησης του προγράμματος, για αυτά τα δύο θέματα.

Ξεκινώντας έτσι μια πολύ σύντομη αναδρομή για την Περιφερειακή Στρατηγική της Έξυπνης Εξειδίκευσης, να θυμίσουμε ότι εγκρίθηκε το 2015 με απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου και εφαρμόζεται στον άξονα 1 και στον άξονα 2 στους θεματικούς στόχους ένα, δύο, τρία και τέσσερα.

Η έναρξη έγινε, μετά την έγκριση υπήρχε μία διαδικασία της επιχειρηματικής ανακάλυψης, όπου ξεκινήσαμε το 2015 με κάποιες πιλοτικές δράσεις που αφορούσαν στον τουρισμό κατάδυσης και στις τεχνολογίες πληροφορικής στον τουρισμό-πολιτισμό όπου ολοκληρώθηκε τέλος του '15 και δύο χρόνια μετά προχωρήσαμε στην επιχειρηματική ανακάλυψη στους υπόλοιπους τομείς της RIS όπου ήταν το περιβάλλον, ενέργεια, ο διατροφικός τομέας και ο τουρισμός.

Έχει στηθεί ένα σύστημα διακυβέρνησης της RIS στην Κρήτη το οποίο έχει το πρώτο επίπεδο που είναι το επιτελικό, που είναι ο ίδιος ο περιφερειάρχης και το Περιφερειακό Συμβούλιο με το Περιφερειακό Συμβούλιο Έρευνας, Καινοτομίας της Κρήτης που έχει τον συντονιστικό και επιτελικό ρόλο και το δεύτερο επίπεδο είναι το εκτελεστικό που τον κύριο ρόλο τον έχει η Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού της Περιφέρειας, που έχει αναλάβει και σηκώνει όλο το βάρος της υλοποίησης της Στρατηγικής

Έξυπνης Εξειδίκευσης σε συνδυασμό και σε συνεργασία με τις επιμέρους πλατφόρμες που έχουν στηθεί.

Βασικά έτσι κάποια χρονικά σημεία ήτανε ότι το 2016 το Περιφερειακό Συμβούλιο Κρήτης ενέκρινε τη δομή της διακυβέρνησης. Δημοσιεύθηκε στο Φ.Ε.Κ. η απόφαση, 30/12/16 έχουμε την απόφαση συγκρότησης του Περιφερειακού Συμβουλίου Έρευνας, Καινοτομίας της Κρήτης, όπου έχουμε κάποιες τροποποιήσεις στη συνέχεια και η τελευταία ήτανε 24/12/2020 που ανανέωσε τη θητεία για άλλα τέσσερα χρόνια.

Το 2016, 7 Οκτωβρίου ξεκινήσαμε τον πρώτο κύκλο της επιχειρηματικής ανακάλυψης στους πρώτους τομείς Περιβάλλον, Ενέργεια, Τουρισμό και Αγροδιατροφή και το τέλος του '17 ολοκληρώθηκε τότε η διαδικασία του πρώτου κύκλου με την τελευταία γνωμοδότηση του Συμβουλίου Έρευνας Καινοτομίας.

Οι δράσεις τώρα που έχουνε ενταχθεί και τα έργα που έχουν ενταχθεί για χρηματοδότηση αποτυπώνονται εδώ.

Έχουμε στη δράση 1.b.1 που είναι τα έργα επίδειξης πειραματικής ανάπτυξης που προωθούν την έρευνα και την καινοτομία στους τομείς της RIS. Χρηματοδοτούμε δέκα έργα συνολικού προϋπολογισμού 2.100.000, τα οποία είναι σε φάση ολοκλήρωσης.

Η δράση 1.b.2. που είναι οι συμπράξεις των επιχειρήσεων με οργανισμούς έρευνας και διάδοσης των γνώσεων, πάλι στους τομείς εννοείται της RIS. Το '18 εκδώσαμε μέσω του απλοποιημένου ΠΣΚΕ μια πρόσκληση και έχουν ενταχθεί δεκαοκτώ έργα συνολικού προϋπολογισμού 7.200.000 περίπου.

Η δράση 1.b.3. αφορά την έρευνα και την ανάπτυξη από μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Πάλι μέσω απλοποιημένου πληροφοριακού συστήματος κρατικών ενισχύσεων εκδώσαμε την πρόσκληση όπου έχουν ενταχθεί δύο έργα 310.000 ευρώ.

Στη δράση 2.b.1. που είναι η ψηφιακή αναβάθμιση των μικρομεσαίων έγινε εκχώρηση στον ΕΦΕΠΑΕ, εκδόθηκε η πρόσκληση με τη διαδικασία των κρατικών ενισχύσεων. Είχαμε ένα μέγιστο επιλέξιμο προϋπολογισμό για κάθε πράξη

15.000 ευρώ που αφορούσε στην προμήθεια εξοπλισμού Τ.Π.Ε. και χρηματοδοτούμε 1.120 επιχειρήσεις συνολικού προϋπολογισμού 12.800.000 ευρώ και μέχρι 30/9 έχουμε περίπου 7 εκατομμύρια δαπάνες.

Η 2.σ. αφορά στην ενίσχυση εφαρμογών στον τομέα του ηλεκτρονικού πολιτισμού και τουρισμού. Εκεί έχουμε εκδώσει επτά προσκλήσεις. Δύο προσκλήσεις ήτανε στα ΒΑΑ Χανίων και Ηρακλείου, τρεις προσκλήσεις στις ΟΧΕ και δύο οριζόντιες για όλη την Περιφέρεια Κρήτης. Σε αυτές στο σύνολο των προσκλήσεων εντάχθηκαν είκοσι επτά έργα συνολικού προϋπολογισμού 5.800.000 ευρώ τα οποία υλοποιούνται.

Στην επόμενη διαφάνεια βλέπετε τις άλλες τρεις δράσεις που είναι η 3.α.1. Είναι η ενίσχυση των νέων επιχειρήσεων στην Περιφέρεια Κρήτης που αυτή τη δράση δεν την ενεργοποιήσαμε τελικά ενώ την είχαμε εξειδικεύσει, γιατί έγινε μεταφορά πόρων στις δράσεις των ΜΜΕ που επλήγησαν από τον Covid.

Η επόμενη δράση αφορά το παρατηρητήριο καινοτόμου επιχειρηματικότητας το οποίο έχει ενταχθεί, χρηματοδοτείται η λειτουργία του.

Και στην 4.β.1. ήταν οι συμπράξεις επιχειρήσεων με οργανισμούς έρευνας και διάσωσης γνώσεων για την προώθηση τεχνολογιών χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα. Κάναμε μία πρόσκληση και εντάξαμε ένα έργο το οποίο υλοποιείται.

Τελειώνοντας αναφέρω ξανά ότι η παρακολούθηση της RIS Κρήτης έχει ανατεθεί στην Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού, η οποία δίνει και κάποιες, συντάσσει και κάποιες ετήσιες εκθέσεις προόδου και το 2021 το καλοκαίρι με απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου εγκρίθηκε η αναθεώρηση της RIS Κρήτης λαμβάνοντας υπόψη και την εθνική στρατηγική και τα αποτελέσματα των δράσεων των επιχειρησιακών προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, αλλά και λοιπών Ευρωπαϊκών προγραμμάτων.

Κατά την υλοποίηση τώρα όλα αυτά τα έτη της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης μπορούμε

να αναφέρουμε έτσι κάποια διδάγματα και εμπειρίες που έχουμε.

- Είναι καταρχάς ότι η διαδικασία επιχειρηματικής ανακάλυψης μετατοπίζει αρκετά χρονικά τις προσκλήσεις για τις δράσεις της RIS.
- Η αξιολόγηση των προτάσεων από εξωτερικούς αξιολογητές, το μητρώο της Γενικής Γραμματείας Έρευνας Καινοτομίας είναι μία γενικά χρονοβόρα και δύσκολη διαδικασία η επιλογή των αξιολογητών, να κάνουν τις αξιολογήσεις, να σου δώσουν τα αποτελέσματα σε επιτροπές και στο τέλος να καταλήξει σε μια λίστα επιλεγμένων επιχειρήσεων.
- Η κατάρτιση των προσκλήσεων των κρατικών ενισχύσεων απαιτεί γενικά καθοδήγηση και σημαντική τεχνογνωσία η οποία δεν υπήρχε αυτή τη στιγμή και στην Υπηρεσία μας και στον ΕΦΕΠΑΕ που ήταν γενικά πρωτόγνωρο αυτό το εγχείρημα.
- Η πανδημία που βιώσαμε όλοι μας και η οικονομική κρίση μείωσαν και το ενδιαφέρον των επιχειρήσεων για τις δράσεις καινοτομίας, δηλαδή πολλές επιχειρήσεις είχανε θέματα βιωσιμότητας, ήταν πολυτέλεια να εμπλακούν σε θέματα καινοτομίας και να ανοίξουν νέο ορίζοντα.
- Και τέλος ο συντονισμός Κέντρου και Περιφέρειας για την εξειδίκευση των δράσεων κρίνεται σχετικά, έχει αποδειχθεί ότι είναι επιβεβλημένος να γίνεται και να μη δουλεύει ο καθένας μόνος του.

Μετά από τη σύντομη πιστεύω παρουσίαση της RIS, θα προχωρήσουμε στην πρόοδο υλοποίησης των στρατηγικών για τη χωρική ανάπτυξη.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί υλοποιούμε στην Περιφέρειά μας δύο στρατηγικές βιώσιμης αστικής ανάπτυξης, μία στο Δήμο Ηρακλείου και μία στον Δήμο Χανίων. Συνολικό προϋπολογισμό έχουν σχεδόν 27 εκατομμύρια όπου ήταν 10.600.000 στα Χανιά και 16.000.000 στο Δήμο Χανίων. Ήτανε και από το ΕΤΠΑ και από το ΕΚΤ και είχανε και κάποια χρήματα για δράση τεχνικής βοήθειας.

Όσον αφορά τη στρατηγική του Δήμου Ηρακλείου έχουμε μέχρι τώρα έχουν ενταχθεί δεκαπέντε δημόσια έργα υποδομών προϋπολογισμού 13.900.000 και τριάντα επτά ιδιωτικά έργα 386.000 περίπου ευρώ που αφορούν στη δράση της ψηφιακής αναβάθμισης των ΜΜΕ, ενώ αντίστοιχα στα Χανιά έχουμε δεκατέσσερα έργα δημόσια έργα προϋπολογισμού 10.700.000 και είκοσι πέντε ιδιωτικά έργα 233.000 ευρώ.

Στο κείμενο που σας έχει σταλεί αναλυτικά παρουσιάζονται σε παραρτήματα τα έργα που έχουμε, χρηματοδοτούμε αυτή τη στιγμή στα ΒΑΑ.

Εκτός από τις παρεμβάσεις στον αστικό χώρο είχαμε και επιλέξαμε τρεις περιοχές για να εφαρμόσουμε τις Στρατηγικές Ολοκληρωμένης Χωρικής Επένδυσης. Οι περιοχές αυτές ορίστηκαν με απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου και ήταν καταρχάς οι περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως περιοχές φυσικού κάλλους UNESCO. Είναι ο ορεινός όγκος του Ψηλορείτη ανατολικά στην περιοχή της Σητείας και τα Λευκά Όρη μαζί με τον δρυμό της Σαμαριάς, ήταν μία περιοχή οριζόντια ουσιαστικά στην Περιφέρεια Κρήτης. Μία άλλη περιοχή στην Περιφερειακή Ενότητα Ρεθύμνου και άλλη μία τρίτη στην Περιφερειακή Ενότητα Λασιθίου. Οι προϋπολογισμοί είναι 12.800.000 στο Ρέθυμνο, 13.850.000 στο Λασιθί και 10.400.000 ευρώ για την ΟΧΕ UNESCO. Πάλι και εκεί σε παράρτημα αποτυπώνονται αναλυτικά οι δράσεις των στρατηγικών.

Η υλοποίηση τώρα για αυτών των τριών χωρικών επενδύσεων, έχουμε στην ΟΧΕ για το Ρέθυμνο έχουμε εντάξει δεκατρία δημόσια έργα προϋπολογισμού σχεδόν 10 εκατομμύρια ευρώ Η ΟΧΕ του Λασιθίου χρηματοδοτεί επτά δημόσια έργα προϋπολογισμού σχεδόν 5.000.000 ευρώ, ενώ η στρατηγική ΟΧΕ για τις περιοχές UNESCO χρηματοδοτεί είκοσι δημόσια έργα συνολικού προϋπολογισμού σχεδόν 10.000.000 ευρώ. Και εκεί τα έργα παρουσιάζονται στο παράρτημα.

Τελειώνω πάλι με τα διδάγματα και τις εμπειρίες που έχουμε από την εφαρμογή των χωρικών επενδύσεων.

- Πρέπει να υπάρξει μια ενδυνάμωση του συντονισμού των δράσεων των ΟΧΕ/ΒΑΑ από τις αστικές αρχές.
- Η εταιρική σχέση που έχει οικοδομηθεί στα πλαίσια των στρατηγικών βιώσιμης αστικής ανάπτυξης πρέπει να ενδυναμωθεί και αυτή και χρειάζεται να λειτουργήσει κάπως καλύτερα.
- Όσον αφορά την επιλογή των έργων έχει διαπιστωθεί ότι υπάρχει μια ανετοιμότητα γενικά από τους φορείς. Υπάρχουν ιδέες, υπάρχουν σχεδιασμοί αλλά στο να φτάσουμε στο επίπεδο ωριμότητας για να χρηματοδοτήσουμε αυτά τα έργα εκεί υπάρχει αρκετή στέρηση.
- Και τέλος διαπιστώνουμε ότι ο χρόνος υλοποίησης από το σχεδιασμό στην εφαρμογή και στην ένταξη έργων και την υλοποίηση των έργων είναι ένα χρονικό διάστημα που περνάει την προγραμματική περίοδο, οπότε συζητάμε για πολύ μεγαλύτερο χρονικό διάστημα των επτά ή οκτώ ετών.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Ευχαριστούμε Βαλάντη.

Πραγματικά η πορεία των ΟΧΕ/ΒΑΑ η παρουσιάζει μία υστέρηση. Αυτό αφενός οφείλεται στο ότι έπρεπε να γίνουν οι στρατηγικές, να επιλεγούν τα έργα και στη συνέχεια να ωριμάσουν ενδεχομένως κάποια από αυτά για να έρθουν να χρηματοδοτηθούν. Αυτό δεν ήταν μόνο ένα πρόβλημα που αντιμετωπίσαμε στην Κρήτη, ήταν ένα πρόβλημα που αντιμετωπίστηκε σε όλη τη χώρα και η δυνατότητα που δίνεται στις ΟΧΕ, στις ΟΧΕ/ΒΑΑ στα Σχέδια Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης αλλά και σε όλες τις ΟΧΕ να συνεχίσουν και στην επόμενη προγραμματική είναι πάρα πολύ σημαντική, γιατί τους δίνει το χρόνο που χρειάζονται τελικά για να μπορέσουν να αποδώσουν με ό,τι επικαιροποίηση χρειάζεται να γίνει.

Επιπλέον, θα ήθελα να πω ότι ειδικά η ΟΧΕ της UNESCO, η οποία είναι μία ΟΧΕ που έχει ένα σημαντικό βαθμό καινοτομίας σε διάφορα επίπεδα και στον τρόπο με τον

οποίο σχεδιάστηκε και στον τρόπο της διακυβέρνησής της και στο περιεχόμενο έχει επιλεγεί από το GRC, το Ευρωπαϊκό Κέντρο σαν μία από τις ΟΧΕ, η μόνη από την Ελλάδα νομίζω, η ΟΧΕ της Ελλάδας η οποία συμμετέχει ως παράδειγμα καλό παράδειγμα καλής πρακτικής στο handbook το οποίο ετοιμάζει τώρα το GRC για τον οδηγό που ετοιμάζει για τις ολοκληρωμένες χωρικές επενδύσεις.

ΔΕΝ ΑΠΟΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΘΑΡΑ.

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Ναι και θα το παρουσιάσουν στη Σεβίλλη στις 18 Νοεμβρίου, οπότε νομίζω ότι ήταν πολύ σημαντικό για την Κρήτη που επελέγη αυτή η Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση, η οποία όπως γνωρίζετε και όπως αναφέραμε συνεχίζει στην επόμενη προγραμματική με τη μορφή πλέον ΟΧΕ, Ολοκληρωμένη Χωρική Επένδυση εμβληματικών διαδρομών, διότι εκτός από τις περιοχές UNESCO, οι οποίες τώρα πια είναι τέσσερεις, είναι τέσσερεις ορεινοί όγκοι της Κρήτης που έχουν χαρακτήρα, βρίσκονται σε καταλόγους της UNESCO, έχουμε και την πολιτιστική διαδρομή των Μινωικών Ανακτόρων που όλο αυτό το σύστημα συνθέτει μία, πραγματικά δύο εμβληματικές διαδρομές με στοιχεία του φυσικού περιβάλλοντος και του πολιτισμού που αναδεικνύουν την αυθεντικότητα της Κρήτης και τα συγκριτικά της πλεονεκτήματα οπότε και έχουν άμεση σχέση και με την UNESCO, γιατί τα Μινωικά Ανάκτορα είναι εκείνα τα οποία επίσης πρόκειται, επιδιώκουμε να εγγραφούν σε καταλόγους της UNESCO. Άρα εστιάζουμε στο πολιτιστικό και φυσικό απόθεμα το οποίο μπορεί να έχει και αυτό το διεθνές brand name το οποίο μπορεί να υποστηρίξει διαδρομές παγκόσμιου ενδιαφέροντος, αυτή είναι η φιλοσοφία.

Θα προχωρήσουμε να τελειώσουνε αυτές οι εισηγήσεις. Ήθελα να ζητήσω από την Κα Γιατρομανωλάκη να μας δώσει λίγο το τι ακριβώς έχουμε κάνει στην επικοινωνία και την προώθηση των δράσεων του προγράμματος το τελευταίο διάστημα. Τι έχουμε παράξει, τι έχουμε ακριβώς, πώς έχουμε

κινηθεί, έχει ενδιαφέρον. Και να τελειώσει μετά για να κάνουμε μία συζήτηση και να απαντήσουμε σε ό,τι ερωτήσεις έχετε πριν πάμε σε ειδικά θέματα.

Μαρία.

ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗ: Γεια σας από μένα.

Θα κάνω την ενημέρωση για την για το μεγάλο διάστημα το οποίο ουσιαστικά δεν μπορέσαμε να βρεθούμε και είναι από 16/6/2019 έως 05/10/2022, δηλαδή μιλάμε για αρκετά χρόνια, τα οποία δεν μπορέσαμε να βρεθούμε να κάνουμε από κοντά να σας δείξουμε τι έχουμε κάνει στην επικοινωνία.

Μέσα σε αυτά τα χρόνια ένα κυρίαρχο ήταν η πανδημία του Covid, η οποία μας δυσκόλεψε τόσο πολύ και να βρεθούμε δια ζώσης πολλές φορές και να κάνουμε πραγματικές ζωντανές ας πούμε συναντήσεις, αλλά και να προγραμματίσουμε τέτοιες συναντήσεις μάς ήταν πάρα πολύ δύσκολο. Όμως παρ' όλα αυτά εμείς χρησιμοποιήσαμε ό,τι μέσα είχαμε προκειμένου να επικοινωνήσουμε όσο μπορούμε καλύτερα το θέμα της χρηματοδότησης, το θέμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Μέσω της διαδικτυακής μας πύλης το perkritis.gr έγινε πολύ μεγάλη χρήση, ανέβηκαν προσκλήσεις, έργα τα οποία υλοποιούνται παρουσιάζονται εκεί. Τα κοινωνικά μας δίκτυα τα οποία έχουμε Facebook, Instagram και Youtube. Χρησιμοποιήθηκαν πολύ τα κοινωνικά δίκτυα. Θα δείτε παρακάτω πως.

Έτρεξε μία μεγάλη διαφημιστική καμπάνια για το ΕΤΠΑ και μία επίσης πολύ μεγάλη διαφημιστική καμπάνια στα μέσα μαζικής επικοινωνίας το '21 και το '22 και έχουμε και δει και αποτελέσματα από αυτές ήδη στις μετρήσεις μας, στις μετρήσεις μας στην επισκεψιμότητα που είχαμε και στα κοινωνικά μας δίκτυα και στη διαδικτυακή μας πύλη.

Σε συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή διοργανώθηκε ένα «Europe in My Region» το '20, το οποίο όμως δεν έγιναν εκδηλώσεις δια ζώσης, αλλά θα παρουσιάσουμε πως έγιναν.

Κυρίως χρησιμοποιήθηκαν μέσα κοινωνικής δικτύωσης και τύπος, θα δείτε θα το δείτε, ενώ όμως κάναμε αρκετές τεχνικές συναντήσεις είτε δια ζώσης είτε διαδικτυακά, 87 τεχνικές συναντήσεις με 978 συμμετέχοντες που θεωρώ ότι για αυτό το διάστημα και με την πανδημία να μην ξέρουμε ακριβώς τι μπορούμε να κάνουμε ήτανε αρκετά καλό ποσό.

Εδώ τώρα θα σας δείξω κάποια στατιστικά στοιχεία που αφορούν το διαδικτυακό μας τόπο. Το '19 με 12.000 χρήστες, το '20 με 20.000, 21.000 περίπου και το '21 εκτινάχθηκε στους 43.000 χρήστες και διπλασιάστηκαν και σχεδόν και οι περίοδοι σύνδεσης. Δηλαδή ουσιαστικά με την καμπάνια που έτρεξε μέσα στο '21 είδαμε μία, σχεδόν ένα διπλασιασμό των χρηστών μέσα στο διαδικτυακό μας τόπο. Τώρα στο '22 μέχρι σήμερα έχουμε πέσει πάλι στους 22.000 χρήστες και 32.000 περιόδους σύνδεσης.

Αντίστοιχα φαίνεται αυτή η απήχηση ας πούμε της καμπάνιας που είχαμε στα μέσα μαζικής επικοινωνίας, στα στοιχεία του '21 όπου το Facebook στις επισκέψεις μας, στην απήχησης μας ανεβήκαμε στις 437.000, στο Instagram από 4 που είχαμε το '20 ανεβήκαμε στις 147.000, ενώ οι προβολές στο Youtube από 165 ανεβήκαμε στις 417.000. Συνεχίζουμε και το '22 σε υψηλό αριθμό, δεν έχουμε πέσει όσο είμασταν στο '20, αλλά αυτό που έγινε με τις καμπάνιες του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ φάνηκε νομίζω, αποτυπώνεται πολύ ξεκάθαρα σε αυτές τις μετρήσεις.

Τώρα θα σας πω κάποια συγκεντρωτικά πως κινηθήκαμε σε αυτές τις καμπάνιες, θα τα δείτε και λίγο πιο αναλυτικά μετά. Το '21 χρησιμοποιήθηκαν, α χρησιμοποιήθηκαν τοπικά μέσα, οι τρεις βασικοί τηλεοπτικοί σταθμοί της Κρήτης. Είχαμε δει από προηγούμενη έρευνα κοινού που είχαμε κάνει ότι η ανάγκη να παρουσιαστεί το πρόγραμμα της Κρήτης στην Κρήτη δεν υπήρχε τόση αναγνωρισιμότητα, οπότε επικεντρωθήκαμε σε τοπικά μέσα, σταθμούς τηλεοπτικούς, ραδιόφωνα, τοπικές εφημερίδες και site τοπικών μέσων επικοινωνίας. Σε τρεις τηλεοπτικούς σταθμούς είχαμε 835 μεταδόσεις στο '21. Στο '21 μέσα έγιναν όλες οι τηλεοπτικές μεταδόσεις. '21-'22 αυτό είναι επειδή είναι και οι δύο

καμπάνιες μαζί σε δεκαοκτώ ραδιοφωνικούς σταθμούς, ουσιαστικά σχεδόν σε όλους τους ραδιοφωνικούς σταθμούς στους τοπικούς είχαμε επτά 7.269 radio spots. Μέσα στο '21 και '22 πάλι σε δεκατρείς τοπικές εφημερίδες, σχεδόν όλες οι εφημερίδες 109 καταχωρήσεις, ενώ οι προβολές σε sites στο διαδίκτυο φτάσαμε σχεδόν στα 50.000 impressions, το οποίο θεωρούμε ότι είναι πολύ μεγάλο νούμερο.

Να πάμε τώρα κάθε χρονιά να σας τα πω λίγο πιο αναλυτικά.

Μετά την τελευταία Επιτροπή Παρακολούθησης είχαμε στήσει ένα δίκτυο επικοινωνίας τοπικό, το οποίο σκοπεύουμε να κάνουμε και στην επόμενη προγραμματική περίοδο και κάναμε μία ενημερωτική συνάντηση τοπικού δικτύου επικοινωνίας. Σκοπεύαμε να κάνουμε κι άλλα μέσα σε αυτό το διάστημα αλλά δεν μας βγήκε. Συναντηθήκαμε ενενήντα υπεύθυνοι επικοινωνίας που έχουν ορίσει οι δικαιούχοι και συζητήσαμε θέματα επικοινωνίας. Τον Νοέμβριο του δεκαεννιά συμμετείχαμε και σε μία συνάντηση του INFORM και το Νοέμβριου του '19 προκηρύξαμε ένα ανοιχτό ηλεκτρονικό διαγωνισμό άνω των ορίων για την επιλογή αναδόχου επικοινωνίας και για το ΕΤΠΑ και για το ΕΚΤ που είναι οι καμπάνιες που σας έδειξα. Θα σας τα πω και αυτά πιο αναλυτικά.

Με αυτή την προκήρυξη υπογράψαμε, καταλήξαμε να υπογράφουμε δύο συμβάσεις τον Ιούλιο του '22 με την ανάδοχο εταιρεία «CHOOSE». Η μία σύμβαση είχε να κάνει με το ΕΤΠΑ γιατί χρηματοδοτείται από την αντίστοιχη τεχνική βοήθεια, η οποία προβλέπει δύο εκστρατείες. Η μία να τρέξει μέσα στο '21 και η μία να τρέξει στο '22-'23, οπότε ουσιαστικά έχουμε ακόμα μία καμπάνια να τρέξουμε για το 201-2020. Και μία σύμβαση που έχει να κάνει με το Κοινωνικό Ταμείο με αυτό το ποσό και προβλέπει μία εκστρατεία.

Γενικά οι εκστρατείες προβλέπουν το σχεδιασμό και την παραγωγή έντυπου οπτικοακουστικού και άλλου προωθητικού υλικού, το σχεδιασμό και υλοποίηση προγράμματος προβολής στα μέσα ενημέρωσης και στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Επίσης προβλέπει τη δημιουργία, να γίνει ένα roadtrip και ένα

roadshow. Το roadshow προβλεπόταν να γίνει στη διάρκεια της πανδημίας και δεν ήταν δυνατόν να πραγματοποιηθεί και έτσι έφυγε από το φυσικό αντικείμενο, το roadtrip είναι στο σχεδιασμό του '23, το οποίο σκοπεύουμε να το κάνουμε, είναι κάτι το οποίο θα υλοποιήσουμε. .

Τώρα μέσα στο 2020 από 6 Ιουλίου έως 6 Αυγούστου συμμετείχαμε με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στο «Europe in My Region» με την ανάδοχο εταιρεία τη Havas της Ευρωπαϊκής Επιτροπής προκειμένου να προβάλουμε το Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου για το σύνολο των συγχρηματοδοτούμενων έργων του.

Θέλω να σας δείξω και ένα play media, δεν ξέρω γιατί. Ήθελα να σας το δείξω, το έχω δοκιμάσει πάρα πολλές φορές και έπαιζε, είναι ο δαίμων του, δεν ξέρω.

ΜΕΛΟΣ: Και πριν το δοκιμάσαμε.

ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗ: Ναι, το δοκιμάσαμε. Θα ήθελα να το δείτε. Ουσιαστικά...

ΔΕΝ ΑΠΟΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΘΑΡΑ

ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗ: Δεν άλλαξε τίποτα.

Συγγνώμη να ρίξω μια ματιά, αν μπορώ να το παίξω έτσι. Ναι, ήθελα να το δείτε εκεί μέσα.

Λέει, είστε έτοιμοι να δείτε την ιστορία με άλλο μάτι; Μιλάει για το Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου. Χρησιμοποιεί ιδεογράμματα και βλέπουμε το Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου. Το Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου μεταμορφώθηκε με τη στήριξη της Ευρώπης σε ένα σύγχρονο μουσείο. Και παίζει αυτό στα social media και γενικά στο... okay. Ωραία, έχει κι άλλα να σας δείξω. Μισό λεπτό, όχι αυτό είναι, αυτό είναι μία λούπα που παίζει, μπορεί να παίζει σε (...) Πώς βγαίνω από δω;

ΜΕΛΟΣ: Escape.

ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗ: Ωραία εντάξει εδώ είμαι, εδώ. Τώρα...

ΔΕΝ ΑΠΟΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΘΑΡΑ

ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗ: Ναι, ναι, συγγνώμη, εντάξει.

Τώρα πέραν αυτού του λούπα που βλέπετε βγήκαν αφίσες και σε λεωφορεία εκείνο το ίδιο διάστημα, σε στάσεις λεωφορείων σε μέσα μαζικής μεταφοράς, σε πλοία, σε καράβια που έχουμε και εδώ. Βγήκαν βλέπετε παραδείγματα από digital displays σε διάφορα social media, αλλά και σε τοπικό τύπο, στο site τοπικού τύπου το «Νέα Κρήτη», όπως και social επίσης το social media coverage και ταυτόχρονα είχαμε και μία συνεργασία με τη Δάφνη Ορφανάκη, μία τοπική Κρητικιά blogger, travel blogger η οποία παρουσίασε, έκανε ένα post στο instagram σχετικά με το μουσείο με 5.100 impressions, ενώ έκανε και επτά instagram stories με 18.000 impressions.

Και αυτό είναι ένα overview του communication αυτό. Βλέπουμε ότι έχουμε γύρω στα 4 εκατομμύρια digital, στα social media σχεδόν 4 εκατομμύρια impressions, ενώ έχουμε 84.000 σχεδόν 85.000 στο Twitter και το link της DG Regio το οποίο επισκέφτηκε το συγκεκριμένο έργο έχουμε 19.500 επισκέψεις.

Τώρα για το '21 η πρώτη καμπάνια του ΕΤΠΑ έπαιξε σε 8 εφημερίδες, έγιναν 58 καταχωρήσεις. Να μη σας τα πω τόσο αναλυτικά, νομίζω τα βλέπετε, τη διάρκεια δηλαδή και τον αριθμό των καταχωρήσεων. Είναι το TV Spots ή τον Radio Spots κ.λπ. Okay;

Τα sites ας πούμε μπορώ να τα πω που είναι σχεδόν 23.500.000 impressions τα banners στα sites.

Τώρα οι αφίσες, το υλικό που παραδόθηκε ήταν αφίσες μία για κάθε ας πούμε ομάδα. Η πρώτη αφορούσε την καινοτομία και επιχειρηματικότητα, η δεύτερη αφορούσε το περιβάλλον και την πολιτιστική κληρονομιά, ενώ η τρίτη την εκπαίδευση, την υγεία, τη φροντίδα για την κοινωνία. Και μία γενική. Αυτές οι αφίσες μοιράστηκαν σε φορείς, πολλαπλασιαστές ενημέρωσης κ.λπ., δηλαδή δόθηκαν, οι

αφίσες οι φυσικές στάλθηκαν για να κρεμαστούν σε κάποιους διάφορους χώρους. Ταυτόχρονα υπήρχε και μία γενική αφίσα η οποία ήταν και αυτή που ήταν και η καταχώρηση στον Τύπο και ήταν γενική για το ΕΤΠΑ.

Παράχθηκαν infographics, ένα πάλι για κάθε άξονα επιχειρηματικότητα, περιβάλλον και εκπαίδευση και κοινωνική συνοχή. Ενώ έπαιξαν σας δείχνω ένα μέγεθος Web banners που έπαιξε στα sites, στο Τύπο στα sites, αυτά. Δεν είναι καθαρό το τελευταίο, αλλά είναι τεχνικά θέματα.

Και τώρα θα σας δείξω και τα βίντεο, τα βίντεο στο ΕΤΠΑ. Yes, ήρθε η ώρα. Τα βίντεο στο ΕΤΠΑ, αμέσως μετά είναι το ΕΚΤ, απλώς προηγήθηκε η καμπάνια του ΕΤΠΑ.

RASMUSSEN CARSTEN, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ - DG REGIO: (Αγγλικό κείμενο)

ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗ: Ήρθε η ώρα. Έγιναν με λογική γρήγορη, με μια κάμερα GoPro και έπαιξε ένας τοπικός ποδηλάτης ήταν πρωταγωνιστής, ντόπιος εννοώ από το Ηράκλειο καταγωγή, ο Γιάννης Ηλιάδης ο οποίος είναι μέλος της Εθνικής ομάδας και παρουσίασε ουσιαστικά, θα δείτε, για να το δω πώς θα βγει.

(προβολή)

ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗ: Ωχ Θεέ μου! Τώρα παίζει αυτό. Wait please. Μου βγάζει αυτό. Πώς θα το σβήσω;

ΔΕΝ ΑΠΟΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΘΑΡΑ

ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗ: Θα το βάλω κάτω να το βρούμε τώρα, κάτω για να σβήσουμε κανένα γιατί...

ΜΕΛΟΣ: Αυτό είναι;

ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗ: Ναι, ναι.

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Από την αρχή όμως.

ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗ: Θα το βάλω από την αρχή, να το μεγαλώσουμε κιόλας, τέλεια, αυτό είναι.

(προβολή)

ΗΧΗΤΙΚΟ ΒΙΝΤΕΟ: Εμείς στην Κρήτη πιστεύουμε στην καινοτομία και στηρίζουμε με όλες μας τις δυνάμεις την επιχειρηματικότητα.

Εμείς δεν βλέπουμε μόνο να γίνονται έργα, εμείς στην Κρήτη τα ζούμε.

ΕΣΠΑ, με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗ: Έχουμε τρία βίντεο, έχουμε τρία βίντεο. Μισό λεπτό.

(προβολή)

ΗΧΗΤΙΚΟ ΒΙΝΤΕΟ: Εμείς στην Κρήτη προστατεύουμε το περιβάλλον, ενισχύουμε την ασφάλεια των δρόμων μας και αξιοποιούμε την πολιτιστική μας κληρονομιά.

Εμείς δεν βλέπουμε μόνο να γίνονται έργα, εμείς στην Κρήτη τα ζούμε.

ΕΣΠΑ, με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Είναι τα σύντομα γιατί υπάρχουν και τα μεγάλα βίντεο.

(προβολή)

ΗΧΗΤΙΚΟ ΒΙΝΤΕΟ: Εμείς στην Κρήτη βλέπουμε την καθημερινότητα μας...

ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗ: Ένα για κάθε άξονα πάλι.

(προβολή)

ΗΧΗΤΙΚΟ ΒΙΝΤΕΟ: ...να βελτιώνεται μέσα από την εκπαίδευση, την υγεία και τη φροντίδα για την κοινωνία.

Εμείς δεν βλέπουμε μόνο να γίνονται έργα, εμείς στην Κρήτη τα ζούμε.

ΕΣΠΑ, με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗ: Ωραία, έχουμε κι άλλα για το ΕΚΤ. Α, να το!

ΜΕΛΟΣ: Impressions.

ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗ: Impressions.

Το έτος '22, βασικά από 16/11/21 ξεκινάει η καμπάνια του ΕΚΤ όπως ήταν προγραμματισμένη και κράτησε μέχρι 15/5/22. Επίσης μέσα στο έτος '22 συνεργαστήκαμε πάλι για μια καμπάνια που πάλι έτρεξε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή το “Eu Changes Crete”, το οποίο έκανε παρουσίαση έργων και φωτογραφική παρουσίαση έργων. Έγινε μια παρουσίαση στα Χανιά και μία στο Ηράκλειο και με conference κ.λπ. και δημιούργησε και ένα site και ρεπορτάζ γίνανε, παρουσιάστηκε τέλος πάντων ακόμα φωτογραφικά κάποια έργα καλά της Περιφέρειας ας πούμε. Ορίστε;

ΜΕΛΟΣ: ΕΚΤ ή ΕΠΤΑ;

ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗ: ΕΤΠΑ; ΕΤΠΑ ήτανε αυτά.

Αν θέλετε μπορούμε να δούμε το site, να δείτε λίγο πως. Ήταν ο κ. Φερεντίνος ο οποίος είναι δημοσιογράφος και γνωστός, παρουσίασε τα έργα. Εδώ παρουσιάζει τα έργα μέσα στο site. Είναι δίγλωσσο και έχει κάποια έργα ΕΤΠΑ και επίσης θα σας δείξω και από τις εκδηλώσεις, όπου

παρουσιάστηκαν η φωτογραφική έκθεση στα Χανιά και στο Ηράκλειο. Αυτά με το site. Ενώ προγραμματίζουμε άμεσα από 25 έως 27 Νοεμβρίου να συμμετέχουμε στην έκθεση «INNODAYS 2022, την οποία θα παρουσιάσουμε, θα έχουμε περίπτερο σαν πρόγραμμα, θα παρουσιάσουμε το πρόγραμμα '14-'20 τι έγινε για την καινοτομία και επιχειρηματικότητα στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο και θα παρουσιάσουμε και για την καινούργια προγραμματική περίοδο τι προβλέπεται να χρηματοδοτηθεί. Σας το είπα και χθες αυτό.

Εδώ βλέπουμε πάλι τη διάρκεια, τον αριθμό των μέσων και το χρόνο, τις καταχωρήσεις στα Radio Spots. 25,4 εκατομμύρια impact στα sites και 25,4 νίκησε, νίκησε.

ΜΕΛΟΣ: Πολλά πολλά είναι τώρα.

ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗ: Ναι, νίκησε.

RASMUSSEN CARSTEN, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ - DG REGIO: (Αγγλικό κείμενο)

ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗ: Εδώ είναι οι καμπάνιες, οι αφίσες. Έλα Γιάννη;

ΔΕΝ ΑΠΟΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΘΑΡΑ.

ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗ: Α η Περιφέρεια.

ΔΕΝ ΑΠΟΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΘΑΡΑ.

ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗ: Εδώ είναι οι αφίσες που δημιουργήθηκαν και δημιουργήθηκαν μία για τις κοινωνικές παροχές και μία για την υγεία όπως και μία γενική η οποία έγινε και καταχώρηση στον Τύπο. Πάλι αυτές με την ίδια λογική οι αφίσες δόθηκαν σε πολλαπλασιαστές ενημέρωσης και κρεμάστηκαν στις περιοχές τους. Δημιουργήθηκαν infographics, πάλι θεματικά και ένα γενικό. Δημιουργήθηκαν web banners που έτρεξαν στο διαδίκτυο με την ίδια λογική, με

σύνθημα όλοι μαζί και τώρα βίντεο. Για να δω πως θα τα καταφέρω τώρα. Με διαφημίσεις.

(προβολή)

ΗΧΗΤΙΚΟ ΒΙΝΤΕΟ: Όλοι μαζί προσφέρουμε υπηρεσίες υγείας στους συμπολίτες μας και αντιμετωπίζουμε θέματα ψυχικής υγείας. Συμβάλλουμε ουσιαστικά στην αντιμετώπιση των εξαρτήσεων και της πανδημίας Covid '19. Εμείς στην Κρήτη προχωράμε όλοι μαζί. Μάθετε περισσότερα στο perkritis.gr.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κρήτη» 2014-2020. ΕΣΠΑ, με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗ: Και άλλο ένα.

(προβολή)

ΗΧΗΤΙΚΟ ΒΙΝΤΕΟ: Όλοι μαζί στηρίζουμε τους κοινωνικά ευάλωτους συμπολίτες μας, προσφέρουμε αλληλεγγύη ενδυναμώνοντας την αξιοπρέπεια και την κοινωνική συνοχή στον τόπο μας και προστατεύουμε όσους το χρειάζονται, εμείς στην Κρήτη προχωράμε όλοι μαζί. Μάθετε περισσότερα perkritis.gr.

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κρήτη» 2014-2020. ΕΣΠΑ με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

ΜΕΛΟΣ: Αυτό ήτανε;

ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗ: Ναι, ναι. Τελειώσαμε με τα βίντεο. Τώρα αυτό που μένει είναι να σας πω το ετήσιο σχέδιο επικοινωνίας για το '23, το οποίο σύμφωνα με τον Κανονισμό η Επιτροπή πρέπει να το εγκρίνει. Ουσιαστικά για το '23, '20-'23 προβλέπουμε να τρέξουμε τη δεύτερη εκστρατεία του ΕΤΠΑ η οποία θα είναι κάτι αντίστοιχο, δηλαδή πάλι με τρία βίντεο για

τις εφημερίδες, η καταχώρηση στον Τύπο και ότι είδατε μέχρι τώρα.

Επίσης, προβλέπεται να γίνει ένα Road Trip για το οποίο θέλω να σας πω ότι θα γίνει από μία ομάδα πέντε ατόμων με επικεφαλής τον κύριο Αντώνη Τσαπατάκη, ο οποίος είναι κρητικός παραολυμπιονίκης στην κολύμβηση, έχει 53.000 ακολούθους στο Facebook και σχεδόν 90.000 ακολούθους στο Instagram. Θα γίνει ένα ταξίδι με πέντε ταξιδιώτες. Οι πέντε ταξιδιώτες θα επιλεχτούν σε αυτή τη φάση, ήδη έχει υπογραφεί σχετική σύμβαση με την ανάδοχο εταιρεία και τον κ. Τσαπατάκη. Είναι πολύ αγαπητό παιδί, είναι Χανιώτης και θα... Γελάει! Εντάξει, κρητικός.

ΔΕΝ ΑΠΟΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΘΑΡΑ

ΓΙΑΤΡΟΜΑΝΩΛΑΚΗ: Είναι Κρητικός, είναι κρητικός. ΟΚ, έκλεισε, και θα γίνει ένα Road Trip περίπου πέντε ημερών σε όλη την Κρήτη, έχει χαραχτεί και η διαδρομή. Καλά θα το δούμε για να το σιγουρέψουμε όταν ολοκληρωθεί. Και θα παρουσιαστούν έργα ΕΤΠΑ και ΕΤΚ, ΕΤΠΑ, ΕΤΠΑ γιατί είναι στη σύμβαση του ΕΤΠΑ αυτό, με συγχωρείτε, κατά τη διάρκεια αυτή και στα δικά μας social media, αλλά κυρίως στα δικά τους social media προκειμένου να επικοινωνήσουνε τη σχετική χρηματοδότηση.

Επίσης, ένα άλλο που προβλέπουμε είναι κλείνοντας την επικοινωνία, την αξιολόγηση των δράσεων επικοινωνίας, που έχουμε κάνει το '14-'20 το οποίο σκοπεύουμε να το κάνουμε μέσα στο '23.

Εδώ σας δείχνω ένα χρηματοδοτικό. Θέλω να πω ότι ο Σύμβουλος Επικοινωνίας που βλέπετε τρίτος με 250.000 είναι ένα πιο στρογγυλό νούμερο και τα ποσά που περιλαμβάνονται μετά, εκδηλώσεις, συνεδρία είναι 46.000 εκεί μέσα το Road Trip. Και το ποσό που βλέπετε στο Σύμβουλο Επικοινωνίας δεν είναι αθροιστικό με τα υπόλοιπα, δηλαδή ενσωματώνεται στην τηλεόραση τα 36.000 είναι ποσό αυτού του μέρους, αναλύεται. Απλώς θέλω να δείξω και πόσο τι συνολικό πόσο έχει ο Σύμβουλος Επικοινωνίας για το υπόλοιπο του '23.

Θέλετε να τα διαβάσω αυτά ή νομίζετε ότι δεν χρειάζεται; Ωραία, εντάξει, αυτό.

Τέλος να σας καλέσω στην έκθεση που θα συμμετέχουμε και να 'ρθείτε όλοι παρακαλώ στο «INNODAYS» 25 με 27 Νοεμβρίου στις μέρες καινοτομίας να δείτε και τη χρηματοδότησε το πρόγραμμά μας και τι πρόκειται να χρηματοδοτήσει μετά. Είστε όλοι προσκεκλημένοι στο περίπτερο της Διαχειριστικής Αρχής του προγράμματος, για να βρεθούμε ξανά μία φορά μαζί.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΜΕΛΟΣ: Μπράβο Μαρία, μπράβο.

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Ναι, κύριε Rasmussen.

RASMUSSEN CARSTEN, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ - DG REGIO: (Αγγλικό κείμενο)

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Νομίζω ότι είναι πολύ σωστή η παρατήρησή σας κ. Rasmussen. Θα πρέπει να το κάνουμε γιατί είμαστε ένα τουριστικό νησί και νομίζω ότι θα το κάνουμε άμεσα πράξη.

ΜΕΛΟΣ: Το δουλεύουμε, το δουλεύουμε.

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Νομίζω ότι δεν είναι καθόλου πρόβλημα πραγματικά. Βέβαια θα πρέπει να δούμε, θα ήταν καλό να ήταν και στις πινακίδες, τις αναμνηστικές πινακίδες των έργων αλλά θα πρέπει, δεν προβλέπεται και από τον κανονισμό αυτό και, αλλά ναι, νομίζω ότι είναι πάρα πολύ σημαντικό, ναι.

RASMUSSEN CARSTEN, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ - DG REGIO: (Αγγλικό κείμενο)

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Συμφωνούμε, θα το δοκιμάσουμε και θα δούμε πως μπορούμε πραγματικά να το έχουμε γιατί είναι, ειδικά αυτά που είναι ιδιαίτερα επισκέψιμα και από τους τουρίστες, από τους επισκέπτες της Κρήτης θα πρέπει να έχουνε και αυτή την πληροφόρηση. Γιατί όχι; Είναι πάρα πολύ σημαντικό να υπάρχει σε όλους αυτή η ενημέρωση, σε όλους τους Ευρωπαίους ή λοιπούς πολίτες.

Θα τελειώσουμε με μία σύντομη παρουσίαση των (...) θα ήθελα να πω ότι εγκρίνουμε σε αυτή, φαντάζομαι ότι το Σώμα εγκρίνει το επικοινωνιακό σχέδιο για το 2023, θα προχωρήσουμε σε αυτή τη λογική και θα ήθελα τώρα να έρθουμε να δούμε δυο πραγματάκια για το σχέδιο αξιολόγησης.

Η αξιολόγηση είναι πάρα πολύ σημαντική διαδικασία και για την επιτροπή παρακολούθησης και για όλους μας, γιατί μπορούμε να ξέρουμε αυτά τα οποία κάνουμε τι αντίκτυπο έχουν και τι πραγματικό αποτέλεσμα έχουν. Στην 1^η Επιτροπή Παρακολούθησης είχε εγκριθεί το πρώτο, το στρατηγικό σχέδιο για τις αξιολογήσεις, έκτοτε κάποια πράγματα άλλαξαν, κάποια πράγματα διαφοροποιήθηκαν και τώρα ερχόμαστε να κάνουμε μία τροποποίηση αυτού του σχεδίου, γιατί κλείνει η προγραμματική περίοδος και θα πρέπει κάποιες αξιολογήσεις να γίνουν άμεσα και θα τις συζητήσουμε τώρα. Εγώ πολύ γρήγορα θα σας τις παρουσιάσω.

ΜΕΛΟΣ: Ποιος θα το παρουσιάσει, εσύ Μαρία;

ΜΕΛΟΣ: Η Μαρία.

(διακοπή ήχου)

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Το σχέδιο αξιολόγησης εγκρίθηκε στη 2^η συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης στις 17/10/16 και περιλάμβανε τρεις κατηγορίες αξιολογήσεων. Αξιολογήσεις που καταγράφουν το αποτέλεσμα, την αποδοτικότητα του

σχεδιασμού, αξιολογήσεις που καταγράφουν την αξιολόγηση του σχεδιασμού σε επιμέρους στρατηγικές και τις αξιολογήσεις που αποτιμούν τις επιπτώσεις από την εφαρμογή των χρηματοδοτούμενων δράσεων του προγράμματος και αυτές οι αξιολογήσεις διενεργούνται είτε σε εθνικό επίπεδο είτε σε περιφερειακό επίπεδο. Υπάρχει η δυνατότητα δηλαδή μία αξιολόγηση να γίνει από ένα εθνικό φορέα για το σύνολο των προγραμμάτων που εφαρμόζουν αυτές τις δράσεις και έτσι έχει γίνει πραγματικά.

Αυτή την προγραμματική είχαμε προβλέψει να γίνουν 22 αξιολογήσεις, ήταν λίγο περίεργος ο κανονισμός σε αυτό το σημείο, διότι έπρεπε να αξιολογηθεί κάθε ειδικός στόχος του προγράμματος. Έτσι υπήρχε ένα σχέδιο για 22 αξιολογήσεις με ένα συνολικό κόστος 620.000 ευρώ. Από τις αξιολογήσεις αυτές, η πρώτη η μία ήταν η εκ των προτέρων αξιολόγηση, η οποία είχε υλοποιηθεί πριν υποβάλουμε το πρόγραμμα για έγκριση στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και το οποίο είχε υλοποιηθεί τότε. 5 ήταν αξιολογήσεις επιπτώσεων και 17 ήταν αξιολογήσεις εφαρμογής.

Θα προχωρήσω λίγο παρακάτω.

Μέσα σε αυτές συμπεριλαμβάνονταν η στρατηγική της επικοινωνίας, η αξιολόγηση για την επικοινωνία, για τις δράσεις RIS, για τις υποδομές περιβάλλοντος, μεταφορών και κοινωνικών υποδομών, για την αποτελεσματικότητα των δράσεων του Κοινωνικού Ταμείου, για τις επιπτώσεις από τις δράσεις του Κοινωνικού Ταμείου σε σχέση με τη φτώχεια, για τις επιπτώσεις της εφαρμογής των στρατηγικών των ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων.

Το σχέδιο αξιολόγησης το οποίο τότε εγκρίθηκε, χρήζει σήμερα τροποποιήσεις διότι κάποιες δράσεις ματαιώθηκαν, δεν υλοποιήθηκαν· το είπαμε προηγουμένως, η πανδημία μας ανάγκασε να ματαιώσουμε ορισμένες δράσεις. Σε κάποιες δράσεις η ενεργοποίηση καθυστέρησε οπότε ο χρονοπρογραμματισμός που είχε προβλέψει τότε το σχέδιο δεν μπορούσε να ισχύσει. Έγιναν κάποιες αναθεωρήσεις προγραμμάτων οι οποίες δεν απαίτησαν προηγούμενη αξιολόγησή του, διότι αυτό το οποίο είχαμε κατά νου είναι ότι

κάθε αναθεώρηση θα απαιτεί μία εκ μία εκ των προτέρων αξιολόγηση για να μας δείξει πως πρέπει να αναθεωρηθεί, όμως στην πορεία φάνηκε ότι αυτό δεν ήταν απαίτηση λόγω των συνθηκών. Και επίσης ένας άλλος λόγος είναι ότι υπάρχουν στρατηγικές με καθολική εφαρμογή σε όλα τα ΠΕΠ, οπότε είτε αξιολογήθηκαν σε εθνικό επίπεδο είτε θα αξιολογηθούν στο μέλλον.

Εδώ σας παραθέτουμε τις αξιολογήσεις, σας τα έχουμε στείλει εξάλλου, ποιες υλοποιήθηκαν και ποιες δεν υλοποιήθηκαν. Αυτές που υλοποιήθηκαν είτε έχουν γίνει τόσο από μας, όσο και από Υπηρεσίες Εθνικές, όπως η ΕΥΣΕΚΤ ή η Διαχειριστική Αρχή του τομεακού προγράμματος της απασχόλησης, οι οποίες αφορούν την εναρμόνιση, αφορούν την εξειδικευμένη υποστήριξη, αφορούν τις δράσεις για την υποστήριξη των γυναικών θυμάτων βίας, που είναι δράσεις καθολικές και υπάρχουν σε όλα τα προγράμματα και αποτελούν, ναι, κατά κύριο λόγο είναι αυτές.

Όμως υπάρχουν και κάποιες στρατηγικές που δεν καταφέραμε να τις υλοποιήσουμε. Δεν υλοποιήσαμε την πρώτη αξιολόγηση που είχαμε για τη στρατηγική επικοινωνίας τον Ιούλιο του '17, διότι τότε αντ' αυτής τρέξαμε μία έρευνα κοινού στον πληθυσμό για να δούμε την αναγνωρισιμότητα των δράσεων που έχουμε, προκειμένου να σχεδιάσουμε μία καμπάνια οπότε ήταν πολύ πρόωρο σε εκείνη τη φάση που το πρόγραμμα είχε καθυστερήσει και να ενεργοποιηθεί, να επιχειρήσουμε μία τέτοια αξιολόγηση, όμως θα την κάνουμε τώρα. Είναι μία αξιολόγηση που θα λάβει υπόψη της και όλες τις δράσεις που έχουν γίνει όλη αυτή την περίοδο.

Οι δράσεις αξιολόγησης της RIS, η αξιολόγηση της RIS επίσης δεν έγινε διότι, η πρώτη, υπήρχαν δύο στο πλάνο μας, μία ενδιάμεση και μία τελική, διότι καθυστερήσαμε πάρα πολύ να εντάξουμε τις δράσεις της RIS οπότε σε εκείνη τη χρονική στιγμή δεν υπήρχε αντικείμενο, οπότε έπρεπε να το μεταθέσουμε. Όμως αξιολογήθηκαν όλες οι κοινωνικές δομές, θα σας παρουσιάσουμε μετά τα αποτελέσματα, αξιολογήθηκαν από μας με βάση συγκεκριμένες οδηγίες και προδιαγραφές που είχε εκπονήσει η ΕΥΣΕΚΤ, τα Κέντρα Κοινότητας, οι

δομές φτώχειας και γενικά όλες οι δομές που συγχρηματοδοτούμε, τα ΚΗΦΗ, τα ΚΔΗΘ κ.λπ. Άρα λοιπόν κάναμε αυτήν την αξιολόγηση η οποία ολοκληρώθηκε πέρυσι και μάλιστα τα αποτελέσματά της τα χρησιμοποιήσαμε και κατά τον σχεδιασμό του καινούριου προγράμματος.

Επίσης, το Υπουργείο Υγείας η Επιτελική Δομή του Υπουργείου Υγείας αξιολόγησε, έκανε την αξιολόγηση των ΤΟΜΥ τα οποία σαν δομή υπάρχει και σαν δράση υπάρχει σε όλα τα περιφερειακά προγράμματα.

Η δράση που αφορά τις ΚΟΙΝΣΕΠ και την κοινωνική επιχειρηματικότητα, η αξιολόγηση αυτή δεν έγινε διότι η δράση ματαιώθηκε, δεν έγινε τελικά.

Τι θα κάνουμε τώρα.

Θα υλοποιήσουμε τις αξιολογήσεις που αφορούν στις δράσεις περιβάλλοντος, στις δράσεις υγείας, εκπαίδευσης, κοινωνικής πρόνοιας και στις δράσεις που αφορούν τις υποδομές μεταφορών, άρα θα καλύψουμε τους ειδικούς στόχους που αναφέρονται σε αυτού του είδους τις δράσεις. Δεν ξέρουμε αν θα είναι μία αξιολόγηση ή εάν θα είναι τρεις διαφορετικές, το πιο σίγουρο είναι ότι θα κάνουμε μία αξιολόγηση και για τις τρεις αλλά θα είναι πολύ συγκεκριμένες οι αναφορές μας και πιστεύουμε να έχει ολοκληρωθεί μέχρι τον Νοέμβριο του '23. Άρα λοιπόν αυτή η αξιολόγηση θα γίνει.

Επίσης, δεν έγινε η αξιολόγηση για τις στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης ΤΑΠΤοΚ ή CLD διότι και αυτή η δράση ματαιώθηκε λόγω της πανδημίας όπου μεταφέρθηκαν οι πόροι σε άλλη δράση.

Η αξιολόγηση για τις δράσεις RIS σύμφωνα με τις συζητήσεις που έχουμε κάνει με την ΕΥΣΣΑ, θα επιχειρηθεί να γίνει σε εθνικό επίπεδο προκειμένου να αντιμετωπιστεί ενιαία και κατά τον ίδιο τρόπο σε όλες τις περιφέρειες, άρα θα γίνει σε εθνικό επίπεδο. Το ίδιο θα επιχειρηθεί και για τις δράσεις χωρικής ανάπτυξης.

Θα ήθελα να πω ότι στην αξιολόγηση που θα γίνει από την ΕΥΣΣΑ για το θέμα της RIS εκεί θα συμπεριληφθούν και οι δράσεις του Θεματικού Στόχου 8 για την ενίσχυση της απασχόλησης και την κατάρτιση, γιατί ήταν απόλυτα

συνδεδεμένες όπως είπαμε με την έξυπνη εξειδίκευση, οπότε θα πιάσουμε και αυτή την αξιολόγηση μέσα από αυτήν την ενιαία αξιολόγηση.

Για τις χωρικές παρεμβάσεις θα ήθελα να πω ότι έχει γίνει μία πρότερη μελέτη τύπου αξιολόγησης, αποτίμησης από την ΕΥΣΣΑ, δεν την έχω αναφέρει εδώ γιατί δεν απαντούσε ακριβώς στα αξιολογικά ερωτήματα των αξιολογήσεων, παρ' όλα αυτά είχε γίνει μία προσπάθεια αποτίμησης, τώρα όμως αυτή η μελέτη η οποία θα γίνει, η αξιολόγηση σε εθνικό επίπεδο, θα απαντά ακριβώς στα αξιολογικά ερωτήματα τα οποία προδιαγράφονται μέσα στον οδηγό αξιολόγησης.

Επιπλέον, θα έχουμε μία καινούργια αξιολόγηση για την αποτελεσματικότητα-αποδοτικότητα του προγράμματός μας, οπότε με αυτόν τον τρόπο θα ήθελα να πω ότι έχουν υλοποιηθεί 8 αξιολογήσεις, 4 από εμάς και 4 σε Εθνικό επίπεδο. Θα υλοποιηθούν 8 νέες αξιολογήσεις μέχρι 31/12/23, 5 από μας και 3 σε εθνικό επίπεδο και ο νέος προϋπολογισμός πλέον από 620.000 ευρώ διαμορφώνεται σε 234.000 ευρώ.

Αυτή αυτό είναι το καινούργιο πλάνο, αυτή είναι η τροποποίηση, μένουμε κοντά στον κανονισμό, δεν αλλάζουμε τη διαδικασία, αξιολογείται το σύνολο των ειδικών στόχων που είχαμε υποχρέωση να κάνουμε είτε σε περιφερειακό επίπεδο είτε από τους εθνικούς φορείς και έτσι καλύπτουμε το σύνολο του προγράμματος οπότε θα ήθελα να ζητήσω από την Επιτροπή, αν δεν έχει καμία αντίρρηση να εγκρίνει το νέο σχέδιο αξιολόγησης και θα προχωρήσουμε άμεσα στην ανάθεση των αξιολογήσεων αυτών.

Ευχαριστώ πολύ.

ΜΕΛΟΣ: Αν μπορώ να προσθέσω επειδή μία από τις παρουσιάσεις που πέφτει να κάνω στο τέλος ήταν και το κομμάτι των αξιολογήσεων, δεν υπάρχει λόγος να πω κάτι περισσότερο από αυτά που ήδη είπε η Κα Κασωτάκη. Το μόνο που δεν αναφέρθηκε είναι η υποχρέωση της Διαχειριστικής Αρχής να υποβάλει μέχρι 31/22/22 μία σύνοψη των

αξιολογήσεων που μέχρι τώρα έχει εκπονήσει, οπότε δεν θα πω τίποτα για αυτήν.

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Ναι, θα γίνει αυτή η σύνοψη όλων των αξιολογήσεων φυσικά και μόλις ολοκληρωθούν θα γίνει όλη αυτή. Μέχρι τότε είπαμε;

ΜΕΛΟΣ: 31/12/22.

ΜΕΛΟΣ: Αυτή είναι;

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Αυτή είναι.

Εγώ θα ήθελα να ζητήσω, για να κλείσουμε εμείς τον κύκλο των παρουσιάσεών μας και να σας δώσουμε λίγο το λόγο, να ζητήσω από την Κα Φουκαράκη να μας δώσει κάποια σύντομα στοιχεία για αυτήν την αξιολόγηση που κάναμε για τις δομές, τις κοινωνικές δομές τις οποίες χρηματοδοτούμε από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και νομίζω ότι μερικά από αυτά τα συμπεράσματα θα μας βοηθήσουν στον ανασχεδιασμό των δράσεων και θα συμβάλλει και είναι προς την κατεύθυνση των μελετών που και εσείς σκέφτεστε να γίνουν στο 2024, είναι κατά κάποιο τρόπο κοντά προς αυτή τη λογική.

Έλα Μαρία.

ΦΟΥΚΑΡΑΚΗ: Το έργο της αξιολόγησης των συγχρηματοδοτούμενων κοινωνικών δομών χρηματοδοτήθηκε από την Τεχνική Βοήθεια του ΕΚΤ του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κρήτη», με προϋπολογισμό 35.000 συν ΦΠΑ. Ανάδοχος ήταν η εταιρεία συμβούλων η ETAM Α.Ε. και η σύμβαση υπογράφηκε στις 29/10/2020. Το έργο ολοκληρώθηκε τον Σεπτέμβριο του '21 και ανατέθηκε σύμφωνα με το κοινό πλαίσιο των προδιαγραφών που εκπονήθηκε από την ΕΥΣΕΚΤ και ειδικότερα τον «Οδηγό Αξιολόγησης κοινωνικών δομών που χρηματοδοτούνται από τα Π.Ε.Π. 2014-2020».

Αντικείμενο της αξιολόγησης ήταν:

- να διερευνηθεί η αποτελεσματικότητα των αξιολογούμενων παρεμβάσεων, ως προς τον τρόπο χρήσης των πόρων
- να διερευνηθεί εάν επιτεύχθηκαν τα επιθυμητά αποτελέσματα, καθώς και να εντοπιστούν οι λόγοι για τους οποίους αυτά επιτεύχθηκαν ή δεν επιτεύχθηκαν
- να εκτιμηθεί η προστιθέμενη αξία των αξιολογούμενων παρεμβάσεων
- να εντοπιστούν τα σημεία που ενδεχομένως απαιτούν αναπροσανατολισμό, προκειμένου για την επίτευξη των στόχων
- να υποστηριχθεί η λήψη αποφάσεων σχετικά με τη βελτίωση ή αναθεώρηση των παρεμβάσεων μέχρι τη λήξη της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου
- να υποστηριχθεί η λήψη αποφάσεων για εναλλακτικές παρεμβάσεις και
- να καθοδηγηθεί ο σχεδιασμός παρεμβάσεων, ανάλογων με τις αξιολογούμενες, στη νέα προγραμματική περίοδο '21-'27.

Συνολικά αξιολογήθηκαν 47 συγχρηματοδοτούμενες κοινωνικές δομές στην Περιφέρεια Κρήτης, από τις οποίες τα 16 ήταν Κέντρα Κοινότητας, τα 2 με παραρτήματα Ρομά και το 1 με παράρτημα Κέντρου Ένταξης Μεταναστών. 10 βασικές δομές βασικών αγαθών, τα 6 Κοινωνικά Παντοπωλεία, 3 Δομές Παροχής Συσσιτίων, 1 Κοινωνικό Φαρμακείο. 5 Κέντρα Δημέρευσης και Ημερήσιας Φροντίδας Ατόμων με Αναπηρία, (ΚΔΗΦ) και 16 Κέντρα Ημερήσιας Φροντίδας Ηλικιωμένων.

Η αξιολόγηση σύμφωνα με τον οδηγό βασίστηκε σε πρωτογενή δεδομένα από έρευνες πεδίου μέσω δομημένων ερωτηματολογίων και σε δευτερογενή δεδομένα (τα κείμενα στρατηγικής, τις αποφάσεις των ενταγμένων πράξεων, τις ετήσιες εκθέσεις, τα στοιχεία του Ενιαίου Γεωπληροφοριακού Συστήματος της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης Κοινωνικής Ασφάλισης, το γνωστό Η.ΔΙ.Κ.Α..

Εξετάστηκαν 4 Κριτήρια Αξιολόγησης και αξιολογικά ερωτήματα για κάθε κριτήριο.

Το είδος της έρευνας και ο αριθμός των συμμετεχόντων στην έρευνα προσδιορίστηκε ανά κατηγορία δομής. Έτσι είχαμε έρευνα σε συντονιστές και στους υπεύθυνους των δομών, είχαμε έρευνα πεδίου σε ωφελούμενους και είχαμε και ομάδες εστιασμένης συζήτησης με τους συντονιστές των Κέντρων Κοινότητας και ομάδες εστιασμένης συζήτησης με στελέχη της Διαχειριστικής Αρχής και ομάδες εστιασμένης συζήτησης με την υπεύθυνη του Περιφερειακού Παρατηρητηρίου Κοινωνικής Ένταξης.

Το πρώτο κριτήριο αξιολόγησης ήταν η συνάφεια και η συνοχή με τους στόχους του προγράμματος, την εθνική και περιφερειακή στρατηγική για άτομα και οικογένειες που διαβιούν σε συνθήκες ακραίας φτώχειας, παιδιά και νέους σε συνθήκες αποκλεισμού, μετανάστες, μακροχρόνια άνεργους, εξαρτημένους από ουσίες και Ρομά.

Όλες οι δομές παρουσιάζουν υψηλό βαθμό συνάφειας με τις ανάγκες των ομάδων στόχων, όπως για τους Ρομά και με την Περιφερειακή Στρατηγική, καθώς οι υπηρεσίες που παρέχουν στοχεύουν στην αντιμετώπιση φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού και ακραίας φτώχειας.

Το δεύτερο κριτήριο αξιολόγησης ήταν η αποτελεσματικότητα σε όρους υλοποίησης.

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΠΣ, το ποσοστό απορρόφησης των αξιολογούμενων παρεμβάσεων είναι ιδιαίτερα ικανοποιητικό.

Ο δείκτης που αφορά τον αριθμό υποστηριζόμενων δομών έχει καλυφθεί σε όλες τις κατηγορίες των δομών κατά 100%.

Και ο δείκτης που αφορά τον αριθμό ωφελουμένων στις υποστηριζόμενες δομές εμφανίζει υπερκάλυψη σε όλες σχεδόν τις δομές.

Ο δείκτης για τα ΚΔΗΦ κινείται μεταξύ 100 με 124, για τα ΚΗΦΗ μεταξύ 108 και 246% ενώ υπερκάλυψη παρατηρούνται και στα Κέντρα Κοινότητας και στις Δομές Βασικών Αγαθών,

λόγω της μεγαλύτερης προσέλευσης των ευάλωτων ομάδων, εξαιτίας της οικονομικής κρίσης.

Ως προς την αποτίμηση τώρα της εφαρμογής των αξιολογούμενων παρεμβάσεων σε σύγκριση με τον αρχικό σχεδιασμό, αναφορικά με τους ωφελούμενους και τις παρεχόμενες υπηρεσίες σε αυτούς, η ικανοποίηση από την λειτουργία των δομών είναι σε υψηλά επίπεδα.

Το τρίτο κριτήριο αξιολόγησης ήταν η αποδοτικότητα των αξιολογούμενων παρεμβάσεων σε όρους κόστους ανά ωφελούμενο σε επίπεδο δομής.

Σε όλες τις κατηγορίες των δομών οι παρεμβάσεις υλοποιούνται με οικονομικότερους όρους από αυτούς που είχαν σχεδιαστεί.

Η αποδοτικότητα των δομών επηρεάζεται σημαντικά από τον αριθμό των ωφελουμένων, χωρίς ωστόσο να υπάρχουν σημαντικές διαφορές από τον αρχικό σχεδιασμό.

Το τέταρτο κριτήριο αξιολόγησης ήταν η προστιθέμενη αξία των παρεμβάσεων.

Υπήρξε κοινή αποδοχή ως προς:

- τη σπουδαιότητα της παρέμβασης των Κέντρων Κοινότητας, αποτελούν την πρώτη επαφή του πολίτη με όλα τα κοινωνικά προγράμματα και υπηρεσίες που υλοποιούνται,
- τη σπουδαιότητα της παρέμβασης των Δομών παροχής βασικών αγαθών (δηλαδή τα κοινωνικά παντοπωλεία, τα συσσίτια και τα κοινωνικά φαρμακεία) αποτελούν τα βασικά εργαλεία για την καταπολέμηση της ακραίας φτώχειας,
- τη σπουδαιότητα της παρέμβασης των ΚΗΦΗ. Ως ανοικτές ημερήσιες Κοινωνικές Δομές για άτομα της τρίτης ηλικίας, εξασφαλίζουν αξιοπρεπή διαβίωση των ηλικιωμένων, αλλά και διατήρηση μιας φυσιολογικής κοινωνικής και εργασιακής ζωής των μελών του οικογενειακού και συγγενικού περιβάλλοντος που ασχολούνται με τη φροντίδα των ατόμων αυτών. Επίσης ενισχύεται η ισότιμη συμμετοχή των φροντιστών των ηλικιωμένων ατόμων στην εργασία,

- τη σπουδαιότητα της παρέμβασης των Κέντρων Δημέρευσης-Ημερήσιας Φροντίδας Ατόμων με Αναπηρία καθώς μέσω των παρεχόμενων υπηρεσιών τους καταπολεμείται η φτώχεια και αμβλύνονται οι διακρίσεις με την ισότιμη συμμετοχή των ατόμων με αναπηρία στην κοινωνική και επαγγελματική ζωή. Παράλληλα δίνεται η δυνατότητα σε άτομα με αυξημένες ευθύνες φροντίδας των εξαρτημένων ατόμων να συμμετάσχουν ισότιμα στην αγορά εργασίας.

Προβλήματα και ελλείψεις τώρα που εντοπίστηκαν.

- Οι πολίτες των περιοχών του νότου της Περιφερειακής Ενότητας Χανίων και Ρεθύμνου δεν εξυπηρετούνται από τα Κέντρα Κοινότητας. Η χωροταξία των Κέντρων Κοινότητας πρέπει να επανεξεταστεί.
- Επίσης, τα Κέντρα Κοινότητας δραστηριοποιούνται ελάχιστα στην ενδυνάμωση των δράσεων εργασιακής ένταξης και δικτύωσης των ωφελούμενων και περισσότερο στην διεκπεραίωση αιτήσεων για προνοιακά επιδόματα.
- Επιβεβαιώνεται το μεγάλο διοικητικό φορτίο των δομών, σε όλες τις δομές και ειδικά στα Κέντρα Κοινότητας.
- Υπάρχει περιορισμένη ενεργοποίηση του δικτύου εθελοντών, με εξαίρεση κάποιες περιπτώσεις Δομών Βασικών Αγαθών.
- Επίσης, λόγω της μη λειτουργικότητας της πλατφόρμας του Ενιαίου Πληροφοριακού Συστήματος, του ΗΔΙΚΑ, δημιουργούνται προβλήματα στην πληρότητα της αποτύπωσης και της επεξεργασίας των στοιχείων των ωφελούμενων.

Αυτά. Τέλος να σας πω ότι η αξιολόγηση είναι δημοσιευμένη στο διαδίκτυο στην ιστοσελίδα της Περιφέρειας Κρήτης.

Ευχαριστώ πολύ.

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Η μελέτη είναι αρκετά αναλυτική, απλά παρουσιάσαμε πολύ γρήγορα κάποιες πτυχές της

αξιολόγησης. Νομίζω ότι απλά θα ήθελα να κάνω μία μικρή προσθήκη και γρήγορα για να περάσουμε στη συζήτηση πριν φύγουν οι διερμηνείς.

Θα ήθελα να πω ότι η επικοινωνία και η δημοσιότητα δεν αφορά μόνο τη Διαχειριστική Αρχή, οι δικαιούχοι οι ίδιοι κάνουν πάρα πολύ μεγάλη δημοσιότητα των έργων. Υπάρχουν περιπτώσεις πραγματικά που οι δικαιούχοι με επαγγελματικό τρόπο επικοινωνούν τα έργα τα οποία κατασκευάζουν και στο διαδίκτυο και γενικώς και στα μέσα και χαιρόμαστε πολύ όταν βλέπουμε τέτοιες προσπάθειες από τους ίδιους τους δικαιούχους. Υπάρχουν δικαιούχοι οι οποίοι ξεχνούν ότι είναι συγχρηματοδοτούμενο έργο και εμείς συνήθως τους το επισημαίνουμε, γιατί αυτό έχει και άλλου τύπου επιπτώσεις.

Θα ήθελα να αναφέρω εδώ κάτι το οποίο μου υπενθύμισε ο αγαπητός μου συνάδελφος ο Γιώργος ο Τουτουντζιδάκης ότι για μία δράση ενημέρωσης πολιτών για την ποιότητα υδάτων κολύμβησης, είναι ένα έργο το οποίο χρηματοδοτούμε, το οποίο μέσω ειδικής εφαρμογής σε κινητό και ιστοσελίδα ενημερώνει τους πολίτες για την ποιότητα των υδάτων κολύμβησης και επελέγη από το Υπουργείο Εσωτερικών σαν καινοτόμος δράση σε πανελλαδικό επίπεδο. Άρα έχουμε και οι ίδιες οι δράσεις που χρηματοδοτούνται και εξαρτάται από τον κάθε δικαιούχο το πως θα το κάνει τελικά και τους ανθρώπους που είναι στους δικαιούχους. Μπορεί από μόνη της να είναι μια καλή πρακτική, διότι πάρα πολλές από τις δράσεις μας έχουν εφαρμογές σε κινητά, έχουν εφαρμογές διάφορες ψηφιακές και προβάλλονται στα μέσα. Οπότε απλά ήθελα να δω δεν ξέρω πόσο μπορεί ένας τουρίστας να ενημερωθεί, ένας επισκέπτης αλλά νομίζω ότι και αυτό το έχουν λάβει υπόψη τους. Κάποια στιγμή θα μπορούσαμε να συζητήσουμε και για αυτές τις δράσεις μαζί σας.

IV. ΣΥΖΗΤΗΣΗ – ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΝΤΩΝ

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Λοιπόν, θα ήθελα να αρχίσουμε τη συζήτηση.

Ήθελα λίγο να παρακαλέσω όποιος θέλει να πάρει το λόγο να κάνουμε αυτό που κάναμε και χθες, να σηκώσει λίγο το...

ΜΕΛΟΣ: Το καρτελάκι.

ΜΕΛΟΣ: Ναι, το καρτελάκι, από δω δεν βλέπω να υπάρχει κάποια προθυμία.

Ο Γιάννης ο Μυλωνάς είναι ο συνάδελφος από την Επιτελική Δομή του Υπουργείου Πολιτισμού.

ΜΥΛΩΝΑΣ, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΕΛΙΚΗΣ ΔΟΜΗΣ ΕΣΠΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ: Να ευχαριστήσω τα στελέχη, τη Μαρία, τον Γιάννη τον Βαλαντινάκη, τη Μαρία την Κασωτάκη και όλα τα στελέχη της Διαχειριστικής Αρχής. Είχαμε μια πολύ καλή συνεργασία στο ΕΣΠΑ '14-'20, πιστεύω να συνεχιστεί και στο '21-'27. Μαζί προσπαθήσαμε να λύσουμε πολλά προβλήματα για τα έργα του πολιτισμού.

Οφείλω μια απάντηση την Κα Μπανάβα, στην Έλενα, στην αγαπητή Έλενα, να δώσω τρία μόνο νούμερα και να απαντήσω που οφείλονται οι καθυστερήσεις που παρατηρούνται στα έργα πολιτισμού στην τρέχουσα στην προγραμματική περίοδο '14-'20.

Εμείς έχουμε εντάξει στο ΠΕΠ Κρήτης 36 πράξεις, με 25,8 εκατομμύρια ευρώ προϋπολογισμό ένταξης 18 εκατομμύρια νομικές δεσμεύσεις και οι δαπάνες μέχρι σήμερα είναι στα 10,6 εκατομμύρια ευρώ.

Να πω τώρα που οφείλεται η καθυστέρηση, σε ποιους παράγοντες οφείλεται η καθυστέρηση των έργων πολιτισμού.

Ο πρώτος και βασικός παράγοντας ήταν η πανδημία. Πρέπει να ξέρουμε ότι η πλειοψηφία των έργων πολιτισμού εκτελούνται με αρχαιολογική αυτεπιστασία. Η αρχαιολογική αυτεπιστασία είναι μία μέθοδος υλοποίησης έργων ένταξης εργασίας. Δηλαδή εντάσεις εργασίας, όπως λέμε στα οικονομικά προσλαμβάνεται προσωπικό για να μπορέσει να υλοποιήσει αυτά τα έργα και με την πανδημία και την απαγόρευση μετακινήσεων προσωπικό το οποίο μπορεί να

έρθει και από οποιοδήποτε άλλο μέρος της Ελλάδος. Υπάρχει μία προκήρυξη που βγαίνει στον αέρα από τον αντίστοιχο φορέα υλοποίησης και μπορεί να έρθει, είναι σε πανελλαδική εμβέλεια, να έρθει ένα προσωπικό από οποιοδήποτε άλλο μέρος της Ελλάδας. Άρα η πανδημία με την απαγόρευση μετακινήσεων και με τα πρωτόκολλα τα αυστηρά των εργαζομένων, σε περίπτωση που υπήρχε Covid μέσα σε κάποιους εργαζόμενους, υπήρχε στην ευπαθή ομάδα, είχαμε καθυστερήσεις για αυτό το λόγο. Επίσης η πανδημία επέφερε μεγάλες καθυστερήσεις με την αναστολή των επιχειρήσεων. Μην ξεχνάμε ότι στην αρχαιολογική επιστασία εκτός από προσωπικό υπάρχουν και προμήθειες και υπηρεσίες που υλοποιούνται στα πλαίσια αυτά, άρα απευθυνόμαστε στην τοπική και στην ευρύτερη οικονομία της χώρας.

Ένας δεύτερος σημαντικός παράγοντας είναι το θεσμικό πλαίσιο του νόμου 4412. Δηλαδή μπορεί ο υποψήφιος ανάδοχος να κάνει προδικαστική προσφυγή σε όλα τα στάδια που προβλέπει ο νόμος 4412 και επίσης εφόσον η προδικαστική προσφυγή δεν τον ικανοποιήσει και βγάλει μία απόφαση, η ΑΕΠΠ τώρα λέγεται, η ΕΑΑΔΗΣΥ, η αρχή προδικαστικών προσφυγών παλιά που λεγόταν, μπορεί να προσφύγει στο Διοικητικό Εφετείο που αυτό σημαίνει ότι μπορεί να έχουμε μία καθυστέρηση στη συμβασιοποίηση εργολαβιών από ένα χρόνο μέχρι ενάμιση χρόνο, δηλαδή το λιγότερο ένας χρόνος και μπορεί να φτάσει και δεκαοκτώ μήνες.

Και ο τρίτος επίσης σημαντικός λόγος που αφορά όμως το Υπουργείο καθαρά τη δομή του και το οργανόγραμμα είναι ότι καθυστερούν κάποιες κεντρικές υπηρεσίες να εισάγουν τις μελέτες στο ΚΑΣ ή να εγκρίνουν κάποιες μελέτες που πρέπει να εγκριθούν για να μπορέσουν να υλοποιηθούν από τους αντίστοιχους δικαιούχους του Υπουργείου μας.

Εγώ ευελπιστώ ότι όλα τα έργα πολιτισμού, ευελπιστώ ότι όλα τα έργα του πολιτισμού αν και έχω ένα ερωτηματικό για δύο έργα, δύο εργολαβίες της Διεύθυνσης Αναστήλωσης Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Μνημείων, ευελπιστώ όμως ότι όλα τα έργα πολιτισμού θα έχουν ολοκληρωθεί στην

περίοδο 2014-2020 και εδώ θα είμαστε, να είμαστε όλοι καλά του χρόνου να δούμε αν επιβεβαιωθεί αυτή η πρόβλεψή μου.

Και πάλι να ευχαριστήσω τη Μαρία, τον Γιάννη τον Μπαλαντινάκη και όλα τα στελέχη της Διαχειριστικής για την άψογη, πραγματικά άριστη συνεργασία που έχουμε μέχρι σήμερα.

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Νομίζω ότι πραγματικά με την Επιτελική Δομή του Υπουργείου Πολιτισμού έχουμε μία σχεδόν καθημερινή επικοινωνία. Δεν είμαι τόσο αισιόδοξη Γιάννη όσο είσαι, αλλά εντάξει εδώ είναι και η επόμενη προγραμματική, το επόμενο πρόγραμμα οπότε έχουμε το χρόνο να τα κάνουμε. Κυρίως να σου πω δεν είμαι αισιόδοξη για τα έργα που αναλαμβάνει να υλοποιήσει η κεντρική, να υλοποιήσουν οι κεντρικές Υπηρεσίες του Υπουργείου Πολιτισμού. Δεν είναι δηλαδή, τώρα εντάξει. Τι να λέμε; Δεν είναι δυνατόν να έχουμε προεγκρίνει τα τείχη τη διαδικασία των τείχη πριν από δυόμιση χρόνια και να μην έχουμε ακόμα σύμβαση. Δηλαδή εντάξει τώρα είναι, τα τείχη κινδυνεύουν να πέσουν και η Αθήνα ακόμα δεν μας έχει στείλει προέγκριση σύμβασης. Το ξέρεις αυτό, δεν ξέρω που οφείλεται, πραγματικά μπορεί να υπάρχουν προβλήματα εκεί σε κεντρικό επίπεδο, το στελεχιακό δυναμικό να είναι, αλλά και να έχουν όλη την Ελλάδα και να έχουν τις προτεραιότητές τους κ.λπ., αλλά εμείς κοιτάμε το δικό μας κομμάτι. Τα έργα που τρέχουν οι Υπηρεσίες σε τοπικό επίπεδο τα πιο πολλά ναι σιγά σιγά με τις γνωστές διαδικασίες προχωράμε, εκεί που έχουμε το μεγάλο πρόβλημα και νομίζω το έχουμε εκφράσει και στην Υπουργό αυτό είναι οι εργολαβίες που αναλαμβάνουν τα αναλαμβάνει το κεντρικό Υπουργείο και τις οποίες δεν μπορεί να αναλάβει κανείς σε τοπικό επίπεδο, αλλά θα το δούμε ξανά για να τις αναλαμβάνει με προγραμματική σύμβαση η Περιφέρεια. Δεν υπάρχει περίπτωση να το κάνουμε διαφορετικά, θα πρέπει να βρούμε τρόπο να τα κάνει η Περιφέρεια ή ένας άλλος δικαιούχος με προγραμματική σύμβαση. Αυτή η καθυστέρηση δεν θα υπήρχε εάν τα έργα τα

είχαμε κάνει εμείς σε περιφερειακό επίπεδο, είμαι σίγουρη για αυτό. Οπότε, αν ήταν και ο Περιφερειάρχης εδώ αυτό θα έλεγε, θα προσπαθούμε μόνοι μας να δούμε τι θα κάνουμε. Άλλη φορά έργο να περιμένουμε από τις κεντρικές Υπηρεσίες δεν νομίζω ότι μπορούμε να κάνουμε. Το ξέρεις πολύ καλά, το έχουμε συζητήσει, είναι ένα μεγάλο ζήτημα το οποίο πρέπει να το αντιμετωπίσουμε με άλλους τρόπους.

ΜΥΛΩΝΑΣ, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΕΛΙΚΗΣ ΔΟΜΗΣ ΕΣΠΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ: Πάντως να δούμε και τη θετική πλευρά ότι τελειώσανε, τελειώνουν μάλλον τα τρία μουσεία, τέλειωσε το ένα, ολοκληρώνονται τα άλλα.

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Ναι, το αναφέραμε αυτό.

ΜΥΛΩΝΑΣ, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΕΛΙΚΗΣ ΔΟΜΗΣ ΕΣΠΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ: Και ευχαριστούμε πολύ Μαρία για τις μελέτες ωρίμανσης που βάλαμε και το τέταρτο μουσείο να αποκτήσει και ο νομός Ρεθύμνου ένα εξίσου σημαντικό μουσείο, γιατί πραγματικά τα μουσεία αποτελούν πόλο έλξης. Και στη νέα προγραμματική έχουμε κάνει τέτοιο σχεδιασμό που ακόμα και στα υπάρχοντα μουσεία θέλουμε να βάλουμε τον ψηφιακό πολιτισμό και εκπαιδευτικά προγράμματα, δηλαδή ο σχεδιασμός να μην είναι ένα απλό μουσείο με κάποια εκθέματα, να είναι ένα ζωντανό μουσείο για όλη την περιφέρεια και για όλη την τη χώρα.

Ευχαριστώ πολύ Μαρία.

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Η Κα Μπανάβα.

ΜΠΑΝΑΒΑ ΕΛΕΝΗ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ -DG REGIO: Κ. Μυλωνά ευχαριστώ για τις πληροφορίες που δώσατε και πράγματι θα έλεγα ότι του χρόνου όταν θα ξαναέρθουμε με το καλό, να

πούμε ότι όλα αυτά τα έργα του πολιτισμού θα έχουν υλοποιηθεί.

Εγώ όμως θα ρωτήσω και κάτι άλλο από σας να μου πείτε όταν θα ξαναρθούμε, ότι αυτές οι καθυστερήσεις και όταν λέω εσάς ξέρετε πολύ καλά ότι δεν απευθύνομαι στο πρόσωπό σας, απευθύνομε στις κεντρικές υπηρεσίες ότι αυτές οι καθυστερήσεις που καταλαβαίνω ότι ίσως να μην μπορούμε να τις δικαιολογήσουμε όλες, γιατί είναι κάποιες καθυστερήσεις που μπορούν να δικαιολογηθούν, αλλά αυτές οι καθυστερήσεις που δεν μπορούν να δικαιολογηθούν, αυτές οι καθυστερήσεις δεν πρέπει να ξανασυμβαίνουν. Θα το ξαναφέρω εγώ στο τραπέζι την επόμενη φορά αλλά αν ακούσω και μάλιστα επειδή έχω να πάω και σε άλλες Επιτροπές Παρακολούθησης που και εκεί είναι σε περιφέρειες που ο πολιτισμός είναι σημαντικός, θα έλεγα ότι ελπίζω να μην ακούσω, να είναι λίγο μεμονωμένες περιπτώσεις γιατί σε περίπτωση αν είναι κάθε φορά το βλέπω σε άλλες περιφέρειες, μιλάμε πια για ένα συστημικό πρόβλημα και εκεί θα απευθυνθώ μετά στην ΕΔΕΛ για το συστημικό πρόβλημα. Αστειεύομαι, δεν έχουμε να κάνουμε κάτι με την ΕΔΕΛ, αλλά ελπίζω αυτό το πράγμα να λυθεί και να μην το ξανααντιμετωπίσουμε.

Ευχαριστώ πολύ.

ΜΥΛΩΝΑΣ, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΕΛΙΚΗΣ ΔΟΜΗΣ ΕΣΠΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ: Απλά να πω Έλενα, αγαπητή Έλενα, μου επιτρέπεις τον ενικό, να πω ότι όντως γίνεται μια μεγάλη προσπάθεια και με ενίσχυση με προσωπικό, έχει βγει ο διαγωνισμός για μηχανικούς, ενίσχυση δηλαδή με τεχνικό προσωπικό εντός εισαγωγικών η λέξη για τις κεντρικές υπηρεσίες που χρειάζονται στελέχωση και η Υπουργός, αυτό μπορώ να σας το πω αλλά δεν ξέρω πόσο γρήγορα θα προχωρήσει, έχει δεσμευτεί με τη νέα χρονιά εντάξει και προφανώς μετά τις εκλογές, να μπορέσει να ανοίξει το θέμα του Οργανισμού ξανά του Υπουργείου, ώστε να αντιμετωπίσουμε τέτοια προβλήματα και να γίνουν πιο μεγάλες οι κεντρικές Διευθύνσεις, να ενοποιηθούν. Δεν

μπορώ να ξέρω που θα κινηθεί η αναθεώρηση του οργανογράμματος του Υπουργείου, αλλά θέλει να ανοίξει και αυτό το θέμα η Υπουργός με τη λογική να έχουμε καλύτερους και πιο δυνατούς φορείς υλοποίησης κυρίως στις κεντρικές υπηρεσίες αλλά και στις περιφερειακές υπηρεσίες.

Ευχαριστώ.

RASMUSSEN CARSTEN, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ - DG REGIO: (Αγγλικό κείμενο)

(διακοπή ήχου)

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Η επόμενη χρονιά θα είναι μια δύσκολη χρονιά ομολογουμένως. Έχουμε εθνικές εκλογές, έχουμε περιφερειακές και τοπικές εκλογές. Ξέρουμε πάντα την αναστάτωση που υπάρχει. Είναι μια κρίσιμη χρονιά για το πρόγραμμα και είναι και αυτό μέσα στην αξιολόγηση των κινδύνων που κάνουμε για την ολοκλήρωση των προγραμμάτων, αλλά πιστεύω ότι έτσι εκεί που έχουμε φτάσει τώρα υπάρχει μία ομαλή εξέλιξη και δεν εξαρτιόμαστε τόσο πολύ από αυτές τις διαδικασίες.

Εγώ θα ήθελα να δω εάν κάποιος άλλος θα ήθελε να κάνει μία τοποθέτηση. Είναι η Κα Καθαράκη από την Επιτελική Δομή του Υπουργείου Υγείας.

ΚΑΘΑΡΑΚΗ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΕΛΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑ ΕΣΠΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ:

Ευχαριστώ πολύ για τον λόγο.

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Ήθελα να σας παρακαλέσω να είστε σύντομη, γιατί θα κλείσει η διερμηνεία και επειδή θέλω να ζητήσω από τον κ. Rasmussen και την Κα Costinescu ένα ολιγόλεπτο σχόλιο πριν κλείσουμε, γιατί εντάξει μετά έχει κάποιες εισηγήσεις που και να μην τις παρακολουθήσουν τις έχουν δει σε άλλες επιτροπές, οπότε θα ήθελα να ολοκληρώσετε.

ΚΑΘΑΡΑΚΗ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΕΛΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑ ΕΣΠΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ:

Πολύ σύντομη, ευχαριστώ πάρα πολύ για το λόγο καταρχήν.

Ως εκπρόσωπος του Υπουργείου Υγείας και της Επιτελικής Ομάδας ΕΣΠΑ του Υπουργείου Υγείας και των δικαιούχων μας φορέων υγείας θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε την Περιφέρεια, τον Περιφερειάρχη, το Περιφερειακό Συμβούλιο, την Κα Κασωτάκη, τον κ. Μπαλαντινάκη, όλο το δυναμικό της Διαχειριστικής γιατί η αλήθεια είναι, ευχαριστούμε για τη συνεργασία.

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Και την Κα Κουνενάκη που δουλεύει...

ΚΑΘΑΡΑΚΗ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΕΛΙΚΗΣ ΟΜΑΔΑ ΕΣΠΑ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ: Την Κα Κουνενάκη θα το έβαζα οπωσδήποτε, διότι στηρίζατε κατά τη διάρκεια, με την έναρξη της πανδημίας για τις αναγκαίες εντάξεις των έργων προκειμένου να διαχειριστεί το Υπουργείο Υγείας και οι φορείς μας την πανδημία.

Σημαντικές οι πρωτοβουλίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η αναδρομικότητα των δαπανών (...), (...). Δεν μπορούμε παρά να αναφερθούμε και στην ευελιξία του ΠΔΕ. Υπήρξαν κάποιες καθυστερήσεις στο χώρο της υγείας, στον τομέα της υγείας καθώς οι δικαιούχοι μας όλο το βάρος το έριξαν στο να διαχειριστούνε την πανδημία, να αλλάξουνε κτίρια, να φτιάξουνε κλίνες και ΜΕΘ Covid-19.

Εμείς ως Επιτελική σηκώσαμε, αναλάβαμε να σηκώσουμε το βάρος του έργου αυτού που μαζί σας και ευχαριστούμε για τις απλουστεύσεις που δεχτήκατε και μαζί συνεργαστήκαμε σε αυτές, της ενίσχυσης των φορέων υγείας με επικουρικό προσωπικό. Η συνεισφορά του ΕΚΤ εδώ σε αυτό το έργο σε όλη τη χώρα είναι σημαντικότερη. Είναι ένα έργο που σήμερα αγγίζει τα 333 εκατομμύρια και έχει καλύψει πάνω από 6.500 προσλήψεις επικουρικού προσωπικού. Εδώ στην Κρήτη είναι περίπου 500 άτομα.

Αυτό και ήθελα να ενημερώσω στο πλαίσιο και της επικοινωνίας ότι μόλις ενημερώθηκα ότι στην ιστοσελίδα του (δεν αποδίδεται καθαρά)..., υπάρχει και μια αναφορά σε αυτό το έργο και στη συνδρομή του ΕΚΤ και στο έργο του ΕΚΤ στην υλοποίηση αυτού του έργου.

Ευχαριστώ πάρα πολύ για τη συνεργασία, συνεχίζουμε αξιοποιώντας τα αποτελέσματα στη νέα προγραμματική περίοδο.

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Και εμείς ευχαριστούμε, δύσκολες δράσεις, δεν ήταν εύκολες, αλλά τα καταφέραμε στο τέλος.

Κα Βρέντζου.

Η Κα Βρέντζου είναι εκ μέρους του Τεχνικού Επιμελητηρίου.

ΒΡΕΝΤΖΟΥ, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΟΥ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΤΕΕ): Ναι, γεια σας και από μένα, πολύ σύντομα.

Καταρχήν χάρηκα γιατί για πρώτη φορά άκουσα από εκπρόσωπο της Ευρωπαϊκής Ένωσης τη λέξη απλοποίηση διαδικασιών και χαίρομαι πάρα πολύ. Θα πρέπει πράγματι να απλοποιηθούν, εγώ τουλάχιστον το άκουσα πρώτη φορά, δεν ξέρω αν το έχετε ξαναπεί, απλοποίηση διαδικασιών.

Το δεύτερο είναι ότι χάρηκα που υλοποιούνται τα πράγματα διότι πραγματικά είναι ένα τοπίο στην Ελλάδα που είναι πάρα πολύ δύσκολο να υλοποιηθούν.

Θα πω πολύ, καταρχήν δεν μου έκανε εντύπωση για τα έργα της Αρχαιολογίας που δεν προχώρησαν. Σαν Τεχνικό Επιμελητήριο έχουμε κάνει πάρα πολλές παρεμβάσεις σε σχέση με τη νομοθεσία με το να πηγαίνουν όλα στα κεντρικά. Δηλαδή για ένα σπίτι, θα σας πω ένα παράδειγμα πάνω από 100 τετραγωνικά εάν περάσει από Τοπικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο η απόφαση πρέπει να βγει από την Αθήνα, το οποίο σημαίνει ότι τουλάχιστον τέσσερις με πέντε μήνες καθυστέρηση.

ΔΕΝ ΑΠΟΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΘΑΡΑ

ΒΡΕΝΤΖΟΥ, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΟΥ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ (ΤΕΕ): Θέλω να πω λοιπόν ότι γενικά θα πρέπει να ξαναδούμε το κομμάτι νομοθεσία, θα πρέπει να ξαναδούμε τον 4412, διότι όλο λέμε ότι έχει προβλήματα αλλά δεν λύνονται. Θα πρέπει να ξαναδούμε όλο το σχεδιασμό, χωροταξία. Μετά τον νόμο Χατζηδάκη είναι όλα στον αέρα, όλα, δεν ξέρουμε τι συμβαίνει με τη χωροταξία, δεν προχωράνε τα τοπικά πολεοδομικά, δεν προχωράει κανένας σχεδιασμός, διότι όλα είναι με ελάχιστα πρόσωπα και ελάχιστα στελεχιακό δυναμικό στα Υπουργεία και χαίρομαι που είπατε για προσλήψεις διότι μόλις πριν από ένα μήνα καταργήθηκαν 35 οργανικές θέσεις μηχανικών στο Υπουργείο Υποδομών. Αντί να έχουμε δηλαδή αύξηση, έχουμε μείωση. Για να μη μιλήσω για περιφερειακές υπηρεσίες. Άρα λοιπόν δεν μπορεί να υλοποιηθεί πρόγραμμα όταν ερχόμαστε και στα κεντρικά Υπουργεία καταργούμε οργανικές θέσεις αντί να δίνουμε, δεν μπορεί να λέμε ότι θα καλύψουμε μόνο με ανθρώπους που δεν είναι μόνιμοι και δεν υπάρχει τεχνογνωσία και δεν υπάρχει συνέχεια. Αυτή τη στιγμή υπάρχει ελάχιστο εργατικό δυναμικό. Ο μέσος όρος των υπαλλήλων μηχανικών στα Υπουργεία είναι 55 χρόνια, δεν έχουμε δηλαδή μηχανικούς νέους. Πώς θα γίνει αυτή η συνέχεια; Υπάρχει τεράστια ανάγκη. Πραγματικά αυτό θέλω εγώ να πω, εκφράζω αυτή την αγωνία μου σε σχέση με αυτό και αν δεν το δούμε αυτό πραγματικά δεν ξέρω αν θα έρθουμε πάλι εδώ και θα μιλάμε για προβλήματα που δεν αντιμετωπίζονται παρά μόνο με ανθρώπους. Αν δεν έχουμε ανθρώπους να τα αντιμετωπίσουν ότι και να είναι το αντιμετωπίζουμε, όταν δεν έχουμε δεν αντιμετωπίζεται.

Αυτά από μένα, ευχαριστώ.

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Ευχαριστούμε την Κα Βρέντζου.

Αντώνη, θα ήθελες κάτι; Σύντομα παρακαλώ.

**ΓΥΠΑΚΗΣ, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ
ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ:** Δύο λεπτά.

Καταρχήν να ευχαριστήσω κι εγώ με τη σειρά μου την Περιφέρεια Κρήτης για την πρόσκληση. Συμμετέχω σε όλες τις επιτροπές μέχρι σήμερα. Θα ήθελα να δώσω μερικές πληροφορίες επειδή η Κρήτη και σε εθνικό επίπεδο πάει πάρα πολύ καλά στα θέματα που αφορούν έρευνα και καινοτομία, επομένως να σας πω ότι από τα εθνικά προγράμματα η Κρήτη έχει να λάβει 86.900 ευρώ περίπου. Στην επενδυτική προτεραιότητα 1.Α. γύρω στα 66,7, ενώ στην επενδυτική προτεραιότητα 1.Β. 20,2.

Πιο αναλυτικά όσο αφορά το «Ερευνώ-Δημιουργώ-Καινοτομώ» που είναι η ενιαία δράση κρατικών ενισχύσεων, συμμετέχει σε έργα της τάξης των 53,2 εκατομμύρια ευρώ, ενώ στις δράσεις της ΓΓΕΚ που είναι για παράδειγμα διακρατικές συνεργασίες, ειδικές δράσεις στις υδατοκαλλιέργειες, στον πολιτισμό, στην ανοιχτή καινοτομία, στα βιομηχανικά υλικά, σε διάφορα ERA-NETs, Clusters, Competence Centers συγκεντρώνει γύρω στα 13,6 εκατομμύρια ευρώ και στην προτεραιότητα 1.Β. συμμετέχει σε αρκετές εθνικές ερευνητικές υποδομές με τους διάφορους φορείς, ερευνητικούς φορείς και πανεπιστήμια που έχει το νησί, γύρω στα 13,7 εκατομμύρια ευρώ και στη δράση στρατηγικής ανάπτυξης ερευνητικών και τεχνολογικών φορέων έχει ενισχυθεί με 6,5 εκατομμύρια ευρώ.

Και πάλι ευχαριστώ για τη δυνατότητα που μου δώσατε. Έχω δώσει την παρουσίασή μου στη Διαχειριστική Αρχή και θα μπορούσε να αναρτηθεί για να δείτε και τις διαφάνειες καλύτερα.

**ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ
ΚΡΗΤΗΣ:** Ωραία, ευχαριστούμε.

Ξέρουμε ότι η Κρήτη επωφελείται από τα προγράμματα της Αθήνας, κυρίως τα ερευνητικά της ιδρύματα. Αυτό που θέλουμε είναι να κινητοποιήσουμε και τις επιχειρήσεις να έχουνε μία πολύ καλή επίσης συμμετοχή και αυτό είναι ένας στόχος που πρέπει να πετύχουμε το επόμενο διάστημα.

Κ. Rasmussen να σας ζητήσω λίγο να κάνετε μία τοποθέτηση και εσείς Κα Costinescu. Έχουμε περίπου δέκα λεπτά περίπου, ναι, δέκα λεπτά μπροστά μας. Συγγνώμη για αυτή την αναστάτωση πραγματικά αλλά ναι.

RASMUSSEN CARSTEN, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ - DG REGIO: (Αγγλικό κείμενο)

COSTINESCU CRISTIANA, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ - DG EMPL: (Αγγλικό κείμενο)

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Σας ευχαριστούμε και εμείς για την υπομονή που δείξατε δύο μέρες εδώ. Είναι πάντα οι επιτροπές παρακολούθησης δίνουν πληροφορία αλλά είναι και λίγο κουραστικές μπορώ να πω, όμως ήταν αναγκαίο μετά από τόσα χρόνια να βρεθούμε όλοι μαζί και να τα πούμε από κοντά. Θα προσπαθήσουμε να βελτιώσουμε όσο το δυνατόν αυτή την επικοινωνία. Εμείς θα χαιρόμαστε να σας βλέπουμε λίγο πιο συχνά και να επικοινωνούμε ακόμα περισσότερο δια ζώσης, γιατί έχουμε πολλά προβλήματα να αντιμετωπίσουμε και να το κάνουμε και κατευθείαν όπως είπαμε αυτό. Όχι ότι δεν εκτιμούμε τους συναδέλφους μας από την Αθήνα, τους εκτιμούμε απεριόριστα και τους ευχαριστούμε για όλη τη βοήθεια, αλλά καμιά φορά χρειάζεται να μιλάμε και μεταξύ μας για ορισμένα ζητήματα, το κάνουμε εξάλλου και να βρίσκουμε και λύσεις.

Ωραία, οπότε θα σας ζητήσω ένα μεγάλο συγγνώμη που φεύγοντας οι αγαπητοί μας διερμηνείς τους οποίους με τη σειρά μου ευχαριστώ, γιατί η διερμηνεία τους ήταν εξαιρετική αυτό το διήμερο.

Θα ζητήσω να έχουμε μία. να ολοκληρώσουμε πολύ σύντομα τις υπόλοιπες εισηγήσεις από την Εθνική Αρχή. από τις Εθνικές Αρχές. Επίσης είναι εδώ μαζί μας η διευθύντρια της ΕΔΕΛ η Κα Τερεζάκη η Σοφία που θα ήθελε να κάνει μία αναφορά στο έργο της ΕΔΕΛ, όπως και η Εθνική Αρχή Διαφάνειας θα ήθελε να κάνει μια μικρή αναφορά. Είναι

συνεργάτες μας και αυτοί στην υλοποίηση των προγραμμάτων, τους βλέπουμε σαν συνεργάτες και μόνο γιατί και εμείς αυτό εξυπηρετούμε τη διαφάνεια, τη χρηστή διαχείριση των πόρων οπότε όλοι είμαστε από την ίδια μεριά και όλοι μαθαίνουμε ο ένας από τον άλλον. Ποτέ δεν βλέπουμε τους ελέγχους σαν ένα σαν κάτι που είναι απέναντί μας, αλλά σαν κάτι το οποίο υποστηρίζει το έργο μας, οπότε θα ήθελα μετά να τους ζητήσω και σε αυτούς το λόγο.

Λοιπόν, ας ξεκινήσουμε λίγο από την πορεία υλοποίησης του ΕΣΠΑ γενικότερα. Η Κα Προβατά από την ΕΥΣΕ θα μας πει δύο λόγια, πώς πάει αυτό το ΕΣΠΑ τέλος πάντων. Εμείς είπαμε για το πρόγραμμά μας αλλά ας ακούσουμε λίγο και το ΕΣΠΑ συνολικά.

Στη συνέχεια θα ζητήσω από την Κα Κυριακή Μανωλοπούλου να μας δώσει κάποιες πληροφορίες για το κλείσιμο των προγραμμάτων, την Κα Τερεζάκη. Τον κύριο από την Αρχή Διαφάνειας;

ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ: Τον κ. Σακελλαρίου.

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Τον κ. Σακελλαρίου.

Ο Αντώνης, ο κ. Γυπάκης μας μίλησε και θα κλείσουμε με την ανάγνωση των αποτελεσμάτων, για να περάσουμε έξω για ένα light lunch.

ΠΡΟΒΑΤΑ ΣΤΑΜΑΤΙΑ, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ (ΕΥΣΕ): Καλησπέρα σας.

Πάρα πολύ σύντομα για το πώς πηγαίνει το ΕΣΠΑ, δεν θα σας κουράσω με νούμερα. Οι διαφάνειες θα είναι στη διάθεση της Διαχειριστικής Αρχής, ώστε να είναι διαθέσιμες σε όλα τα μέλη της Επιτροπής. Επειδή όμως αναφέρθηκε και τις δύο ημέρες θα είχε μία σημασία να δούμε ότι τελικά το ΕΣΠΑ βοήθησε στην αντιμετώπιση αυτής της πανδημίας που ήταν και υγειονομική και κοινωνικοοικονομική κρίση με νούμερα

που αφορούσαν κυρίως την επιχειρηματικότητα, γιατί ήταν πολύ σημαντικό να στηριχτούν οι επιχειρήσεις. Όπως ανέφερε και η Κα Κασωτάκη με 63 εκατομμύρια στην Περιφέρεια και 2500 επιχειρήσεις, ενώ ο τομέας της υγείας αφορούσε κυρίως στην ενίσχυση των φορέων υγείας με το επικουρικό προσωπικό.

Τώρα όπως αναφέρθηκε και εχθές και από τον κ. Περιφερειάρχη στην Κρήτη χωροθετούνται πόροι συγχρηματοδοτούμενοι, όχι μόνο από το πρόγραμμα αλλά και από τα υπόλοιπα τομεακά προγράμματα με προεξέχον αυτό της επιχειρηματικότητας, αλλά και των Μεταφορών και Υποδομών και της Ανάπτυξης του Ανθρώπινου Δυναμικού και σε όλους τους τομείς παρέμβασης Επιχειρηματικότητα - Περιβάλλον.

Το σημαντικό όμως να δούμε τώρα πώς θα κλείσουμε το επόμενο διάστημα, γιατί μπαίνουμε πια στην τελική ευθεία. Έχουμε ψηφισμένο την τροποποίηση του κανονισμού που μας δίνει κάποιες ευελιξίες, άρα θα περιμένουμε και τις κατευθυντήριες γραμμές κλεισίματος όπως αναφέρθηκε και από τα μέλη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και στο επόμενο διάστημα θα έχουμε οδηγίες για το κλείσιμο, θα κάνουμε προσομοιώσεις, θα ξαναδούμε τα σχέδια δράσης προς την πορεία προς το τέρμα και πιστεύουμε ότι θα προχωρήσουμε και σε διαδικασίες screening με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Καλή συνέχεια σε όλους, σας ευχαριστούμε πάρα πολύ.

ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΓΕΝΙΚΟΥ Δ/ΝΤΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΕΣΠΑ (ΕΑΣ):

Λοιπόν, έχω την εντύπωση ότι μιλάω πάντα στην πιο άχαρη στιγμή της Επιτροπής Παρακολούθησης. Πρέπει να τα πω όλα πάρα πολύ γρήγορα ακόμα και αν είναι σημαντικά πρέπει να βρω τις πιο κρίσιμες λέξεις να τις αναφέρω. Λοιπόν παρόλα αυτά θα ξανακάνω για άλλη μία φορά την προσπάθειά μου.

Παιδιά αυτό το mouse δεν δουλεύει.

RASMUSSEN CARSTEN, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ - DG REGIO: (Αγγλικό κείμενο)

ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΓΕΝΙΚΟΥ Δ/ΝΤΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΕΣΠΑ (ΕΑΣ): My next life.

RASMUSSEN CARSTEN, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ - DG REGIO: (Αγγλικό κείμενο)

ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΓΕΝΙΚΟΥ Δ/ΝΤΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΕΣΠΑ (ΕΑΣ): (Αγγλικό κείμενο).

Θα σας μιλήσω λοιπόν πολύ γρήγορα για την αναθεώρηση, της πιο πρόσφατης αναθεώρησης των κανονισμών, του κοινού κανονισμού διατάξεων του 1303 και του Κανονισμού του ΤΕΒΑ του 223/14. Είναι το Ταμείο Ευρωπαϊκής βοήθειας για τους απόρους και που είναι ο κανονισμός 562/22 είναι ο κανονισμός CARE και για τον κανονισμό FAST CARE, ο οποίος εγκρίθηκε μόλις προχθές και δημοσιεύτηκε, οπότε ξέρουμε ακριβώς τι μπορεί να ισχύει σαν διεύρυνση επιλεξιμότητας και για τα έργα του παραρτήματος 1.

Λοιπόν ο CARE δίνει τη δυνατότητα εκατό στα εκατό ενωσιακής συνδρομής για δράσεις που αντιμετωπίζουν για το λογιστικό έτος '21-'22 για να αντιμετωπίσουν τους πρόσφυγες από την Ουκρανία εφόσον γίνεται καινούργιος ο διακριτός άξονας προτεραιότητας με αναδρομική επιλεξιμότητα από τις 24 Φεβρουαρίου του '20-'22, δράσεις οι οποίες θα υλοποιηθούν με θέσπιση μοναδιαίου κόστους εντάξει και με αύξηση πρόσθετη αυξημένη προχρηματοδότηση για το έτος '22. Αυτά κάνει ο 562.

Λοιπόν τώρα ο FAST CARE εισάγει πρόσθετες ρυθμίσεις. Ό,τι αφορά το 1303 για την (...) σε ό,τι αφορά το 1303 λοιπόν για την προγραμματική περίοδο '20-'22...

ΔΕΝ ΑΠΟΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΘΑΡΑ

ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΓΕΝΙΚΟΥ Δ/ΝΤΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΕΣΠΑ (ΕΑΣ):

Ναι, next will be. Μεταφορά, πόρος λοιπόν, μεταφορά πόρων μεταξύ διαφορετικών θεματικών στόχων, καθώς στο πλαίσιο του ίδιου άξονα προτεραιότητας ταμείου αλλά και κατηγορίας Περιφερειών, προφανώς με την προϋπόθεση ότι είναι σύμφωνες με τις κανονιστικές διατάξεις χωρίς να απαιτείται αναθεώρηση του προγράμματος, αρκεί να έχουν εγκριθεί αυτές οι μεταφορές από την Επιτροπή Παρακολούθησης εκ των προτέρων και να ενημερωθεί με κοινοποίηση των αντίστοιχων χρηματοδοτικών πινάκων η Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Τώρα εκεί πέρα στις προβλεπόμενες ρυθμίσεις ορίζεται το μοναδιαίο κόστος ανά πρόσφυγα και η χρονική διάρκεια, δηλαδή μιλάμε για 100 ευρώ για κάθε εβδομάδα και μέχρι συνολικής διάρκειας 26 εβδομάδων.

Μπορούν να υλοποιηθούν δράσεις εκτός περιοχής εφαρμογής του προγράμματος και αυτό είναι σημαντικό, αρκεί οι δικαιούχοι να πληρούν τις υποχρεώσεις του Κανονιστικού Πλαισίου και του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου.

Διευρύνεται η επιλεξιμότητα του ταμείου συνοχής για να μπορεί να υλοποιήσει δράσεις από κοινού με το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, οι οποίες όμως προφανώς θα πρέπει να είναι επιλέξιμες και σύμφωνες με τις κανονιστικές διατάξεις και τίθεται το όριο για 30% από αυτούς τους πόρους να διατεθεί σε δικαιούχους που είναι η Τοπική Αυτοδιοίκηση πρώτου βαθμού και σε φορείς της κοινωνίας των πολιτών.

Για το FAST CARE επίσης που είπαμε ότι εγκρίθηκε και είναι ο Κανονισμός 2039/22, ανεβάζει περαιτέρω την προχρηματοδότηση για το έτος '22 κατά 0,5%.

Προφανώς για δράσεις που στηρίζουν υπηκόους τρίτων χωρών εν προκειμένου τους πρόσφυγες από την Ουκρανία πάλι το ποσοστό συγχρηματοδότησης πηγαίνει στο 100%.

Και εξαιρετικά σημαντικό που αφορά και το κλείσιμο του '14-'20 αλλά και την προγραμματική περίοδο '21-'27 είναι ότι ο προϋπολογισμός των έργων για να χαρακτηριστούν

τμηματοποιημένα για να τμηματοποιηθούν πέφτει από τα 5 εκατομμύρια που ήταν η αρχική πρόβλεψη στο 1 εκατομμύριο. Προφανώς για να γίνει αυτή η διαδικασία θα πρέπει να είναι επιλέξιμη η κατηγορία παρέμβασης του έργου στην προγραμματική περίοδο '21-'27. Θα πρέπει να διαχωριστεί μέσα με σαφήνεια να υπάρχει σαφής διαδρομή ελέγχου.

Ό,τι υλοποιηθεί το '21-'27 προφανώς θα πρέπει να αφορά το '21-'27 και ξέρουμε ότι ισχύει ό,τι έργο τμηματοποιείται θα πρέπει να ολοκληρώνεται στην περίοδο την προγραμματική που μεταφέρεται.

Έκλεισε είπαμε ο κανονισμός ο FAST CARE και μπορούμε να πούμε με βεβαιότητα πλέον, χωρίς εικασίες, ότι για συνεχιζόμενα έργα phasing λοιπόν διευρύνεται η επιλεξιμότητα στις κατηγορίες παρέμβασης του παραρτήματος 1 του 1060/21 με προσθήκη έργων ΧΥΤΑ, έργων για την αποθήκευση και διανομή ηλεκτρισμού, έργα για την αποθήκευση, μεταφορά και διανομή φυσικού αερίου, έργα αεροδρομίων, καθώς και για συνεχιζόμενες δράσεις παραγωγικών επενδύσεων σε μεγάλες επιχειρήσεις που συνδέονται με την οικονομία χαμηλών εκπομπών άνθρακα.

Και με αυτό έχω τελειώσει αυτή την πρώτη. Τι θέλεις Έλενα, θες να γυρίσω;

ΜΠΑΝΑΒΑ ΕΛΕΝΗ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ -DG REGIO: Ναι, ναι.

ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΓΕΝΙΚΟΥ Δ/ΝΤΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΕΣΠΑ (ΕΑΣ): Περίμενε.

ΜΠΑΝΑΒΑ ΕΛΕΝΗ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ -DG REGIO: Να προσθέσω κάτι γιατί είναι σημαντικό. Εκεί που είναι η αλλαγή του κανονισμού για τα τμηματοποιημένα έργα...

ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΓΕΝΙΚΟΥ Δ/ΝΤΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΕΣΠΑ (ΕΑΣ): Εδώ αυτό είναι, ναι.

ΜΠΑΝΑΒΑ ΕΛΕΝΗ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ -DG REGIO: Εκεί που λέμε ότι είναι έργα που έχουν ενταχθεί πριν από τις 29 Ιουνίου, εκεί θα πρέπει να προσθέσουμε ότι δεν είναι μόνο ένταξη του έργου, είναι και το έργο θα πρέπει να έχει ξεκινήσει.

ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΓΕΝΙΚΟΥ Δ/ΝΤΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΕΣΠΑ (ΕΑΣ): Ά!

ΜΠΑΝΑΒΑ ΕΛΕΝΗ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ -DG REGIO: Έτσι το λέει ότι...

ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΓΕΝΙΚΟΥ Δ/ΝΤΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΕΣΠΑ (ΕΑΣ): Ναι.

ΜΠΑΝΑΒΑ ΕΛΕΝΗ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ -DG REGIO: Είναι, θα πρέπει να έχει ξεκινήσει, αυτή τη στιγμή συζητάμε ακόμα τι εννοούμε τι είναι έχει ξεκινήσει. Εγώ έχω μία ερμηνεία, αλλά το έχω θέσει αλλά ακόμα δεν μου έχουν απαντήσει, απλώς θα είναι καλό να το βάλουμε για να το προσέχουμε.

ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΓΕΝΙΚΟΥ Δ/ΝΤΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΕΣΠΑ (ΕΑΣ): Οκ, εντάξει.

ΜΠΑΝΑΒΑ ΕΛΕΝΗ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ -DG REGIO: Αυτό ήθελα να προσθέσω, ευχαριστώ πολύ.

ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΓΕΝΙΚΟΥ Δ/ΝΤΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΕΣΠΑ (ΕΑΣ): Ωραία, ευχαριστώ για τη διευκρίνιση Έλενα.

Τώρα σε σχέση με αυτό έχουμε τελειώσει, μισό λεπτάκι σας παρακαλώ να βρω και το επόμενο που αφορά (...) Για τα σχέδια αξιολόγησης δεν θα σας πω τίποτα. Το ότι εγκρίνονται από την Επιτροπή παρακολούθησης και ότι στη συνέχεια η Επιτροπή, η Διαχειριστική Αρχή ενημερώνεται (...) και το site του προγράμματος αυτό είναι το αυτονόητο.

Τώρα για την τελική έκθεση κλεισίματος πρέπει να, μισό λεπτάκι, sorry, δεν γίνεται, τόσες μέρες μια χαρά τα πήγαμε.

Λοιπόν, τελική έκθεση κλεισίματος

Όλοι ξέρουμε ότι η τελική έκθεση κλεισίματος υποβάλλεται στις Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής σε συγκεκριμένη χρονική στιγμή μετά τη λήξη επιλεξιμότητας 31/12/23. Για την προγραμματική περίοδο '14-'20 αυτή η ημερομηνία είναι 15 του Φλεβάρη του 2025 και αυτονόητα όπως και όλες οι τελικές εκθέσεις αυτή περιλαμβάνει τις επιτευχθείσες τιμές των δεικτών εκροών που έχουν επιτευχθεί μέχρι 31/12/2023 σε ό,τι αφορά που είναι η καταληκτική ημερομηνία επιλεξιμότητας του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου των πράξεων.

Δεν θα σας πω τις αποκλίσεις στους δείκτες που γίνονται, που είναι δεχτεί.

Αυτό που θα πρέπει να συγκρατήσουμε είναι ότι για τα phasing έργα κατανέμονται ανάλογα και οι δείκτες εκροών για την προγραμματική περίοδο '14-'20 και οι δείκτες εκροών θα χρεωθούν στην προγραμματική '21-'27 ενώ ιδιαίτερη προσοχή απαιτείται για τις μη λειτουργικές πράξεις. Ξέρουμε τι σημαίνει μη λειτουργική πράξη. Θα πρέπει να περιλαμβάνονται οι δείκτες μόνο που επιτεύχθηκαν με βάση τις δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν τη διάρκεια την επιλέξιμη, δηλαδή μέχρι 31/12/23.

Να θυμόμαστε πάντα ότι για τα μη λειτουργικά έργα το κράτος-μέλος και η αρμόδια Διαχειριστική Αρχή έχει τη δυνατότητα με βάση τα οριζόμενα να προβεί σε διορθωτικές ενέργειες μέχρι 15 Φεβρουαρίου του 2027 που είναι η καταληκτική ημερομηνία για να προβεί το κράτος-μέλος φυσικά και οικονομικά προφανώς με εθνικές δαπάνες και να

αποκαταστήσει το έργο με βάση προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της σχετικής προτεραιότητας.

Για το πλαίσιο επίδοσης δεν θα σταθώ, θα πω μόνο ότι το πλαίσιο επίδοσης μπορεί ανάλογα, εξαρτάται από τις αποκλίσεις των δεικτών μπορεί να είναι με προϋποθέσεις, μπορεί να χαρακτηρίζεται ένα πρόγραμμα λοιπόν ότι έχει επιτυχία ή με σοβαρή με σοβαρή αποτυχία, με προϋποθέσεις πάντα.

Η Επιτροπή μπορεί να επιβάλει δημοσιονομική διόρθωση σε περίπτωση σοβαρής αποτυχίας, δεν επιβάλλονται όμως δημοσιονομικές διορθώσεις σε λόγους ανεξάρτητες από τη Διαχειριστική Αρχή, όπως είναι επιπτώσεις από κοινωνικοοικονομικούς και περιβαλλοντικούς παράγοντες, λόγοι ανωτέρας βίας ή σημαντικές αλλαγές των οικονομικών και περιβαλλοντικών παραγόντων.

Επίσης, τεκμηριωμένα μία Διαχειριστική Αρχή μπορεί να τεκμηριώσει για ποιο λόγο δεν έχει πετύχει κάποιο δείκτη του πλαισίου, αφού αξιολογηθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή μπορεί να κάνει δεκτή την αιτιολογία και να μειώσει στο 50% τη δημοσιονομική διόρθωση που κανονικά θα υπέβαλλε.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ. Νομίζω ότι το έχω τερματίσει.

ΜΠΑΝΑΒΑ ΕΛΕΝΗ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ -DG REGIO: Μαρία να μου επιτρέψεις δύο πράγματα μόνο να προσθέσω και τελειώνω.

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Ναι.

ΜΠΑΝΑΒΑ ΕΛΕΝΗ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ -DG REGIO: Σε σχέση με τους δείκτες και πως για την επίτευξη των δεικτών, ένα έργο το οποίο δεν είναι ολοκληρωμένο στις 31 Δεκεμβρίου του '23, το οποίο όμως θα το ολοκληρώσετε με εθνικούς πόρους μέχρι την υποβολή εγγράφων κλεισίματος. Για αυτά τα έργα ακόμα

και αν ο δείκτης επιτεύχθηκε μέχρι την υποβολή των εγγράφων κλεισίματος αλλά μετά τις 31 Δεκεμβρίου '23, για αυτούς τους δείκτες θα μας πείτε πραγματικά ποια είναι η κατάσταση στις 15 Φεβρουαρίου του '25 και όχι αυτά που ήταν μέχρι 31 Δεκεμβρίου του '23, να είναι ξεκάθαρο αυτό.

ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΥ ΚΥΡΙΑΚΗ, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΓΕΝΙΚΟΥ Δ/ΝΤΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΕΣΠΑ (ΕΑΣ): Ναι, γιατί έχουν ολοκληρώσει... (Δεν αποδίδεται καθαρά, μιλάει εκτός μικροφώνου).

ΜΠΑΝΑΒΑ ΕΛΕΝΗ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ -DG REGIO: Ναι, ναι.

Επίσης να μοιραστώ κάτι μαζί σας, γιατί έχει γίνει μία εκτεταμένη συζήτηση επί του θέματος των προκαταβολών, αν και εδώ επειδή δεν το συζητήσαμε φαντάζομαι ότι δεν υπάρχει, αλλά είναι καλό να το ξέρετε και εσείς. Για τα έργα για τα οποία είναι έργα phased και για τα οποία δηλώνετε την προκαταβολή στο κλείσιμο, αυτό που ζητάει η Επιτροπή είναι ότι αυτή η προκαταβολή θα πρέπει να έχουν γίνει οι αντίστοιχες εργασίες που ταυτίζονται με την προκαταβολή. Και τι εννοώ; Μία προκαταβολή που είναι ένα εκατομμύριο θα πρέπει όταν θα κλείσουμε και γίνει κάποιος έλεγχος, θα πρέπει να μπορείτε να αποδείξετε ότι αυτό το ένα εκατομμύριο έχει γίνει, ότι έχει υλοποιηθεί ακόμα και αν έχει υλοποιηθεί και μετά από τις 31 Δεκεμβρίου του 2023. Και δεν μιλάμε για απόσβεση προκαταβολής, είναι δύο διαφορετικά πράγματα, δεν μιλάμε για απόσβεση, απλώς θέλουμε να έχει υλοποιηθεί ένα φυσικό αντικείμενο που να αντιστοιχεί σε αυτό το ποσό

Ευχαριστώ πολύ.

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Λογικότατο είναι αυτό, νομίζω ότι είναι αυτονόητο. Για μένα είναι αυτονόητο, δεν μπορείς να κάνεις, να δώσεις μία προκαταβολή και να κάνεις το έργο phasing, δεν γίνεται, θα πρέπει να έχεις κάνει και εργασίες.

Ωραία, έχουμε να τα ξαναπούμε αυτά, έχουμε καιρό, θα τα ξαναπούμε, θα τα ξανασυζητήσουμε. Το κλείσιμο θα είναι η επόμενη μας έννοια. Οπότε θα ζητήσω λίγο από την Κα Τερεζάκη να μας πει μερικά πραγματάκια για την αγαπητή ΕΔΕΛ.

ΤΕΡΕΖΑΚΗ ΣΟΦΙΑ, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ (ΕΔΕΛ): Καλησπέρα σε όλους, συγχαρητήρια για την άρτια διοργάνωση της Επιτροπής.

Ζητάω συγγνώμη αν και θα ήθελα πάρα πολύ να είμαι από χθες στη νέα προγραμματική περίοδο, αλλά λόγω επαγγελματικών υποχρεώσεων δεν ήταν εφικτό.

Θα ήθελα να πω δυο λόγια για την Υπηρεσία την οποία ενδεχομένως ακούτε πάρα πολύ συχνά, αλλά ίσως δεν γνωρίζετε. Λέγομαι Τερεζάκη Σοφία και είμαι Προϊσταμένη της 1^{ης} Διεύθυνσης Ελέγχου Συγχρηματοδοτούμενων Προγραμμάτων. Στηριζόμαστε στο Εθνικό Πλαίσιο της νέας προγραμματικής περιόδου στο νόμο 4914/22. Υπήρχε, η ΕΔΕΛ είναι παλιά υπηρεσία. Καταρχάς υπάρχει ένα πρωτόκολλο συνεργασίας μεταξύ Γενικού Λογιστηρίου του Κράτους και Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τους ελέγχους να τους διενεργεί το Γενικό Λογιστήριο αντί της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Στη συνέχεια ελέγχεται η ΕΔΕΛ για τους ελέγχους τους οποίους διενεργεί.

Είναι τριτοβάθμιο όργανο ελέγχου. Έχουμε επιτόπιους ελέγχους δηλαδή ελέγχουμε και φυσικό αντικείμενο. Διασφαλίζουμε, όταν θα ακούτε ΕΔΕΛ είναι η Αρχή Ελέγχου, (...) Διασφαλίζει την ενέργεια λογιστικών ελέγχων για την ορθή λειτουργία του προγράμματος διαχείρισης και ελέγχου του κάθε προγράμματος. Επίσης διασφαλίζεται ότι οι έλεγχοι διενεργούνται σε κατάλληλο δείγμα πράξεων με βάση τις δηλωθείσες δαπάνες στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και αυτό το δείγμα πράξεων προκύπτει από στατιστική μέθοδο δειγματοληψίας.

Η αρχή ελέγχου εκπληρώνει τα καθήκοντά της μέσω της στρατηγικής ελέγχου που η στρατηγική ελέγχου εγκρίνεται από την ΕΔΕΛ. Τη στρατηγική ελέγχου τη διενεργεί η

Διεύθυνση Σχεδιασμού και Ανάλυσης η ΔΣΑΕ και ελέγχου. Επίσης, εκτελούμε, διενεργούμε ελέγχους συστημάτων, συστημάτων στη λογιστική αρχή που είναι η αρχή πιστοποίησης, στις Διαχειριστικές Αρχές, στους ενδιαμέσους φορείς διαχείρισης. Επίσης, διενεργούμε ελέγχους πράξεων στους τελικούς δικαιούχους. Ενεργεί η ΔΣΑΕ έλεγχο λογαριασμών, υποβάλλει την ετήσια έκθεση στην οποία συνοψίζονται όλα τα αποτελέσματα των ελέγχων και υποβάλουμε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή τη γνώμη προκειμένου να πάρουμε την κοινοτική συνδρομή.

Το οργανόγραμμα της υπηρεσίας έχει ως εξής: Η ΕΔΕΛ ανήκει στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους, είναι στο Υπουργείο Οικονομικών. Είναι κάτω από την ομπρέλα της Γενικής Γραμματείας Δημοσιονομικής Πολιτικής. Έχουμε τη νέα, έχουμε τώρα καινούργιο θεσμό τον Ειδικό Γραμματέα. Αποτελείται από πέντε Διευθύνσεις. Είναι η Διεύθυνση Σχεδιασμού και Αξιολόγησης των Ελέγχων (ΔΣΑΕ) που είπα πριν, Διεύθυνση Α' στην οποία ανήκω και ελέγχουμε έργα του ΕΤΠΑ και Ταμείου Συνοχής. Η Διεύθυνση Β' είναι για όλα τα υπόλοιπα προγράμματα. Έχουμε την καινούργια Διεύθυνση Γ' που είναι για το Γεωργικό Ταμείο. Και επίσης η νέα Διεύθυνση για το Ταμείο Ανάκαμψης.

Επιπλέον, η ΕΔΕΛ απαρτίζεται από τρία αυτοτελή τμήματα. Της Γραμματειακής υποστήριξης, της Νομικής και των Εκτάκτων ελέγχων.

Δεν θέλω να εμβαθύνω στα προγράμματα της νέας περιόδου, γιατί ενδεχομένως να τα είπατε χθες. Έχουμε επιπλέον το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Εγγυήσεων, Γεωργικής Ανάπτυξης, Αγροτικής Ανάπτυξης, το SURE που είναι για τα Covid και το BAR που είναι οι συνέπειες του Brexit.

Θα πρέπει να σας πω πως διενεργούνται οι έλεγχοι.

Αφού προετοιμαστεί η Ομάδα Ελέγχου που συνήθως για τα έργα του ΕΤΠΑ και Ταμείου Συνοχής θα πρέπει να είναι, συνήθως τριμελής, έχουμε ένα μηχανικό, μία νομικό και ένα δημοσιονομικό. Προετοιμάζεται ο έλεγχος, αφού διενεργηθεί συντάσσεται η προσωρινή έκθεση, ο δικαιούχος και η

διαχειριστική έχουν το δικαίωμα να υποβάλλουν αντιρρήσεις όπου συζητούνται στην ΕΔΕΛ και στη συνέχεια εγκρίνεται η οριστική έκθεση ελέγχου. Από την οριστική έκθεση ελέγχου στη συνέχεια την παρακολουθεί τυχόν ευρήματα η Διεύθυνση Αξιολόγησης. Παρακολουθούνται τυχόν συμμορφώσεις και κλείνουν οι συστάσεις πάλι μέσω της ΕΔΕΛ. Παράλληλα η Διεύθυνση Σχεδιασμού και Ανάλυσης ελέγχει όλους τους λογαριασμούς για την ετήσια σύνοψη, όπου μαζί με όλες τις ελεγκτικές εργασίες συνθέτουν όλα, την ετήσια έκθεση ελέγχου και διατυπώνεται η γνώμη στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Στο σύνολο των ελέγχων που έχουν διενεργηθεί από την ΕΔΕΛ, εδώ έχω ένα πίνακα γύρω στους 2000 διενεργηθέντες ελέγχουν τις δύο προγραμματικές περιόδους, δηλαδή από το 2007-2023 και από το 2014 μέχρι σήμερα είναι γύρω στους 2000 ελέγχους πράξεων, εκ των οποίων οι 18 έχουν διενεργηθεί στο ΠΕΠ Κρήτης και 1 έλεγχος συστήματος.

Ποια είναι η σημασία των ελέγχων, η ολοκλήρωση των τακτικών ελέγχων γενικά της ΕΔΕΛ που σημαίνει και για τα συστήματα και για τις πράξεις. Η ολοκλήρωση των τακτικών ελέγχων προϋποθέτει τη διατύπωση γνώμης της ΕΔΕΛ στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή και αν δεν ολοκληρώσουμε τους ελέγχους διατυπώνεται γνώμη με επιφύλαξη που υπάρχει η συνέπεια να χάσουμε κοινοτικά κονδύλια. Αυτό γιατί το λέω; Γιατί καμιά φορά είμαστε λίγο πιεστικοί και είδα ότι δυσανασχετούν οι φορείς όταν τίθενται κάποιες προθεσμίες και για τη διενέργεια των ελέγχων και για τη συμμόρφωση των συστάσεων, δεν μιλάω για το Κρήτης, μιλάω γενικότερα.

Τέλος, θα ήθελα να ευχαριστήσω τη Διαχειριστική Αρχή διότι προσβλέπουμε στην αγαστή συνεργασία της Διαχειριστικής Αρχής από την έναρξη του ελέγχου μέχρι και την ολοκλήρωση. Ήθελα να συγχαρώ την αξιόλογη Προϊστάμενη την Κα Κασωτάκη και όλα τα αγαπητά στελέχη της Διαχειριστικής Αρχής και να ευχηθώ καλή συνέχεια στο έργο της Περιφέρειας Κρήτης για το καλό του τόπου μας.

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Και εμείς ευχαριστούμε την Κα Τερεζάκη για τις χρήσιμες πληροφορίες. Συνήθως δεν τις έχουμε, δεν έχουμε όλο το πακέτο, έχουμε ένα μέρος της πληροφορίας και για τη νέα οργάνωση της ΕΔΕΛ και ευχαριστούμε για τη συνεργασία.

Κλείνουμε λοιπόν με την Εθνική Αρχή Διαφάνειας και μετά θα αναγνώσουμε τα αποτελέσματα της Επιτροπής Παρακολούθησης.

ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ: Καλησπέρα και από μένα. Ευχαριστούμε πάρα πολύ για την πρόσκληση και συγχαρητήρια για την άρτια διοργάνωση και εχθές και σήμερα. Θα είμαι όσο πιο σύντομος γίνεται.

Θα ξεκινήσω δύο λόγια με το ρόλο του AFCOS. Το AFCOS, το AFCOS, το αυτοτελές μάλλον Τμήμα Συντονισμού για την Καταπολέμηση της Απάτης σε συνεργασία με τα εθνικά ελεγκτικά σώματα και αρχές είναι για μένα ο θεματοφύλακας, για μας ο θεματοφύλακας της προστασίας των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε εθνικό επίπεδο.

Το AFCOS συνεργάζεται με τις εθνικές και ευρωπαϊκές αρχές για την προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης τόσο σε επίπεδο εσόδων όσο και σε επίπεδο δαπανών στις οποίες εντάσσονται προγράμματα όπως το ΠΕΠ Κρήτης.

Δύο σύντομα λόγια για τους πυλώνες δράσης της ΕΑΔ AFCOS η οποία δράση διαρθρώνεται γύρω από δύο άξονες, ένα συντονιστικό και ένα επιχειρησιακό. Ο συντονιστικός πυλώνας περιλαμβάνει τη διαχείριση των καταγγελιών και τη συνεργασία με την OLAF. Ο επιχειρησιακός πυλώνας περιλαμβάνει τη συνεργασία με την Ευρωπαϊκή Εισαγγελία και τους επιτόπιους ελέγχους που διενεργεί μονάδα η Μονάδα Επιθεωρήσεων και Ελέγχου της ΕΑΔ.

Το AFCOS τώρα όπως ίσως γνωρίζετε είναι το εθνικό σημείο υποδοχής καταγγελιών για συγχρηματοδοτούμενα έργα. Όλες οι καταγγελίες που είτε υποβάλλονται απευθείας

στην ΕΑΔ είτε μέσω των Διαχειριστικών Αρχών καταλήγουν σε μας για αξιολόγηση. Από το Δεκέμβριο του 2021 έχουμε εκπονήσει ένα καινούργιο εγχειρίδιο διαχείρισης καταγγελιών με βάση το οποίο εξοικονομήθηκε χρόνος και άνθρωποι πόροι καθώς οι καταγγελίες εξετάζονται κάθε φορά από το καταλληλότερο όργανο.

Δεν θέλω τώρα να σας κουράσω με τις διαδικασίες.

Θα ξεκινήσω λίγο με τις διαβαθμίσεις της αξιολόγησης ξεκινώντας από κάτω προς τα πάνω.

Η επιλογή Ε είναι το αρχείο που καταλήγουν οι καταγγελίες οι οποίες είναι ακατάληπτες, αόριστες ή υπάρχει αδυναμία τακτοποίησής τους.

Η επιλογή Δ αφορά την Αρχή Πιστοποίησης στην οποία διαβιβάζονται καταγγελίες οι οποίες αφορούν προηγούμενη προγραμματική περίοδο.

Η καταγγελία Γ αφορά τις Διαχειριστικές Αρχές και είναι η δημοφιλέστερη επιλογή. Περίπου το 75% των καταγγελιών μας καταλήγουν στις Διαχειριστικές Αρχές.

Η επιλογή Β, η Επιτροπή Δημοσιονομικού Ελέγχου αφορά καταγγελίες, οι οποίες έχουν συστημικό χαρακτήρα ή περιπτώσεις καταγγελιών που καταγγέλλεται η ίδια η Διαχειριστική Αρχή.

Η περίπτωση λοιπόν Α αφορά τώρα πιο σοβαρές περιπτώσεις. Πειθαρχικές περιπτώσεις και ποινικά παραπτώματα τα οποία εξετάζονται από το φορέα, ανάλογα από τους φορείς συγγνώμη, που βλέπετε ανάλογα με το αντικείμενο της καταγγελίας. Είναι η Εθνική Αρχή Διαφάνειας, το ΣΔΟΕ, η ΑΑΔΕ, η Αστυνομία και οι Δικαστικές Αρχές.

Να δούμε λίγο τα στατιστικά των καταγγελιών πολύ γρήγορα.

Οι καταγγελίες που δέχεται το AFCOS διαχρονικά έχουν αύξουσα τάση. Από το 2015 που δεχτήκαμε 6 φτάσαμε το 2021 να έχουμε 144 και το 2022 θα είναι χρονιά ρεκόρ, ήδη με τα τελευταία στοιχεία έχουν ξεπεράσει τις 144.

Οι περισσότερες τώρα καταγγελίες αφορούν το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

Ως προς τα θέματα των καταγγελιών η μη πληρωμή επιδόματος/ μισθού/ επιχορήγησης είναι η δημοφιλέστερη κατηγορία και έπεται η μη τήρηση όρων υλοποίησης και οι διαδικασίες ανάθεσης Δημοσίων συμβάσεων.

Ας δούμε λίγο τώρα τα στατιστικά ανά επιχειρησιακό πρόγραμμα.

Όπως βλέπετε στα ΠΕΠ η Κρήτη είναι το τρίτο πρόγραμμα σε αριθμό καταγγελιών. Πρώτη έρχεται η Αττική με 53 καταγγελίες, έπεται η Κεντρική Μακεδονία και ακολουθεί η Κρήτη. Μεσοσταθμικά στην Κρήτη αντιστοιχούν 2,1 καταγγελίες ανά χρόνο. Για μένα είναι αριθμός πολύ μικρός να σας πω την αλήθεια. Βέβαια δεν μπορώ να πω ότι είναι red flag αυτό, γιατί θα χρειαστεί να μελετήσουμε κι άλλες παραμέτρους.

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Το θέμα είναι που καταλήγουμε.

ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ, ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΡΧΗΣ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ: Θα πάμε, θα πάμε στην κατάληξη βεβαίως, θα πάμε στην κατάληξη.

Λοιπόν, ως προς τα θέματα των καταγγελιών 9 καταγγελίες αφορούν απόρριψη επιχειρηματικού σχεδίου, 2 μη τήρηση όρων υλοποίησης και 2 διαδικασία πρόσληψης προσωπικού. Είναι λίγο πλασματικό βέβαια αυτό και θα σας εξηγήσω. Λοιπόν, 9 καταγγελίες έχουν ολοκληρωθεί από τη Διαχειριστική Αρχή οι έλεγχοι, ενώ 8 έχουν πάει στις Δικαστικές Αρχές, 5 έχουν πάει στο Διοικητικό Εφετείο Χανίων και τρεις στο Συμβούλιο της Επικρατείας. Δεν έχουμε εκκρεμότητες από τη Διαχειριστική Αρχή και ευχαριστούμε πάρα πολύ για τη συνεργασία και την Κα Κασωτάκη και τον κ. Τουντζιδάκη που δεν είναι εδώ, δεν το βλέπω τώρα.

Τώρα από τις 8 καταγγελίες λοιπόν που έχουν κλείσει, από τις 9, συγγνώμη 6 έκλεισαν χωρίς ευρήματα, 2 με συστάσεις και βρέθηκε και 1 παρατυπία.

Δεν θέλω να σταθώ στη συνεργασία της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας με την OLAF.

Θα κλείσω λέγοντας ότι η Εθνική Αρχή Διαφάνειας από τον Απρίλιο προσφέρει μία πλατφόρμα δικτύωσης όπου οι Διαχειριστικές Αρχές μπορούν να μπουν μέσα στην πλατφόρμα να μας γράψουν, να μας ρωτήσουν, μπορούν επίσης να κατεβάσουν υλικό. Και ενδεικτικά να σας πω ότι η πλατφόρμα περιλαμβάνει άρθρα, μελέτες, καλές πρακτικές, ενημερωτικά έντυπα, εγχειρίδια, βίντεο και forum δικτύωσης.

Τα είπα όσο πιο γρήγορα μπορώ, σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Ευχαριστούμε, πραγματικά έχουμε μια καλή συνεργασία.

Νομίζω ότι αυτή η δράση του Covid ήταν αυτή η οποία ανέβασε, μας ανέβασε λίγο το ποσοστό γιατί γενικά δεν δεχόμαστε, γιατί κόψαμε πολύ πράγμα, κόπηκαν πάρα πολλές επενδύσεις. Δεν είχαν κατανοήσει ότι πρόκειται για πρόγραμμα, νομίζανε ότι είναι βοήθημα και ότι ο καθένας δικαιούται να πάρει ένα βοήθημα. Παρακαλώ. Ο καθένας δικαιούται να πάρει αυτό το βοήθημα αλλά δεν ήταν βοήθημα, ήταν πρόγραμμα, είχε προϋποθέσεις. Δεν μοιράζαμε χρήματα από το φιλόπτωχο ταμείο, οπότε λοιπόν και επίσης υπήρχαν και αυστηρές προϋποθέσεις. Ήτανε αρκετά, η Επιτροπή ήταν πάρα πολύ σωστή πιστεύω για αυτό και ο έλεγχος από την ΕΔΕΛ δεν ανέδειξε και κανένα εύρημα. Οπότε πιστεύω ότι αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό. Οι διαδικασίες τηρήθηκαν. Πραγματικά έχουμε στείλει πάρα πολλές περιπτώσεις στο Ελεγκτικό Συνέδριο και στο Πρωτοδικείο. Δεν ξέρω πότε θα δικαστούν και τι αποτέλεσμα, έχει νόημα να δούμε το αποτέλεσμα του δικαστηρίου. Εμείς έχουμε εκθέσει τις απόψεις μας τόσο αναλυτικά όσο δεν γίνεται, πιστεύουμε ότι θα δικαιωθούμε, δεν θα έχουμε κάποιο πρόβλημα και εκεί.

ΜΠΑΝΑΒΑ ΕΛΕΝΗ, ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ -DG REGIO: Λοιπόν, μέχρι που μέχρι που να βγάλουν την απόφαση μάλλον τα συμπεράσματα, ευχαριστώ πάρα πολύ για την παρουσίαση

που κάνατε, ήταν πάρα πολύ χρήσιμη και μάλιστα το βλέπουμε και σε όλες τις περιφέρειες που το κάνετε και αυτά πολύ χρήσιμο. Απλώς εγώ να επιβεβαιώσω κάτι. Ότι και εμείς στην Επιτροπή αυτή τη στιγμή αυτή την τάση αύξησης που δείξατε την βλέπουμε και εμείς. Ότι έρχονται πάρα πολλές καταγγελίες και τον τελευταίο καιρό έρχονται πολλές καταγγελίες για έργα για τα οποία ενώ δηλωθήκανε ολοκληρωμένα, η καταγγελία έρχεται σήμερα και μας λέει ότι τελικά αυτά τα έργα όταν δηλωθήκανε ολοκληρωμένα ότι τελικά δεν λειτούργησε ποτέ. Δεν ξέρω αν είναι βάσιμες αυτές οι καταγγελίες, αλλά ήθελα απλώς να το πω για να πω οι δικαιούχοι εδώ όταν θα κάνουν τους ελέγχους για τα έργα τους ότι είναι ολοκληρωμένα και λειτουργικά και θα τα δηλώνουνε ότι είναι ολοκληρωμένα και λειτουργικά, εσείς η Διαχειριστική Αρχή δεν μπορείτε φαντάζομαι να πάτε να ελέγξετε όλα τα έργα για να δείτε πραγματικά αν είναι ολοκληρωμένα και λειτουργικά, αλλά το να δηλώνουμε σήμερα ένα έργο ολοκληρωμένο και λειτουργικό δεν σημαίνει ότι αυτά τα έργα δεν τα κρατάμε λίγο υπό παρακολούθηση γιατί με βάση τον κανονισμό έχουμε υποχρέωση το έργο να είναι λειτουργικό, ολοκληρωμένο θα είναι εφόσον το βάλαμε ολοκληρωμένο, αλλά λειτουργικό πέντε χρόνια, που θέλει λίγο αυτή την προσοχή γιατί ακόμα αυτή τη στιγμή αν σας πω ότι η Επιτροπή κάνουμε ακόμα διορθώσεις σε προγραμματική περίοδο του 2000-2006. Δεν μιλάω ούτε καν για το 2007-2013, ακόμα και για το 2000-2006 και αυτό θέλει λίγο προσοχή.

Ευχαριστώ πολύ.

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Πραγματικά έχουμε και τους μακροχρόνιους ελέγχους αυτή τη φορά, έχουμε αυτή την υποχρέωση για μακροχρόνιους ελέγχους οπότε θα παρακολουθήσουμε και αυτή τη συνέπεια στη λειτουργία και στην ολοκλήρωση και στη χρήση μάλλον γιατί εκεί εντοπίζονται επίσης πάρα πολλές αστοχίες. Για άλλη χρήση χρηματοδοτήθηκε και άλλη χρήση

έχει, αλλά θα έχουμε τη δυνατότητα στους μακροχρόνιους ελέγχους να το δούμε και αυτό.

Οπότε ολοκληρώνοντας να διαβάσουμε λίγο Βαλάντη;

ΜΕΛΟΣ: Να διαβάσω εγώ;

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Ναι, διάβασέ την, παρέλειψε τα πρωτόκολλα και πάμε στην ουσία.

V. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΜΕΛΟΣ: Λοιπόν, αποφάσεις – συμπεράσματα της 6^{ης} συνεδρίασης της Επιτροπής παρακολούθησης Επιχειρησιακού Προγράμματος Κρήτης '14-'20.

Η Επιτροπή παρακολούθησης '14-'20 συγκροτήθηκε με τις παρακάτω, με την υπ' αριθμόν 1716 απόφαση του Περιφερειάρχη και είχε τρεις τροποποιήσεις.

Συνήλθε στην 6^η συνεδρίαση στις 27 Οκτωβρίου του '22 στο Ηράκλειο μετά από την υπ' αριθμόν και σε ορθή επανάληψη 4737 πρόσκληση του Προέδρου της Περιφερειάρχη Κρήτης κ. Σταύρου Αρναουτάκη.

Στην 6^η συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης παρέστησαν 33 μέλη με δικαίωμα ψήφου επί συνόλου 52, έχουμε λοιπόν σχετική απαρτία και 6 μέλη χωρίς δικαίωμα ψήφου, επισυνάπτεται κατάλογος με υπογραφές.

Αφού διαπιστώθηκε η απαρτία και μετά από πρόταση του Προέδρου εγκρίθηκε από τα μέλη ακόλουθη ημερήσια διάταξη, είναι αυτή που υπήρχε στο φάκελο.

Η Επιτροπή παρακολούθησης μετά την παρουσίαση των θεμάτων της ημερήσιας διάταξης και τη συζήτηση που ακολούθησε κατέληξε στα παρακάτω συμπεράσματα.

Έγκριση πρακτικών 5^{ης} συνεδρίασης της Επιτροπής παρακολούθησης.

Η Επιτροπή παρακολούθησης ενέκρινε τα πρακτικά της 5^{ης} συνεδρίασης της Επιτροπής.

Πορεία υλοποίησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος Κρήτη '14-'20 και του πλαισίου επίδοσης.

Η ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη» ενημέρωσε την Επιτροπή Παρακολούθησης για την πορεία υλοποίησης του προγράμματος, αναφέρθηκε στα βασικά στοιχεία ενεργοποίησής του δίνοντας έμφαση στις προσκλήσεις που έχουν δημοσιοποιηθεί, στις εντάξεις, νομικές δεσμεύσεις, δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί. Επίσης, αναφέρθηκαν τα προβλήματα που προέκυψαν και αντιμετωπίστηκαν ή χρήζουν αντιμετώπισης. Τέλος αναφέρθηκε στη διαδικασία κλεισίματος του προγράμματος και τη δυνατότητα απορρόφησης του συνόλου των πόρων του προγράμματος μέχρι 31/12/23. Παράλληλα η Επιτροπή ενημερώθηκε για την πρόοδο επίτευξης του πλαισίου επίδοσης του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Η ΕΥΔ Προγράμματος «Κρήτη» παρουσίασε στα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης:

1^ο) Την πρόοδο υλοποίησης της εφαρμογής των δράσεων του Επιχειρησιακού προγράμματος που υποστηρίζουν τη Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης της Περιφέρειας Κρήτης.

2^ο) Την πρόοδο υλοποίησης της εφαρμογής των ολοκληρωμένων χωρικών παρεμβάσεων που έχουν εξειδικευτεί και ενεργοποιηθεί στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Ειδικότερα παρουσιάστηκε η πρόοδος υλοποίησης των Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης και των Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων.

3^ο) Την πορεία υλοποίησης της στρατηγικής πληροφόρησης και επικοινωνίας του επιχειρησιακού προγράμματος και ειδικότερα τις δράσεις της επικοινωνίας που υλοποιούνται και υλοποιήθηκαν το 2019 έως 31/12/22. Επίσης, παρουσίασε το σχέδιο επικοινωνίας για το έτος 2023.

4^ο) Την πορεία υλοποίησης του σχεδίου αξιολογήσεων και την προτεινόμενη και την προτεινόμενη πρώτη τροποποίηση αυτού. Επίσης ενημερώθηκε για τα αποτελέσματα της μελέτης αξιολόγησης των κοινωνικών

δομών που χρηματοδοτούνται από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα στο πλαίσιο του Άξονα 5 του ΕΚΤ.

Τρίτον, συζήτηση παρεμβάσεις συμμετεχόντων.

Ακολούθησαν οι παρεμβάσεις και η συζήτηση από τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης επί των παρουσιάσεων.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης ενέκρινε πρώτον το σχέδιο επικοινωνίας του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κρήτη» για το έτος 2023 και την πρώτη τροποποίηση του σχεδίου αξιολόγησης του προγράμματος.

Στη συνέχεια ακολούθησαν οι παρεμβάσεις της Εθνικής Αρχής Συντονισμού.

Η Επιτροπή παρακολούθησης ενημερώθηκε από την εκπρόσωπο της ΕΥΣΑ για την πρόοδο υλοποίησης του ΕΣΠΑ '14-'20. Την, θα διορθωθεί, εκπρόσωπο της ΕΥΣΣΑ για την αναθεώρηση των κανονισμών, κλείσιμο του Επιχειρησιακού Προγράμματος στις απαιτήσεις του πλαισίου επίδοσης καθώς και για τα σχέδια αξιολόγησης και τις οριζόντιες αξιολογήσεις επιπτώσεων.

Τέταρτον, λοιπές παρεμβάσεις.

Η Επιτροπή Παρακολούθησης ενημερώθηκε από την εκπρόσωπο της ΕΔΕΛ για το ρόλο της ΕΔΕΛ, τον εκπρόσωπο της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας για το ρόλο της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας και τον εκπρόσωπο της Γενικής Γραμματείας Έρευνας - Καινοτομίας για τις δράσεις που υλοποιεί η Γενική Γραμματεία και αφορούν στην Περιφέρεια Κρήτης.

Η παρούσα απόφαση συντάχθηκε, διαβάστηκε στα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης και υπογράφηκε από τον Πρόεδρό της.

Ο Πρόεδρος της Επιτροπής, κ. Σταύρος Αρναουτάκης.

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Βαλάντη, θα πρέπει να αλλάξουμε και να βάλουμε ο Πρόεδρος της Επιτροπής και αντί αυτού η Μαρία.

ΜΕΛΟΣ: Ναι.

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Ναι, Μαίρη Λιονή.

ΜΕΛΟΣ: Ναι, η Κα Λιονή.

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Αντιπεριφερειάρχης.

ΜΕΛΟΣ: Okay, αυτό θα συνταχθεί.

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Εντάξει; Ναι, ναι.

ΜΕΛΟΣ: Ναι, να καταγραφεί και αυτό.

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Εντάξει.

ΜΕΛΟΣ Σας ευχαριστούμε.

Εγκρίνεται από όλα τα μέλη τα παρόντα; Εγκρίνεται.

ΚΑΣΩΤΑΚΗ, ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΗΣ ΕΥΔ Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΡΗΤΗΣ: Δεν είχε κάτι το οποίο να είναι διαφορετικό από αυτό που έγινε.

Κλείνοντας λοιπόν αυτήν την Επιτροπή θα ήθελα να σας ευχαριστήσω όλους για τη συμμετοχή σας, για την υπομονή σας. Πιστεύω την επόμενη φορά που θα βρεθούμε θα κάνουμε μία προσπάθεια να σας παρουσιάσουμε τα έργα που ολοκληρώθηκαν και έχουν γίνει με ένα τρόπο πολύ εποπτικό ή και να σας κάνουμε μία βόλτα να τα δείτε. Θα το οργανώσουμε για τα μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης, πρέπει να δουν τα έργα τα οποία συζητούνται όλο αυτό το διάστημα.

Θα ήθελα ιδιαίτερα να ευχαριστήσω τους συνεργάτες μου στη Μονάδα Α΄, τον Προϊστάμενο της Μονάδας Α΄ και τα στελέχη που σήκωσαν όλο αυτό το βάρος αυτές τις μέρες, τη Μαρίνα, τη Μαρία, τη Βαγγελιώ, τον Βαλάντη και όπως είπαμε

τη Μονάδα Γ΄, τον κ. Ανδρουλάκη και τους συναδέλφους που υποστήριξαν αυτήν την Επιτροπή και την οργάνωση όλων αυτών των διαδικασιών, καθώς και όλους τους συνεργάτες μου στη Διαχειριστική Αρχή για τη συμμετοχή τους σε αυτό το διήμερο. Και θα ήθελα να σας ευχαριστήσω όλους και να σας ευχηθώ καλή συνέχεια, καλό triήμερο. Εμείς έχουμε ένα triήμερο τώρα εορταστικό εδώ, είναι ό,τι πρέπει μετά από τις Επιτροπές Παρακολούθησης. Καλή επιστροφή στον τόπο σας και εις το επανιδείν, ευχαριστούμε πάρα πολύ.

**ANNA KONTOY
ΑΠΟΜΑΓΝΗΤΟΦΩΝΗΣΕΙΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ
ΔΑΚΤΥΛΟΓΡΑΦΗΣΕΙΣ – ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ –
ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΕΣ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΕΙΜΕΝΩΝ
ΑΡΤΕΜΙΣΙΑΣ 70 - Τ.Κ. 71601
Ν. ΑΛΙΚΑΡΝΑΣΣΟΣ-ΗΡΑΚΛΕΙΟ
ΤΗΛ.: 2815003180 - 6932760949 FAX: 2815003180**